COMANDO

DON BENDELL

COMANDO

ÎN VALEA LACRIMILOR

**BOMBARDIERELE B-52 AU DAT GREȘ;
TRIMITEȚI FORȚELE SPECIALE!**

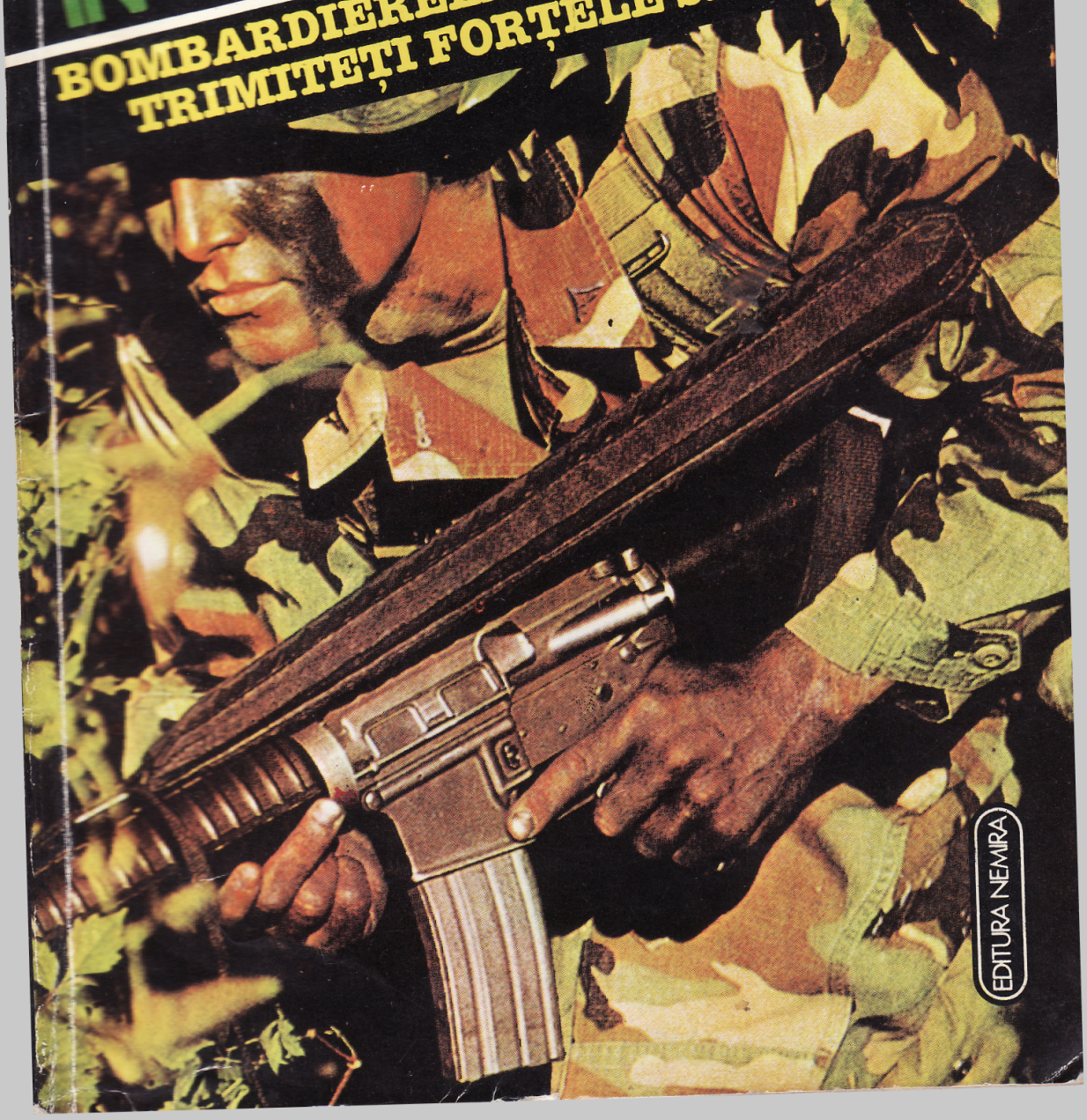

EDITURA NEMIRA

DON BENDELL

COMANDO
N VALEA LACRIMILOR

OMBARDIERELE B-52 AU DAT GREȘ;
TRIMITEȚI FORȚELE SPECIALE!

TRADUCERE DE CONSTANTIN DUMITRU-PALCUS

NEMIRA
'94

Coperta colecţiei: DAN ALEXANDRU IONESCU

© **Don Bendell, 1993**
VALLEY OF TEARS

Toate drepturile asupra acestei versiuni aparţin S.C. NEMIRA & CO. Reproducerea integrală sau parţială a textului este interzisă şi va fi pedepsită conform legii.

Difuzare:
Editura NEMIRA & CO, Strada Crinului nr.19, sector 1, Bucureşti
Tel/Fax: 668.54.10

ISBN 973-9177-01-8

DEDICAȚIE

Dedic această carte
vechiului meu prieten Muhammad Ali.

În vremurile acelea, noi doi am ales drumuri opuse, dar amândoi am acționat conform propriilor convingeri și fiecare a mers până la capăt. Deși demersurile noastre au fost diferite, fiecare dintre noi se roagă ca, într-o bună zi, cuvinte ca „oprimare" și „război" să fie considerate niște termeni istorici.

DON BENDELL

Treceam pe lângă coasta acoperită de junglă a unui deal și temerile mele s-au transformat aproape imediat în realitate. Am auzit un pocnet și un fâsâit, urmate la scurt timp de o succesiune identică de sunete. Gaze! Auzind niște zgomote pe coasta dealului, în apropierea mea, am scos de la centură două grenade cu mare putere explozivă și am tras cuiele.

Am strigat: „Gaze! Nu respirați!" Întreaga patrulă a luat-o din loc și câțiva montagnarzi au deschis focul spre coasta dealului..

„Dei chiu!" – *am strigat eu. „Nu fugiți! Vom cădea în ambuscadă!" În momentul acela fiecare din ei inhalase deja o porție zdravănă de gaz CS și, cuprinși de panică, toți au rupt-o la fugă ca de frica morții.*

Am trecut pârghia selectorului pe automat și am deschis focul...

1. Trandafiri şi spini

Încă înainte de începerea Şcolii de Ofiţeri de Infanterie, sublocotenentul Mark Jones dobândise deja două distincţii, iar acum îl urmărea cu interes pe soldatul înalt şi slab care juca rolul comandantului de grupă. Proiectilele explozive ale obuzierului de 105 milimetri brăzdau văzduhul izbind culmea dealului, dar fostul subofiţer nu le acorda nici o atenţie. Era prea absorbit de spectacol. Până în acel moment, compania rămăsese înţepenită pe loc, din pricina proastei conduceri, iar sublocotenentul Jones se afla în căutare de lideri potenţiali, care să-şi asume posturile de comandă. Obiectivul de pe deal trebuia cucerit, însă, deocamdată, soldaţii preferau să stea lungiţi pe burtă şi să tragă spre culme, decât să pornească la asalt. Ei trebuia să deschidă o breşă în împrejmuirea din sârmă ghimpată şi să străpungă linia buncărelor şi a tranşeelor.

Vârtejuri de fum se înălţau leneşe spre soarele fierbinte, iar mirosul înecăcios al prafului de puşcă asalta cu brutalitate nările soldaţilor. Zgomotul exploziilor din faţa trupelor atacatoare făcea să se distingă cu greu bubuiturile pieselor de artilerie din spatele lor.

Comandantul de grupă arătă spre sârma ghimpată şi urlă la cei doi soldaţi care aveau asupra lor câte un tub metalic lung.

– Bă, luaţi torpilele Bangalore şi duceţi-le una acolo şi alta dincolo! – ţipă el, indicând două zone din împrejmuirea de sârmă ghimpată.

Privi cu coada ochiului la sublocotenentul Jones și-și spuse: „Am belit-o! Dar-ar dracii, trebuie să-mi îndeplinesc misiunea!"

Jones zâmbea în sinea lui, ascunzându-și cu grijă trăirile.

Comandantul de grupă alerga încoace și încolo, urlând cât îl țineau bojocii:

– Toți cei din Echipa Alfa, ridicați-vă de la pământ! În picioare! Când torpilele vor distruge sârma ghimpată, veți trece de partea cealaltă! Odată ajunși în interiorul perimetrului, veți asigura foc de acoperire pentru Echipa Bravo! Echipa Bravo, voi îi veți acoperi pe cei din Echipa Alfa, când explodează torpilele! Foc și salt înainte! Foc și salt înainte!

Alergând neobosit în spatele echipelor, comandantul de grupă reuși să-i ridice în genunchi pe cei din Echipa Alfa. Torpilele Bangalore, proiectile cu mare putere de explozie folosite pentru deschiderea breșelor în barierele de sârmă ghimpată, fură amorsate. Un membru al echipei Alfa rămăsese lungit îndărătnic la pământ; ceilalți așteptau ghemuiți să pornească în urma exploziilor. Rămas în spate, Jones urmărea scena cu interes.

Comandantul grupei alergă la soldatul recalcitrant și urlă:

– Ridică-te! Ridică-te-n paștele mă-tii!

Cu ochii bulbucați de groază, omul se întoarse și zbieră:

– Or să explodeze! Or să...

Roșu la față de furie, comandantul îl înșfăcă de revere, săltându-l cu forța în genunchi. Sfredelindu-l cu privirea răcni:

– Cu mine să nu stai la discuții în timpul luptei, 'tu-ți neamu' mă-tii! Mișcă-te odată!

Cu acestea, comandantul grupei îl îmbrânci pe individ înainte, exact în clipa în care torpilele Bangalore explodară la numai câțiva pași depărtare, în susul dealului. Omul încercă să se întoarcă dar comandantul, ignorând norul orbitor de fum al exploziilor, îl înhăță efectiv de guler și îl împinse prin gaura din gardul de sârmă ghimpată.

Orice controversă era exclusă. Recalcitrantul ajunse să treacă primul prin sârma ghimpată, urmat de restul echipei Alfa, sprijinită de focul puternic de acoperire declanșat imediat de echipa Bravo. Ajunși înăuntrul perimetrului inamic, cei din echipa Alfa s-au răspândit în poziție și au început să tragă și ei asupra pozițiilor inamice, în timp ce comandantul grupei, rămas în spatele echipei Bravo, îi trimitea pe fiecare din membrii acesteia prin breșa creată de torpile. Trăgând cu mitraliera M-16

personală, el își conduse echipa mai sus pe deal, postându-i în spatele copacilor și tufișurilor, de unde declanșară focul de acoperire necesar pentru ca prima echipă să poată ocupa poziții mai avansate.

Simțindu-se apucat de antebraț, comandantul grupei se întoarse brusc și dădu cu ochii de chipul serios al sublocotenetului Jones, care rosti cu glas puternic:

– Vino cu mine!

– Da, să trăiți!

Apoi, comandantul grupei urlă către șeful echipei Alfa:

– Preia comanda grupei!

Urmat de comandantul grupei, sublocotenentul traversă dealul către poziția comandantului de pluton. Cei doi bărbați se opriră în loc și comandantul plutonului alergă în întâmpinare, dându-și seama că nu era vorba de o vizită de curtoazie.

– Colo sus pe creastă ai o mitralieră care trage din plin asupra plutonului. Ești blocat pe loc. Ce-ai de gând să faci?

Comandantul plutonului se holbă la Jones, chinuindu-se desperat să găsească un răspuns. În cele din urmă, răspunse, bâlbâindu-se:

– Păi... ăă...cred că... vom ataca în linie.

Încruntându-se, sublocotenentul Jones îl întrerupse și strigă mai tare decât exploziile și focurile ucigătoare:

– Ai făcut o treabă de căcat! Ești eliberat din funcție!

Ofițerul se întoarse apoi către comandantul de grupă și spuse:

– Bendell, preiei comanda plutonului! Cucerește cuibul de mitralieră de-acolo!

Ușurat și excitat, am urlat din rărunchi:

– Am înțeles, să trăiți!

Am alergat spre cel mai apropiat comandant de grupă și i-am ordonat:

– Mi-aduci imediat două arme antitanc M-șapte'ș'doi!

În timp ce-i vorbeam, mi-am tras peste mâneca stângă banderola purtând emblema care dădea de veste celorlalți că eu jucam acum rolul de sublocotenent comandant de pluton.

Văzând emblema, comandantul de grupă răcni:

– 'țeles, să trăiți!

Apoi, făcând stânga-mprejur, alergă la oamenii săi, de unde luă două lansatoare de rachete portabile, tip bazooka, pe care mi

le aduse în grabă. Am deblocat una din ele, iar pe cealaltă mi-am trecut-o peste umeri.

Jones alergă până la mine și zise:

– Bendell, ce mama dracului ai de gând să faci?

– Să dau un exemplu, sir! Este lucrul de care au nevoie acum!

A rămas cu gura căscată în timp ce eu i-am făcut semn comandantului de grupă din fața mea să se întoarcă, îndemnându-i apoi pe soldații aflați la dreapta și la stânga mea să-mi asigure foc de acoperire.

Aruncând mitraliera M–16 în brațele comandantului de grupă, am strigat:

– Ai grijă de ea până mă-ntorc și acoperă-mă!

Înainte să poată răspunde ceva, am trecut în fugă pe lângă el, către culmea din față, care continua să fie bombardată de focul de artilerie. Aplecat, ajutându-mă cu mâinile, m-am cățărat pe pantă într-o goană nebună, către mitraliera inamică. Știam doar că trebuie să fac asta pentru a-i impulsiona pe oamenii ai căror ochi erau ațintiți asupra mea. Cei mai mulți dintre ei – inclusiv eu – nu avuseseră niciodată ocazia să audă deasupra capului șuierul gloanțelor și al obuzelor de artilerie.

Însuflețiți de exemplul noului lor comandant, care se arăta a fi extrem de zelos, membrii plutonului declanșaseră un foc îndrăcit, atâțați de propriile strigăte și răcnete entuziaste. La adăpostul focului lor de acoperire, am mers mai departe pe panta dealului până când am ajuns în spatele unei buturugi dezrădăcinate.

Am tras siguranța primei rachete LAW[1], am împins tubul în afară și cătarea mică din plastic s-a ridicat singură pe poziție. Înălțându-mă deasupra rădăcinii, am ochit repede și am lansat prima rachetă. S-a auzit o explozie înspăimântătoare. N-am avut răbdare să aștept: înainte să se risipească fumul, am împins și al doilea tub afară, am ochit și am tras. Buncărul a explodat cu un zgomot asurzitor și s-a prăbușit, nori mari de praf ridicându-se dinspre platforma de tragere în formă de pană.

Amintindu-mi deviza Școlii de Infanterie și fiind și un pic melodramatic – una din înclinațiile mele – m-am ridicat în picioare, mi-am înălțat brațul drept și, privind înapoi la pluton, am strigat:

---

[1] Light Antitanc Weapon – Armă antitanc ușoară. *(n.tr.)*

– După mine!

Având acum în spate un pluton de oameni entuziaşti, era uşor să fii viteaz. Am luat-o la fugă către obiectivul inamic. Comandantul de grupă mă ajunse din urmă şi îmi aruncă automatul M–16, în timp ce, cu toţii, luam cu asalt dealul. Era cald şi umed ca-n iad şi fiecare soldat simţea că poartă zece kilograme suplimentare, numai din pricina uniformelor îmbibate de transpiraţie.

Nimic nu putea rezista în faţa iureşului acelor războinici tineri şi am trecut peste punctul cel mai înalt al obiectivului ca nişte furnici roşii mişunând peste o felie de pâine unsă cu dulceaţă. Nu-mi terminasem totuşi treaba şi am alergat de la un comandant de grupă la altul, repartizând fiecărei grupe câte un sector. În decurs de câteva minute, plutonul instalase un perimetru eficient în jurul întregii creste militare a dealului.

Creasta militară a unui deal este o linie invizibilă care trece pe sub creasta adevărată şi pe care soldaţii pot sta în picioare fără a putea fi observaţi pe fondul cerului. Niciodată un comandant competent nu va permite decât, eventual, amenajarea unor buncăre şi tranşee false pe creasta adevărată a dealului, acolo unde obuzele, rachetele şi proiectilele de mortier pot ajunge cu uşurinţă.

Sublocotenentul Jones ajunse în vârful dealului şi nu mă scăpă din ochi, în vreme ce eu ridicam microreceptorul staţiei radio AN/PRC–25, mai bine cunoscută sub numele de Prick[1]-25. Jones ascultă în timp ce eu îl informam pe cel care îndeplinea rolul de comandant de companie despre cucerirea obiectivului şi amenajarea perimetrului în jurul crestei dealului. I-am spus că plutonul meu avea să apere obiectivul cu orice preţ, până când restul companiei reuşea să ajungă acolo, pentru fortificarea perimetrului.

Jones receptă toate acestea şi porni întins să stea de vorbă cu căpitanul Douglas, de îndată ce acesta apăru împreună cu al doilea pluton în preajma perimetrului. Tot cu acel pluton, se deplasa şi cel ce făcea pe comandantul de companie; am fost convocat la postul de comandă itinerant. Jones împreună cu un alt locotenent, Bob Tarr, îl mustrară pe comandantul de companie, întrebându-l de ce plutonul meu cucerise obiectivul fără sprijinul celorlalte două plutoane, al patrulea rămânând în

---

[1] Penis *(n.tr.)*

rezervă. Roșu la față, tânărul militar nu reuși să ofere vreun răspuns.

– Ești eliberat din funcție! – tună glasul lui Jones, pe deasupra zgomotului neîntrerupt al focurilor de armă. Bendell, vei juca rolul comandantului de companie! Preia comanda!

Nervos și excitat, am strigat:

– Am înțeles, să trăiți!

Nu mai eram în stare să gândesc, dar trebuia să acționez, așa încât m-am întors către primul comandant de grupă, cel care-mi purtase automatul M–16, și i-am spus:

– Am fost numit comandant de companie! Pot să mă bazez pe tine să îndeplinești misiunea, dacă preiei comanda plutonului?

Comandantul de grupă își scoase mândru pieptul în afară și răspunse:

– Da, să trăiți!

– Excelent! De îndată ce ajungem și cu celălalt pluton pe culme, vei muta perimetrul de acolo la stejarul ăla uscat de pe versantul opus. Vei avea suficienți oameni ca să amplasezi un post de observație și să-ți alegi un loc potrivit la șaizeci de metri distanță pentru un post de ascultare, în noaptea asta! Așază-ți oamenii pe linia crestei și începeți să săpați!

– 'țeles, să trăiți! – grăi noul comandant de pluton, pregătindu-se să alerge la oamenii săi. Se opri însă când îl auzi pe sublocotenentul Jones.

– Măi, Bendell, te rog să mă scuzi, dar cine dracu ți-a dat dreptul să-l numești pe omul acela comandant de pluton? Asta-i treaba mea!

Trebuia să fiu tranșant, așa că am replicat:

– Îmi cer scuze, sir, dar să fiu al dracu' dacă am timp să mă justific în mijlocul luptei! Mi-ați ordonat să preiau comanda; am luat o decizie. Dacă nu vă place, eliberați-mă din funcție, dar am o mulțime de făcut, și cât mai repede!

Ne-am privit reciproc cu îndârjire preț de câteva secunde, în vreme ce căpitanul Douglas, locotenentul Tarr și proaspătul comandant de pluton se uitau la noi. Pe chipul lui Mark Jones, fostul SFC[1] de nădejde, care-și purta cu cinste bareta aurie, se așternu un zâmbet larg.

---

[1] Sergent First Class – Sergent Clasa I, grad militar în armata Statelor Unite, aproximativ echivalent cu cel de sergent-major. *(n.tr.)*

– Dă-i bătaie, Bendell! Ai o misiune de îndeplinit!

Am rânjit și eu, am făcut stânga împrejur și am început să răcnesc ordine în microfonul stației radio a companiei, în timp ce mă deplasam rapid alături de RTO[1] peste culmea dealului. În câteva minute, perimetrul companiei fu amenajat, iar oamenii au început să sape. Din fiecare pluton, au fost detașate patrule pentru amplasarea posturilor de observație și de ascultare, precum și a unor ambuscade pe căile de acces probabile ale inamicului. În fine, ceilalți soldați, după ce și-au terminat de săpat adăposturile individuale și celelalte tranșee suplimentare, au început să stingă focarele de incendiu din exteriorul perimetrului, din imediata vecinătate a propriilor poziții.

Era o după-amiază extrem de fierbinte și înăbușitoare, iar cei doi bărbați se târau pe pardoseala holului, ținând în mâna dreaptă prosoape albe Birdseye și în stânga cutii cu ceară roșie Butcher's. Înmuind cârpele în cutii, ei întindeau ceara pe gresie și o întindeau cu mișcări circulare rapide. Îmbrăcați în șlapi, pantaloni de uniformă și tricouri albe – având numele lor imprimate la exact 15 centimetri sub bentița gulerului – amândoi fluierau în vreme ce frecau cu strășnicie pardoseala acoperită deja de un strat de ceară care o făcea să arate de parcă ar fi fost placată cu un strat de plastic transparent gros de un metru.

La capătul celălalt al holului apăru o siluetă și unul dintre lustruitorii de podele observă mișcarea cu coada ochiului. Își întoarse capul și-l observă pe sublocotenentul Mark Jones apropiindu-se de ei. Tânărul bărbat lăsă șervetul și cutia jos și sări în picioare, lipindu-și spatele de zidul de cărămidă.

– Elevi-ofițeri, atenție! – strigă el cât îl ținură bojocii.

Tovarășul său se lipi și el de perete, împreună cu un alt bărbat care, cu câteva clipe înainte, ieșise din cameră, lustruindu-și cu scuipat o pereche de bocanci Cochran cu talpă dublă. Ce trei bărbați stăteau în poziție rigidă de drepți, așteptând să fie luați la rost.

Răsuflară ușurați, însă, când îl auziră pe sublocotenentul Jones strigând:

– Continuați!

După care dispăru în biroul său, lăsându-i pe cei trei bărbați să-și continue „activitățile de relaxare" specifice după-amiezii

---

[1] Militar care poartă stația radio în timpul deplasării unității. *(n.tr.)*

de duminică. Era singura zi din săptămână când elevii-ofițeri de infanterie, excesiv de solicitați, obosiți și stresați se puteau bucura de o stare cât de cât apropiată de relaxare. Restul săptămânii însemna pardoseli lustruite cu scuipat, bocanci lustruiți cu scuipat, mers târâș prin Raider Creek, alergătura de la o clasă la alta a Școlii de Infanterie din Fort Benning, Georgia, și un număr atât de mare de flotări încât unii începuseră să se teamă că s-ar putea transforma literalmente în niște călugărițe, petrecându-și astfel tot restul vieții în poziție de „repaus rezemat-pe-burtă".

Ședeam pe patul meu de campanie și-mi lustruiam interiorul cataramei de la centură cu pastă Brasso. Tocmai eu, care-mi petrecusem până atunci ore în șir lustruindu-mi cataramele, m-am pomenit cu sublocotenentul Jones atrăgându-mi atenția asupra urmelor de pastă albă uscată înlăuntrul cataramei.

– Ia te uită la penicilina aia, Bendell! – striga el. Asta crezi tu că înseamnă curat? Treci imediat sub aspersoare și mergi târâș pe gazon înainte și înapoi până-mi obosesc brațele.

La care eu strigam:

– Elev-ofițer Bendell raportează: am înțeles, să trăiți!

După care alergam până la marginea gazonului și începeam să mă târăsc pe genunchi, pe coate și pe vârfurile picioarelor pe iarba îmbibată de apă a cartierului general al Companiei 56. În numai câteva secunde se alegea praful de bocancii mei Cochran lustruiți cu scuipat, de garnitura neagră și strălucitoare pentru cască, de cataramă, de petlițe, precum și de uniforma mea triplu-apretată, cu capetele de ață arse cu grijă la marginea peticelor și cu ecusoanele cu numele și U.S. Army accentuate cu atenție cu carioca neagră. Am pus toată sârguința în mersul târâș, știind că trebuia să alerg în dormitor, să-mi schimb uniforma și să mă alătur formației înainte de plecarea la Școala de Infanterie, aflată la o distanță de o milă.

Cu cât mă străduiam mai temeinic, cu atât mai curând aveam șanse să fiu lăsat în plata Domnului de ofițerul nostru tactic, sublocotenentul Mark Jones. Pe lângă ofițerii tactici de la Școala de Ofițeri, instructorii din armata de uscat sau din marină păreau niște păpuși Barbie.

În partea cealaltă a încăperii, colegul meu de cameră, Karl E.K.E. Strandberg, contabil înainte de înrolare, își lustruia a doua pereche de rezervă de bocanci Cochran și râdea politicos de una din glumele mele, pe care sunt sigur că o auzise deja de

trei ori. Strandberg, care nu mai avea mult până să devină un ofițer de infanterie în toată regula, mă simpatiza dar, uneori, era adus la exasperare de lipsa mea de maturitate din acea vreme. Cel mai adesea, Karl se înfuria din pricina „cantității exagerate" de cremă de ras pe care o „iroseam" când mă bărbieream. Râdeam și nu-l luam niciodată în serios, știind că, de fapt, fostul contabil își vărsa pe mine năduful cauzat de presiunile enorme exercitate asupra tuturor elevilor-ofițeri.

Buck Lightell se aplecă în cadrul ușii, cu picioarele pe covorașul de cauciuc întins pe mijlocul holului, pentru protejarea lustrului. Scund și îndesat, Lightell, fost sergent de stat-major în cadrul Forțelor Speciale, avea o față cu trăsături fine ce semăna cu cea a comicului Jay Leno, pe atunci încă necunoscut. De fapt, ținând cont că asta se întâmpla pe la începutul anului 1967, nu numai că Jay nu ajunsese un comic cunoscut, ci abia dacă se putea mândri cu titlul de măscărici al casei.

– Hei, Bendell, zise Buck, locotenentul Jones vrea să te duci *imediat* în biroul lui.

– Mulțam, Buck.

Mi-am pus pasta Brasso și catarama în lădița de sub pat.

– Să vezi ce papară o să-mi tragă fiindcă-am prăpădit prea multă cremă de ras! – i-am zis lui Strandberg cu un zâmbet larg pe buze.

M-am suit apoi pe cadrul metalic al patului, am pus piciorul pe comodă și m-am agățat de traversa de deasupra ușii.

Obișnuința de a nu atinge pardoseala camerelor proprii era larg răspândită printre toți elevii-ofițeri, scutindu-ne de multe ore suplimentare de lustruit podelele. Un alt șiretlic folosit de noi era introducerea unor petice de Kotex sub colțurile pieselor de mobilier.

Printr-o mișcare de balans, am aterizat pe covorașul lat de zece centimetri. Am alergat de-a lungul holului, m-am postat în fața ușii ofițerului tactic și am ciocănit zgomotos.

Dinăuntru, se auzi vocea calmă a sublocotenentului Jones.

– Intră, Bendell.

Am intrat în panică. Nici urmă de arțag! Ceva nu era în regulă!

Am intrat, m-am apropiat cu pași mari de masa lui de lucru și am salutat energic, zicând:

– Domnule locotenent, elevul-ofițer Bendell s-a prezentat la raport!

Masivul locotenent mi-a răspuns la salut și mi-a spus cu nonșalanță:

– Pe loc repaus, Bendell. Nu te-am chemat aici ca să te mustruluiesc. Trebuie să purtăm o discuție serioasă, dar neoficială.

Oh, nu se poate, mi-am zis. Precis mama sau tata au murit într-un accident. Ceva s-a întâmplat: poate cu sora mea sau cu fratele meu. Nu m-a pus să fac flotări.

– D-le locotenent, permiteți să raportez. S-a întâmplat cumva ceva cu familia mea?

– Nu, Bendell, nici pomeneală, replică Jones și, pe un ton rece, adăugă: Relaxează-te și încetează cu rahatul ăla de „permiteți să raportez". Stai pe loc repaus și încadrează-te în limitele normale ale politeții militare. Știi tu de ce stau tot timpul cu gura pe voi? Știi tu care e motivul tuturor acestor inspecții, podele lustruite, flotări, munci, hărțuieli, alarme în miez de noapte?

Îndreptându-mi picioarele și prinzându-mi mâinile la spate, i-am răspuns:

– Da, să trăiți. În felul acesta, alegeți grâul de neghină. Nu aveți la dispoziție decât șase luni să faceți din noi niște conducători, iar țara e implicată într-un război. Vom fi răspunzători pentru viețile altor oameni.

– În parte, așa e, zise Jones. În același timp, v-am pus pe fiecare în posturi de comandă, cerându-vă să îndepliniți un număr excesiv de sarcini. Asta s-a întâmplat în urmă cu trei luni. Poate că nu ți-ai dat seama, dar acum fiecare dintre voi a învățat să îndeplinească un mare număr de sarcini prin selectarea priorităților, organizare și delegarea autorității.

– Da, să trăiți.

– Uite, tu, Bendell, ai calități de conducător și cred că într-o bună zi vei putea ajunge un bun ofițer, dar deocamdată încă nu ești gata. Săptămâna viitoare are loc întrunirea trimestrială a comitetului și vreau ca tu să te înscrii voluntar pentru un nou ciclu. Vei putea s-o iei de la capăt alături de o altă companie și vei absolvi ca sublocotenent. În caz contrar, sunt nevoit să te aduc în fața comitetului și să te exmatriculez.

Am simțit că se dărâmă cerul peste mine, dar nu mă puteam da bătut. Deși aflat în stare de șoc, am replicat cu tărie:

– Nu, sir!

– Ce dracu vrei să spui cu asta? Bendell, îți ofer o șansă să absolvi această școală. Dacă nu te înscrii voluntar pentru un nou ciclu, va trebui să te dau afară. Pricepi?

– Da, sir, pricep, dar eu am venit aici ca să devin ofițer. Asta mi-e misiunea. N-aveți decât să mă dați afară; eu nu mă reînscriu, punct.

Așezat la masa lui de lucru, Jones clătina din cap dojenitor, dar eu vorbisem cât se poate de serios. Hotărâsem că ori rezolv problema atunci, pe loc, ori îmi bag picioarele-n ea de viață. Toată adolescența mi-o irosisem dând cu șutul în gard, dar în clipa aceea mă hotărâsem să mă fac băiat mare.

– Pur și simplu, nu te înțeleg, Bendell. Uită-te la chestia asta.

Mi-a întins o foaie de hârtie care purta titlul „Raport de observații". Era scris de elevul-ofițer pe care-l apucasem de guler și de turul pantalonilor și-l aruncasem prin brești din gardul de sârmă ghimpată. Scria acolo că folosisem un limbaj vulgar, o abatere în urma căreia puteai fi exmatriculat din Școala de Ofițeri. După ce am terminat de citit, i-am înapoiat hârtia locotenentului.

– Ai văzut ce note proaste ai, Bendell? Iar calificativele obținute la conducere sunt tare slabe. Ai citit raportul. Ai folosit un limbaj vulgar în timpul unui exercițiu de manevră. Și eu te-am auzit. Asta e o abatere gravă, Bendell. Ar fi cazul să te trezești la realitate. Ei, și-acum, ce mai ai de spus? Te înscrii sau nu pentru un nou ciclu?

– Nu, sir, am răspuns eu cu fermitate. Va trebui să mă dați afară, dar eu nu renunț. Avea tot dreptul să scrie acel RO[1]. Dumneavoastră ne-ați spus să scriem RO-uri despre colegii noștri, sir, dar eu aveam o misiune de îndeplinit și nu-i puteam îndemna pe oameni să atace obiectivul zicându-le „Și-acum, domnilor, să mergem, vă rog". Știu că notele-mi sunt proaste, dar nu credeam că și calificativele de conducere sunt așa de slabe. În orice caz, sir, eu i-am promis tatălui meu că data viitoare când mă va vedea, voi purta bareta aurie. Dacă asta nu se va întâmpla, va fi păcatul dumneavoastră, nu el meu. Eu nu renunț.

– Bine, mă dau bătut. Ți-am oferit o șansă. Liber la program, Bendell.

---

[1] Abreviere pentru Raport de observații. *(n.tr.)*

Inima mi-a stat în loc, dar am luat poziție de drepți și i-am spus:

– Da, să trăiți.

Am făcut stânga-mprejur și am părăsit grăbit biroul. Am luat-o pe hol, înspre camera mea, dar m-am întors și am intrat în closet. M-am forțat să nu vorbesc și să nu-mi trădez emoțiile față de cei câțiva camarazi pe lângă care am trecut. Am intrat într-o cabină, am încuiat ușa și am izbucnit în lacrimi. Cu spatele la ușă, am început să izbesc cu pumnii în zid până când am văzut pete de sânge pe faianță. Lacrimile curgeau nestânjenite, iar eu suspinam fără nici o reținere. M-am potolit când am auzit pe cineva intrând în closet. După plecarea sa, am continuat să plâng, ușurându-mi sufletul după atâtea luni de stres. Nu mă mai puteam stăpâni. Era cea mai mare dezamăgire a vieții mele și la acea vreme eram un alcoolic înveterat, dar nu mai avusesem posibilitatea să pun nici o picătură pe limbă de câteva luni. Ușa grupului sanitar se deschise din nou și am auzit iarăși vocea lui Buck Lightell.

– Bendell, ești aici?

– Recepție, am răspuns eu. Care-i baiul, Buck?

– Locotenentul Jones te cheamă în biroul lui, imediat!

– Mulțumesc, i-am zis, rupând niște hârtie igienică să-mi șterg ochii.

Am alergat la spălător, mi-am stropit fața cu apă rece, m-am studiat în oglindă după ce m-am șters și am pornit spre biroul lui Jones.

Am intrat, l-am salutat și Jones mi-a răspuns.

– Pe loc repaus, Bendell. Știi ce sunt astea?

Ținea ridicate trei formulare dactilografiate.

– Permiteți să raportez, nu, sir, am răspuns cu glas puternic.

Jones mi-a întins foile de hârtie spunându-mi:

– Sunt alte trei Rapoarte de observație privind comportamentul tău în cadrul exercițiului de manevră de ieri.

– Alte trei rapoarte? – am replicat eu, iritat la culme.

Jones a zâmbit și mi-a zis:

– Mda, scrise de locotenentul Tarr, căpitanul Douglas și de mine.

Am înghițit în sec și am bâiguit:

– Comandantul companiei a scris un RO despre mine, sir?

– Bendell, felul cum ai condus acțiunea a fost de-a dreptul remarcabil. Locotenentul Tarr și căpitanul Douglas au avut

aceeași impresie. Notele-ți sunt rele, dar nu chiar atât de rele. Te situezi cam pe la mijlocul clasei, deci ar fi loc destul pentru mai bine, însă calificativele de comandă sunt printre cele mai mari din toată compania.

Eram complet năucit, dar mi-am revenit îndeajuns ca să rostesc:

– Dar, sir, de ce ați încercat să mă convingeți să mă înscriu pentru un nou ciclu?

Jones a rânjit și mi-a spus:

– Ca să văd cât de tare îți dorești să reușești. Nu vreau să produc ofițeri din pricina cărora să fie omorâți soldații noștri din Vietnam.

– Și ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi acceptat, sir?

– Te-aș fi lăsat s-o faci, a replicat Jones. Ai fi meritat-o pentru neputința de a duce la bun sfârșit o misiune. Și ce-ai de rânjești fasolea la mine, Bendell? Ți se pare că sunt caraghios, sau ce?

– Permiteți să raportez, nu, sir!

– Te mai întreb o dată, Bendell, la ce te hlizești?

– Permiteți să raportez, la nimic.

– Va să zică, eu sunt nimic? se interesă Jones.

– Permiteți să raportez, nu, sir! răspunse tânărul zâmbăreț.

– Continui să rânjești, Bendell, se răsti Jones. Și am impresia că râzi de mine. Ia ieși tu afară și mergi târâș pe gazonul companiei până când or să-mi obosească mie brațele.

Eram în stare să traversez târâș toată Siberia, hrănindu-mă cu zăpadă, și tot nu m-aș fi putut opri din râs.

Radiind de fericire, i-am răspuns:

– Am înțeles, să trăiți!

Am luat poziția de drepți, am făcut stânga-mprejur și am ieșit în fugă. Ajuns pe hol, m-am îndreptat spre ușa de la intrare, am năvălit pe trepte și m-am aruncat pe gazon. Zâmbind neîncetat, m-am târât pe iarba udă pe coate, genunchi și burtă, stropit de aspersoare. Colegul meu de cameră, elevul-ofițer Strandberg, ieși în pragul ușii, continuând să-și lustruiască un bocanc.

M-a privit într-un mod ciudat și mi-a spus:

– Bendell, spune-mi și mie de ce râzi?

Mi-am ridicat privirea și i-am răspuns:

– Karl, dacă faci un lucru în care crezi, niciodată, dar niciodată să nu te dai bătut, indiferent ce se întâmplă sau ce ți se spune!

Cu hainele îmbibate de apă și murdare de noroi și pete de iarbă, am râs și mai tare în timp ce mă târam pe gazon. Karl își clătină capul într-o parte și-ntr-alta, se întoarse și intră în cazarmă.

Din pricina apei împrăștiate de aspersoare, mâinile și picioarele mi-au obosit repede și nu după mult timp aveam senzația că trag după mine un bolovan de vreo două sute de chile, dar nu-mi păsa. În acele momente, gândurile mi s-au îndreptat spre ultimul an petrecut la liceul Tallmadge, de lângă Akron, Ohio, de care nu mă despărțea mai mult de un an. La Tallmadge fusesem „măscăriciul clasei" și tot așa se întâmplase și înainte de asta la liceul din Coventry. Produs al unei copilării nefericite și al unui cămin destrămat, eram un adolescent alcoolic și mă consideram un ratat. Totuși, îmi ascundeam întotdeauna lacrimile din adâncul sufletului în spatele unei perdele alcătuite din râsete și farse.

Nu mi-am dat seama de asta în momentele acelea, dar confruntarea cu Jones a reprezentat un punct de cotitură al vieții mele. Din acel moment, indiferent ce mi s-a mai întâmplat, am început să mă consider un învingător. Târându-mă prin iarba udă, cu brațele și picioarele tremurându-mi din pricina epuizării totale și având senzația că nu mai pot parcurge nici un pas mai mult și totuși continuând, am trăit una din cele mai fericite și înălțătoare experiențe din viața mea. În felul acesta simplu, am devenit bărbat.

Tot atunci am luat hotărârea ca imediat după absolvirea școlii și obținerea baretei aurii, să ajung să port pe cap bereta verde. Nimic nu mă putea opri de la îndeplinirea ambelor țeluri. Continuând să mă târăsc, ajuns aproape de capătul puterilor, m-am uitat dincolo de cazarma companiei mele, la tinerii parașutiști de la Școala de antrenament a Trupelor Aeropurtate Fort Benning, situată peste drum de noi. În timpul „săptămânii de turn", ei erau ridicați cu ajutorul unui troliu, câte trei deodată, cu parașutele gata umflate, atașate de marile paravane din plasă întinse în afara „turnurilor pentru sărituri", înalte de șaptezeci de metri. Cei trei oameni erau ridicați pe partea turnului protejată față de vânt, păstrată în permanență liberă. Ajunși în vârf, parașutele erau deblocate și tinerii aviatori

săreau la sol. M-am imaginat purtând bereta verde și galoane de paraşutist și sărind în gol, pe uşile unor avioane exotice, pe tot cuprinsul lumii. Pur și simplu, ştiam că aşa are să se întâmple. Nimic nu mă putea opri din drum.

În după-amiaza aceea am obţinut o învoire de o oră și m-am dus la PX[1], de unde mi-am cumpărat o pereche de galoane de paraşutist și blazonul Forţelor Speciale având imprimate cuvintele *De Oppresso Liber*. Le-am prins de curelele de protecţie dinăuntrul căştii mele negre, alături de bareta aurie pe care o ascunsesem mai demult acolo. Ori de câte ori mi se părea că treaba s-a împuţit prea tare, îmi scoteam casca și priveam la simbolurile ţelurilor mele.

[1] Abreviere pentru *Post exchange* - magazin destinat exclusiv militarilor. *(n.tr.)*

2. În aşteptarea plecării

Maiorul Koga nu zâmbea niciodată; de fapt, îi intimida pe toţi tinerii locotenenţi cu vorba sa aspră şi cu privirea care parcă-ţi sfredelea ceafa. Chiar şi aici, sus, în cerul albastru al Virginiei, îi vedem ochii săgetându-mă plini de mânie. Căci noi doi era cât pe ce să ne ciocnim în aer, lucru de care nu mi-ar fi păsat dacă eu aş fi fost acela cu o stea înconjurată de o cunună deasupra galoanelor de parașutist. Cu un gest reflex, mi-am vârât mâna în cămăşa uniformei, pipăindu-mi bereta verde cu tresa aurie pe fondul emblemei roşii. Mulţumit, m-am apucat de firele de nailon din faţă şi m-am înălţat cât am putut de repede. Maiorul Koga, continuând să arunce flăcări pe ochi, trecu mai jos decât mine şi am observat că eram pe punctul de a mă prăbuşi peste parașuta maiorului. Am tras în jos cu putere de fire, şi am reuşit să trec peste umbrela de sub mine. În timpul acestei manevre, propria mea parașută s-a dezumflat parţial dar şi-a revenit în momentul când am ajuns în partea cealaltă. Mi-am verificat rapid „umbrela", să mă asigur că nu era vorba de vreo defecţiune. Totul era în regulă aşa că am tras de unul din firele de ghidare şi m-am întors, pomenindu-mă iarăşi faţă în faţă cu maiorul Koga. Stânjenit, i-am adresat ofiţerului lui superior un zâmbet, ştergându-mi fruntea cu dosul palmei.

Încruntându-se, maiorul a urlat la mine:

– Fii dracului atent pe unde umbli, locotenente!

Prefăcându-mă că nu-l auzeam, am încuviinţat din cap cu obrăznicie şi am murmurat în barbă:

– Să te ..., dom' maior.

Pământul se apropia cu repeziciune așa încât am tras de firul de ghidare din dreapta – față, întorcându-mă cu fața spre vânt. Unul dintre camarazii mei se afla la vreo cincisprezece metri distanță de mine. M-a salutat iar eu i-am făcut semn spre umbrelă. S-a uitat în sus și a văzut că avea un „Mae West" – unul dintre firele de suspensie ale parașutei sale trecuse în spate, astfel că parașuta avea acum două umflături, una mare și alta mică. Scutură cu violență de ghidaje și firul de desprinse de parașută, care reveni la forma parabolică normală. Din punct de vedere tehnic, regulamentele militare cereau parașutiștilor ca într-o astfel de situație să folosească fără întârziere parașuta de rezervă; cu toate acestea, majoritatea celor din Forțele Speciale, precum și o parte dintre ceilalți parașutiști încercau mai întâi să iasă din încurcătură prin manevra de scuturare descrisă mai sus. Parașutele de rezervă militare nu dispun de mica cupolă de pilotare, așa încât apuci o mână de fire de nailon și o arunci în aer. Întotdeauna există riscul să se încurce cu parașuta principală, provocând formarea unui „trabuc" sau unei „serpentine", accidente fatale în majoritatea situațiilor.

Am privit în jos la așa-numita zonă de aterizare, ca să văd în ce direcție se îndrepta fumul de la grenada fumigenă de la sol. Cum aerul era aproape complet nemișcat, am întors parașuta către camionul de 2,5 tone, care servea drept punct de reper. Parașutele manevrabile MC-1 sau T-10 au o mișcare de avans în atmosferă fără vânt de aproximativ 15 km/h, din cauza deschiderii ovale mari de la spatele calotei. Mă îndreptam spre camionul de la sol, întrebându-mă în care dintre numeroșii copaci care populau zona de aterizare aveam să mă prăbușesc. Totuși, aterizarea a decurs fără incidente, exceptând faptul că și maiorul Koga a ajuns la sol în același perimetru împădurit.

Salturile efectuate din elicoptere CH-21, vechi de pe vremea celui de-al doilea război mondial, semănând cu niște uriașe banane de culoare oliv, constituiau un binevenit divertisment pentru mine și ceilalți camarazi ai mei din Compania C, Grupa a 7-a a Forțelor Speciale. Staționat în mod normal la Fort Bragg, Carolina de Nord, detașamentul se afla deja de patru săptămâni în pădurile de la Tabăra A.P. Hill din Virginia. Oamenii își purtau beretele verzi, dar în locul salopetelor de uniformă și a bocancilor de campanie, purtau cu toții „pijamale" negre și pantofi de tenis.

Toate unitățile combatante ale armatei erau obligate să participe anual la exerciții de antrenament, în urma cărora primeau calificative referitoare la pregătirea de luptă și starea operațională. Chiar și Regimentul 3 Infanterie, Old Guard, din Washington D.C, cel care asigura tot lustrul și poleiala capitalei națiunii, trebuia să participe. Așa încât, oamenii care în mod normal făceau de gardă la Mormântul Soldatului Necunoscut, participau la ceremoniile funerare de la Cimitirul Național Arlington și îndeplineau toate celelalte exerciții și misiuni de protocol din zonă, erau nevoiți să-și schimbe săbiile strălucitoare cu automate M-16 și să plece „la țară". Un detașament de ofițeri și subofițeri din unitatea mea de la Fort Bragg fusese trimis aici pentru a ajuta la pregătirea oamenilor și spre a servi drept forță de agresiune în timpul exercițiilor de manevră.

Întrucât cei din Regimentul 3 Infanterie trebuiau să-și îndeplinească în continuare și misiunile din zona Washington, au trimis la antrenament pe rând câte o companie. Fiecare companie rămânea câte o săptămână, timp în care Beretele Verzi îi atacau zi și noapte, ascunzându-se în tunelele de sub un fals sat Viet Cong, lăsându-i să se chinuie să găsească ascunzătorile noastre și intrările în tuneluri în timp ce noi ne ascundeam de soldații americani în păduri și prin mlaștini.

Mai am încă pe față urmele arsurilor provocate de o grenadă experimentală cu gaz toxic, ajunsă în mâinile unui individ care a aruncat-o într-un tunel de sub satul vietnamez simulat. Fără să bănuiesc nimic, m-am târât de-a dreptul în zona contaminată. O echipă de anchetă CBN[1] trimisă imediat de la Pentagon a descoperit grenada dar nu și-a putut nicidecum explica în ce împrejurări ajunsese aceasta la îndemâna cuiva. Măsurătorile efectuate asupra atmosferei din tunel au scos în evidență faptul că gazul respectiv se afla la granița dintre iperită și CS.

Extrem de neobișnuitul accident m-a uluit, cu atât mai mult cu cât încă nu mi se vindecase complet cicatricea subțire provocată de un glonț M-14 ricoșat, care mă rănise cu aproape un an în urmă la Fort Dix, New Jersey. Soldat în AIT, mă aflam în poligonul de tragere împreună cu compania din care făceam parte și trăgeam cu o pușcă automată M-14 E-2. Accidentul neobișnuit s-a produs în timpul unei furtuni. Din pricina ploii,

---

[1] Chemical-Biological-Nuclear. *(n. a.)*

toți militarii erau îmbrăcați cu mantale militare. Se pare că glonțul care m-a lovit a fost deviat de către amortizorul desfăcut de pe țeava armei mele. Glonțul deviat s-a lovit de o piatră, s-a turtit, a sărit înapoi, provocându-mi o tăietură ca de brici pe obraz și făcând o gaură de opt centimetri lățime în gluga mantalei. Strania întâmplare m-a transformat instantaneu într-o celebritate, căci imediat toate tragerile au încetat la Fort Dix. Mă aflam în armată abia de trei luni și iată-mă audiat de trei generali și un număr de ofițeri superiori.

La vremea când am ajuns la Tabăra A.P. Hill și am suferit accidentul cu cazul din tunel, cicatricea de pe obraz rămăsese o linie subțire albicioasă care, în cele din urmă, avea să dispară. Un alt aspect ciudat al întregii afaceri era că între Fort Dix și A.P. Hill am avut parte de un alt accident stupid, la Fort Benning, Georgia, în timpul Școlii de Ofițeri. Medicul care m-a tratat la Spitalul Militar Martin mi-a spus că, din câte știa el, eram doar a doua persoană înțepată de un scorpion la Fort Benning. În timpul unei patrule de ambuscadă, am adormit alături de ceilalți camarazi din grupă epuizați și am fost înțepat în mâna dreaptă. S-a umflat cam de cinci ori față de dimensiunile normale și am suferit ca un câine.

O patrulă a Regimentului 3 de Infanterie se deplasa pe o potecă din mijlocul pădurii A.P. Hill, căutând să facă cât mai puțin zgomot posibil. Ultimul din formație, un soldat E-2 înalt, cu părul negru și purtând ochelari, își scoase ultima țigară din pachetul cartonat de Marlboro. Mai avea alte două asemenea pachete în buzunarele uniformei. Se apropiau de intersecția cu o altă potecă bine bătătorită și comandantul grupei opri patrula din mers.

– Okay, toată lumea atenție la mine. Avem în față încă o potecă principală, zise el și apoi arătă spre doi membri ai grupei. Tu mergi pe potecă circa douăzeci de metri la dreapta, iar tu, cam tot atâta la stânga. După ce trecem, ne prindeți din urmă.

– Dă-o-n căcat, măi, dom' sergent, se plânse un spec. 4 negru. Al dracu' să fiu dac-o fi vreo urmă de Beretă Verde pe o rază de zece kilometri. Bețivanii ăia zac pe undeva și trag la aghioase, în timp ce noi futem pisici în mijlocul naturii. Pun pariu pe chestia asta.

– Ține-ți fleanca, Crawford, zise tânărul sergent.

Patrula traversă răscrucea și ultimul din formație aruncă pachetul gol de Marlboro la marginea potecii. Cei doi militari trimiși în flancuri au văzut dar nu au dat nici o atenție acestui amănunt; dar alții, care urmăreau acțiunea, nu au lăsat să le scape șiretlicul cu pachetul. Patrula dispăru de-a lungul potecii și din iarba deasă care acoperea pământul se ridică în picioare un bărbat, iar un al doilea sări dintr-un copac de deasupra răscrucii. Până atunci nevăzuți, cei doi au apărut ca din pământ. Amândoi purtau pijamale negre, pantofi de tenis și berete verzi.

Bărbatul mai solid deschise pachetul și scoase dinăuntru câteva foi de hârtie îndoite. Le citi, râzând zgomotos în tot acest timp.

Celălalt îl întrebă:

– Ce s-a întâmplat, bătrâne?

– Păi, nu l-ai recunoscut pe ultimul soldat din formație?

– Nu, n-am putut să-mi ridic capul. Au trecut atât de aproape încât era cât pe ce să dea peste mine.

– Îți aduci aminte de sublocotenentul ăla înalt, cu părul negru, care a venit la noi la companie acum două luni?

– Unul cu ochelari?

– Da, ăla. Cei de la comandament i-au făcut rost de niște acte false, acum două săptămâni, cu un nume și un grad fals. S-a infiltrat în efectivul companiei la Washington și acum ne transmite mesaje în pachete goale de Marlboro, pe care le aruncă în principalele intersecții de poteci. Noi le adunăm și le ducem locotenentului Bendell sau sergentului Holland. Astfel aflăm care le sunt parolele, frecvențele radio și planurile operative. Am uitat că abia ai venit de la Fort Bragg.

Celălalt bărbat râse și se plesni cu mâna pe coapsă. Uluit, spuse:

– Va să zică, am infiltrat un sublent în compania lor înainte chiar să ajungă aici?

– Al dracului să fie care te minte, replică tovarășul lui. A făcut chiar și de gardă și de jurnă la bucătărie.

Sergentul râse din nou, zicând:

– Să-mi bag picioarele, nenică, da' așa ceva numai la noi e posibil.

Sergentul de stat-major Bobby Stewart, sergentul major Jim Hale și cu mine stăteam lungiți unul lângă celălalt pe niște mici hamacuri din nailon, întinse între copaci. Fumam cu toții,

holbându-ne la feluritele siluete alcătuite de nori în mișcarea lor, deasupra adăpostului oferit de coroanele copacilor.

– Sergent Hale, ești sigur că „iepurii"[1] n-o să fie în stare să găsească baza noastră de gherilă?

Sergentul E-7 zâmbi și răspunse cu vocea sa leneșă:

– Fii pe pace, Thieu-uy[2] , ți-am mai spus – om bătrân, părul rar, ani mulți, trese multe, tu asculți, tu înveți.

Membrii mai tineri ai trupei din baza secretă de gherilă izbucniră în râs în vreme ce subofițerul chelios continuă:

– Locotenente, am amplasat baza asta în raza de acțiune a mortierelor. Nu există nici cea mai mică șansă ca vreunul din ofițerii iepurilor să-și lase oamenii să patruleze într-o zonă atât de periculoasă.

Câteva obuze de 105 mm explodară în apropiere făcându-i pe toți membrii echipei să se arunce la pământ și să se târască până la cel mai apropiat copac. Cei doi subofițeri veterani zâmbiră, urcându-se înapoi în hamace, aproape înainte ca ecourile să înceteze.

De data asta, vorbi Bobby Stewart.

– Fără mișto, băieți, suntem atât de aproape de limita razei de acțiune, încât șansele ca vreun obuz să explodeze aproape de noi sunt mai mici decât o puță de purice.

– Unde avea de gând sergentul Holland să amplaseze cealaltă bază de gherilă? – am întrebat eu.

– Doi tipi au găsit un petic de pădure aparținând probabil unui fermier, în afara zonei de manevră, mi-a răspuns Hale. Nu se vedea nici țipenie de om prin preajmă, așa încât ar trebui să fim în stare să ne ascundem acolo fără să fim descoperiți.

– Știi ceva, am zis eu râzând, întrucât sunt singurul ofițer, pe mine or să mă spânzure dac-or să ne prindă că ne-am amplasat bazele de gherilă exact în locurile unde ni s-a atras atenția că n-avem voie s-o facem.

Sergentul Stewart interveni în discuție:

– Dom' locotenent, noi suntem în Forțele Speciale. Suntem antrenați să încălcăm regulamentele și să ne folosim spiritul de inițiativă. Ș-apoi, avem nevoie de locuri sigure unde să ne

---

[1] În original *leges*, denumire argotică a soldaților din armata de uscat. (*n.tr.*)

[2] Sublocotenent în limba vietnameză. (*n.a.*)

ascundem atunci când nu-i hărțuim pe iepurași și, mai mult decât atât, cui crezi că-i pasă dacă o-ncasezi? La urma urmei, ești un ofițer.

Toți subofițerii chicotiră.

– Liniștește-te, sergent, am replicat eu. N-am spus că nu putem s-o facem, mă văicăream și eu așa, ca omu'..

Stewart s-a uitat la mine și a rânjit.

Am rânjit și eu și am adăugat.

– Ah, da, era să uit. Vedea-te-aș mort, Bobby Stewart.

Sergentul E-6 râse din toată inima și trase adânc din țigară, trimițând fumul sus, către formațiile gigantice de nori.

Cei doi cercetași au revenit la bază și mi-au înmânat pachetul de Marlboro. Am citit mesajele, apoi i le-am dat sergentului Hale. Am întins pe pământ o hartă, acoperită cu folie de acetat.

– Băieți, veniți aici.

Cei unsprezece membri ai grupei de gherilă s-au adunat în jurul meu, unii dintre ei aducându-și și gamelele cu cafea fierbinte. În timp ce vorbeam, arătam pe hartă.

– Vă aduceți aminte de al doilea deal pe care am amplasat explozibile-capcană, ăsta de-aici, de pe partea vestică?

Câțiva dintre soldați încuviințară din cap.

Am continuat:

– S-ar părea că s-au hotărât să-și amplaseze noul perimetru al companiei exact în această zonă și să patruleze în această arie de operațiuni. Trebuie să ajungem acolo și să le pregătim o mică surpriză.

O oră mai târziu, cei doisprezece bărbați ascunși în pădure urmăreau cu ajutorul binoclurilor cum cei din compania Regimentului 3 Infanterie dădeau peste numeroșii fluturași lipiți de copacii care acopereau dealul unde intenționau să-și amplaseze perimetrul. Echipa SF[1] avea grijă să așeze explozibile capcană pe câteva dealuri, ori de câte ori sosea o nouă companie la Tabăra A.P. Hill, pentru antrenament. Nu făceam decât să alegem zonele care, datorită reliefului și poziției, erau susceptibile de a fi folosite drept baze de operațiuni de către unitățile respective. Ne făcea o deosebită plăcere să urmărim

[1] Special Forces – Forțele Speciale. (*n.tr.*)

sosirea noilor soldați care începeau să smulgă fluturașii de pe copaci, neavând de unde să știe că aceștia erau conectați prin intermediul unor fire subțiri la explozibile-capcană. Totodată, lăsam în fiecare poziție câte două grenade fumigene, arătând de parc-ar fi fost uitate pe-acolo. În realitate, grenadele erau conectate la un dispozitiv explozibil îngropat sub ele. Peste toate acestea, mai întindeam fire-capcană, printre feluritele pietre și bețe care tocmai se întâmpla să fie în drum.

„Mâncătorii de șerpi" nu auzeau ce se spunea dar, oricum, își puteau imagina, în timp ce priveau și auzeau cum erau detonate numeroasele grenade fumigene, simulatoare de artilerie și alte dispozitive pirotehnice. Mai știam și că maiorul cu banderolă albă, arbitrul exercițiului de manevră, avea să declare că un număr de atâția oameni au fost uciși în acțiune și un număr de atâția au fost răniți. Cu siguranță, comandantul companiei avea să cheme elicopterul sanitar pentru evacuarea soldaților răniți.

Bobby Stewart zise:

– Locotenente, au fost nevoiți să declare un număr de răniți și să cheme un medevac[1], dar se pare că nu au elicoptere disponibile.

– Da, și?

– Așa încât au trimis o ambulanță ca să simuleze un medevac, continuă Bobby, iar noi o să ajungem cu autostopul în perimetrul lor și-o să-i facem pe toți la mustăți.

– Un adevărat SF, dom'locotenent, interveni Hale, râzând. Omoară-i pe toți și lasă-l pe Dumnezeu să-i aleagă!

Toți membrii echipei râseră.

Excitat de această perspectivă, am spus:

– Mi se pare că nu-i decât un singur drum forestier care ajunge la dealul ăsta, de-a lungul crestei aceleia, nu?

Unul dintre sergenții mai tineri din echipă, un specialist în inginerie/explozibile, spuse:

– Întocmai, sir. Am patrulat pe-acolo azi dimineață. Vine dinspre autostradă și însoțește toată lungimea crestei. De-a lungul lui sunt o mulțime de copaci și locuri numai bune de aranjat ambuscade.

---

[1] Elicopter folosit pentru operațiunile de evacuare a răniților în special din locurile greu accesibile. (*n.tr.*)

Preț de câteva secunde, am continuat să privesc compania cu ajutorul binoclului, apoi am spus:

– Bună idee, sergent Stewart. Ce-ar fi să pornești în avangardă să alegi un loc potrivit, ca să putem deturna ambulanța.

Stewart zâmbi, își luă echipamentul și porni prin pădure într-un ritm sufocant. Am pornit pe urmele lui.

Subofițerul vânos traversă pădurea evitând tufișurile, crengile, rădăcinile și pietrele. Ocoli dealul și ieși în cele din urmă pe un drum de țară cu făgaș dublu, ce străbătea pădurea de la est la vest. Toți membri echipei respirau cu greutate și aveau hainele îmbibate de transpirație. Fără să se oprească, sergentul Stewart o luă grăbit de-a lungul drumului. După un sfert de milă de marș forțat, Bobby Stewart anunță o pauză.

Sorbind niște apă din gamelă, m-am apropiat de conducătorul patrulei. Acesta spuse:

– Sir, dacă am putea să „aranjăm" cei doi copaci de acolo să cadă, unul în fața și celălalt în spatele ambulanței, îi prindem cu pantalonii în vine.

Am rânjit și i-am spus:

– Sergent, asta e patrula ta. Dă-i bătaie.

Vorbind scurt și energic, Bobby împărți ordinele, în vreme ce membrii echipei se apucară să pregătească ambuscada, patru dintre ei tăind cei doi copaci – subțiri la trunchi, dar încărcați de frunze – cu ajutorul unor pumnale uriașe, cu lama ascuțită ca briciul. În câteva minute, arborii tineri erau tăiați aproape în întregime, de fiecare fiind legate mai multe frânghii. Restul oamenilor au pregătit ascunzători pe ambele laturi ale drumului, în intervalul dintre cei doi copaci tăiați. În fiecare direcție a drumului a fost trimis câte un om, la o distanță de șaptezeci și cinci de metri, și patrula se puse pe așteptat. Cei mai mulți și-au aprins câte o țigară, gândindu-se la luptă, sperând ca presupunerile lui Bobby Stewart să se adeverească. S-au adeverit.

La cincisprezece minute după ce ambuscada fusese pregătită, prin lăstărișul pădurii răzbătu fluieratul unei prepelițe și oamenii își stinseră țigările și-și luară armele. După câteva secunde, o ambulanță militară verde apărea de după colț,

mergând cu prudență pe drumul accidentat. Stewart dădu semnalul și frânghiile fură trase. Copacul mai îndepărtat se balansă, trosni și se prăbuși de-a curmezișul drumului, făcându-l pe sanitarul-șofer să frâneze brusc. Celălalt copac se prăbuși în spatele lui și, ca prin minune, se pomeni înconjurat de oameni.

Excitat de fluxul de adrenalină, simțindu-mi bătăile inimii în tâmple și timpane, am sărit pe scara de pe partea dreaptă a ambulanței de trei sferturi de tonă, în timp ce Stewart sări pe scara de pe partea șoferului, apăsându-și țeava automatului M-16 sub urechea stângă a individului.

Cu dinții încleștați, sergentul Stewart spuse:

– Măi băiețaș, ai băgat vreodată vergeaua de curățat pe țeava unui M-16, pentru ca pe urmă să tragi cu un cartuș orb?

Clănțănind din dinți, sanitarul răspunse:

– Nu, să trăiți.

Bobby continuă:

– Nu-mi spune mie „să trăiți". Eu îmi câștig existența prin muncă!

Am râs și am spus:

– Mulțam fain, sergent.

Stewart chicoti și zise:

– Scuze, Thieu-uy, fără supărare.

Apoi, se adresă din nou șoferului:

– Săptămâna trecută, având nevoie de carne, am împușcat vaca unui fermier cu o vergea de curățat. I-a străpuns fără probleme cutia toracică. Dacă faci exact ceea ce-ți spun, vergeaua mea n-o să-ți penetreze creierașul tău de iepure, ai înțeles?

– Da, să trăiți, ăă, da, vă promit. Vă jur! Fac tot ce spuneți dumneavoastră! – delcară plin de convingere șoferul-sanitar.

– Oprește motorul, îi ordonă Bobby.

Omul se supuse și în mâinile subofițerului apăru o pereche de cătușe. Prinse una de încheietura sanitarului, și cealaltă de volan. Sanitarul privi buimac la brățara metalică apoi, cu ochii măriți, se holbă la sergentul în pijama neagră. Bobby aprinse o Lucky și o înfipse între buzele șoferului, după care alergă în spatele furgonetei. Am izbucnit în râs când l-am văzut pe Bobby

cum îi face cu ochiul, scoate din buzunar încărcătorul de la automat, mi-l arată, apoi îl pune la loc în buzunar.

– Va să zică, cu vergeaua de curăţat! – am spus eu sarcastic.

– Păi, trebuia să-l impresionez cu ceva, nu?

De data asta, *eu* i-am făcut cu ochiul.

Membrii echipei nu aveau nevoie de alte indicaţii. S-au îngrămădit cu toţii în spatele ambulanţei, ţinându-şi într-o mână arma şi în cealaltă câte o grenadă fumigenă cu cuiul tras sau câte un simulator de artilerie. Bobby Stewart se aşeză în spatele şoferului şi-i înfipse ţeava automatului în ceafă, zicându-i:

– Vrei să fii o vacă?

Sanitarul clătină repede din cap, într-o parte şi în cealaltă. Bobby îi spuse:

– Porneşte. Când ajungi la perimetrul companiei, opreşti ambulanţa chiar în mijlocul acestuia. Ai înţeles, băieţaş?

Tânărul soldat încuviinţă energic din cap. Porni motorul şi conduse maşina către obiectivul pijamalelor negre. La îndemnul lui Stewart, declanşă sirena şi aprinse girofarul.

Sunetul sirenei atrase atenţia companiei. Ambulanţa îşi făcu apariţia în luminiş şi pătrunse în perimetrul improvizat amenajat de companie. Cei mai mulţi dintre soldaţi se întoarseră la activităţile lor, săpând tranşee, latrine şi construind un buncăr pentru postul de comandă. Aşa cum i se ordonase, sanitarul-şofer opri marea furgonetă în centrul cercului de securitate.

Uşile din spate şi cea din dreapta-faţă se deschiseră brusc şi războinicii îmbrăcaţi în pijamale negre şi berete verzi săriră afară aruncând în toate direcţiile grenade fumigene şi dispozitive pirotehnice. Membrii trupei de comando a Forţelor Speciale se aruncară sub ambulanţă de unde începură să tragă cu puştile M-16 pe foc automat, în timp ce tânărul sergent specialist în inginerie trăgea cu mitraliera M-60. Tuburile goale ale cartuşelor oarbe se adunau în jurul nostru precum nişte fulgi de zăpadă din aramă, răscoliţi de viscol.

Soldaţii regimentului Old Guard fuseseră prinşi cu garda coborâtă. Le-a trebuit câteva secunde ca să-şi dea seama ce se întâmplă şi mai mult timp ca să pună mâna pe arme şi să intre în joc. În momentul acela, beretele verzi consumaseră deja o mulţime de încărcătoare, care zăceau aruncate în jurul lor. Pe

deasupra, coloane de fum colorat se înălțau spre cer în jurul nostru, mascându-ne poziția, în vreme ce noi, mai aproape de grenade, puteam vedea mai ușor pozițiile ocupate de infanteriști.

În mințile celor mai mulți dintre soldații Regimentului Old Guard, întregul episod nu a însemnat altceva decât o imensă zăpăceală punctată de clănțănitul neîntrerupt al armelor automate. Incidentul se petrecuse atât de repede, iar noi eram atât de bine ascunși sub ambulanță și în spatele paravanului de fum, încât trupele de infanterie au fost decimate de puterea de foc a Beretelor Verzi, înainte de a apuca să opună o cât de mică rezistență.

Roșu la față de mânie, comandantul companiei alerga de colo-colo, răcnindu-și ordinele la oamenii care mișunau prin preajmă.

– Înconjurați-i pe oamenii ăia! Îndreptați armele asupra lor! – urlă el și, alergând în direcția noastră, continuă: Ați fost făcuți prizonieri! Aruncați armele!

„Mâncătorii de șerpi" râseră zgomotos iar eu am urlat către ofițer:

– Vedea-te-aș mort, căpitane! Ești un căcat cu ochi mort și nici oamenii tăi nu sunt mai breji! Compania ta a belit un caras mare de tot!

Scoțând flăcări pe nări și apropiindu-se grăbit de trupa de comando, căpitanul rânji stânjenit și zbieră:

– Păi, uite că tu și oamenii tăi sunteți înconjurați și în inferioritate numerică, căcănar răzvrătit ce ești! Aruncați armele sau veți suporta consecințele!

De-acum, aveam o personalitate și o beretă verde pe cap, și tot așa simțeau și oamenii mei, așa că am menținut armele în poziție de tragere, iar eu am replicat sfidător:

– Dacă vrei să-i dezarmezi pe oamenii mei, vino și încearcă, dar ai face bine să chemi întăriri, băi, fute-muște!

Căpitanul dădu să spună ceva dar se opri când auzi cuvintele maiorului cu banderolă albă:

– Destul, căpitane! Nu ai cum să-i iei prizonieri pe oamenii aceștia. Au reușit să nimicească ce a mai rămas din compania ta, inclusiv pe tine!

Ofticat la culme, căpitanul replică:

– Și cu remarcile lui obraznice cum rămâne? M-a făcut „fute-muște"!

Rânjind, maiorul îl privi pe comandantul furios și-i spuse:

– Căpitane, în clipa asta poate să te facă cum îi vine la gură. E un Viet Cong, nu un american!

Comandantul cel mânios mă săgetă cu privirea, așa că i-am prezentat „onorul" cu degetul mijlociu ridicat, gest imitat de toți membrii echipei. Din rândurile infanteriștilor se auziră râsete răzlețe.

M-am apropiat de maior și i-am spus:

– Sir, ne puteți acorda un răgaz de cincisprezece minute ca s-o ștergem de-aici?

Arbitrul zâmbi și spuse:

– Desigur, locotenente, aveți la dispoziție o jumătate de oră. Frumoasă acțiune.

Am zâmbit, am încuviințat din cap și i-am făcut semn lui Bobby Stewart să se apropie. Subofițerul veni în pas alergător, prezentând arma pentru onor. Maiorul îi zâmbi și privi țintă la medalionul mic pe care Bobby îl purta la gât, legat cu un șiret de piele. Am spus:

– Domnule maior, creierul și comandantul acestui raid a fost sergentul Stewart.

– Bine lucrat, sergente, spuse maiorul, continuând să privească la gâtul subofițerului.

– Vă mulțumesc, sir, dar meritul aparține întregii echipe, spuse Bobby zâmbind. Apoi, ducând mâna la medalion, adăugă: E un talisman budist, domnule maior. Îl am de la comandantul unui batalion VC.

– L-ai omorât? – întrebă maiorul.

– L-am ras, să trăiți! – răspunse Bobby mândru. La drept vorbind, cred că era maior.

Ofițerul superior râse un pic cam forțat și le făcu semn să plece celor două „scufițe-verzi", niște indivizi cam obraznici dar, din fericire pentru ei, plini de șarm. Am pornit-o din loc în marș forțat, urmați de restul echipei. Fără alte dispoziții, doi membri ai comandoului au trecut în pas alergător în avangarda formației, în timp ce soldații „lustragii" se uitau la noi cum dispăream în pădure.

Căpitanul umilit ne însoţi şi el cu privirea, apoi sălta din umeri şi-şi aminti de umilinţa şi mai mare îndurată de precedentul comandant de companie. Aflasem numele respectivului căpitan, numărul de serie, adresa şi numele soţiei. L-am tipărit pe nişte fluturaşi, alături de comentarii defăimătoare despre cum „îi regulasem în grup" soţia, de la care am fi obţinut şi nişte „felaţii extra". Pe deasupra, echipa mea se infiltrase în perimetrul companiei, aruncând chiar grenade fumigene şi simulatoare de artilerie în cortul comandantului.

Comandantul companiei îndepărtă incidentul din minte râzând. Îşi spuse chiar că avusese noroc. Cu o săptămână înainte de a fi detaşat în zonă, auzise două poveşti despre războinicii neortodocşi de la Fort Bragg. Prima dintre ele îl avea ca personaj principal pe generalul comandant al Centrului JFK pentru Probleme Speciale de Război, care fusese rebotezat Centrul JFK pentru Asistenţă Militară, această denumire având o rezonanţă mai „blândă". Se spunea că în timpul unei întruniri, un alt general, comandantul Diviziei 101 Aeropurtate i se plânsese că se făcea prea multă publicitate acestor Berete Verzi, aprecierile în privinţa lor fiind după opinia sa, supraevaluate. Atunci, generalul comandant al Centrului JFK s-a supărat şi l-a provocat pe comandantul Diviziei 101, spunându-i să-şi aleagă orice zonă pentru un exerciţiu de manevră şi o echipă A a Forţelor Speciale va pătrunde în perimetrul diviziei, va ajunge în postul de comandă al diviziei şi va simula uciderea comandantului însuşi. Legenda mai spune că, într-adevăr, echipa a reuşit să se strecoare pe lângă toate sentinelele, posturile de ascultare, patrule şi alte asemenea. Au rupt toate hărţile de pe pereţii centrului de comandă al diviziei şi le-au dat foc împreună cu alte documente. Totodată, s-au strecurat în cortul generalului în timp ce acesta dormea, i-au scris pe frunte KIA[1] cu un ruj de buze şi i-au tras pe gât o linie roşie. După ce au părăsit nestingheriţi cartierul general încendiat, membrii echipei au sărit gardul unui cinematograf „drive-in"[2], unde erau aşteptaţi de mai multe maşini conduse de civili simpatizanţi.

---

[1] KIA = Killed in Action – Ucis în misiune (*n. tr.*)

[2] Cinematografe în aer liber unde spectatorii urmăresc filmul direct din automobil. (*n.tr.*).

Beretele Verzi și-au schimbat uniformele cu haine civile ascunse în portbagajele mașinilor, apoi au urmărit liniștiți un film cu două serii, în vreme ce Divizia 101 Aeropurtată trecea zona prin ciur și prin dârmon, în căutarea lor.

Cealaltă poveste era despre o aventură similară împotriva unei unități a Corpului de Marină, la Tabăra Lejeune. Detaliile erau ușor diferite, dar rezultatul final era același.

Căpitanul se întreba dacă poveștile erau adevărate sau numai niște zvonuri, neștiind că subofițerul comandant al echipei mele, plutonierul Mike „Hardcore" Holland făcuse parte dintre participanții la acțiune.

Echipa ajunse la bază plină de optimism. Mi-am scos la iveală harta și am rânjit. Subofițerii zâmbiră și ei, presimțind că pun la cale vreo boroboață. S-au adunat în jurul meu, iar eu mi-am scos creionul colorat.

– Mă băieți, ce-ați zice să-i radem definitiv pe inamicii noștri demoralizați?

Unul dintre sergenți râse și replică:

– Numai dacă sunteți sigur că iepuroaicele alea sunt destul de... strâmte, dom' locotenent!

Am arătat cu creionul pe hartă:

– Când am plecat, compania se afla aici. M-am gândit că au nevoie de zece minute ca să se dezmeticească și să vadă ce-au de făcut și încă zece minute pentru comandantul lor de companie ca să-i ardă pe buci pe toți. După care vor trebui să-și mute amplasamentul și vor pleca spre punctul lor de transport, care se află exact aici. Ca să ajungă acolo, vor avea nevoie de o oră și jumătate, poate chiar două.

Sergentul Hale râse și spuse:

– Sir, după cum se vede, nu prea ești nici ofițer, nici gentleman. Zona aia unde-și țin parcate automobilele se află în afara ariei de operație. Vrei să-i ataci chiar acolo, în fața lui Dumnezeu, a civililor și a tuturor celorlalți?

În loc de răspuns, am rânjit și mi-am scos o țigară Lucky Strike, bătând-o de muchia brichetei mele argintii, marca Zippo. Mi-am aprins-o numai după ce m-am asigurat că mica emblemă Lucky Strike se află la capătul dinspre brichetă. Am pufăit repede de trei ori și abia apoi am tras adânc în plămâni, scoțând

fumul albăstrui pe nări. Am tușit de câteva ori, simțind cum îmi ard plămânii. Mi-am adus aminte de episodul cu grenada cu gaz toxic și am aruncat țigara, strivind-o de pământ, și mi-am scos un cigarillo Swisher Sweet. Trabucele prezintă avantajul că nu trebuie să tragi fumul în piept. Mare noroc că n-am avut niciodată obiceiuri superstițioase.

M-am ridicat în picioare, luându-mi automatul M-16, cartușiera și harnașamentul. Ceilalți m-au imitat.

– La micul magazin? – întreabă Bobby Stewart.

I-am făcut cu ochiul, pufăind din trabuc.

Jim Hale numi doi oameni ca avangardă și patrula porni spre frontiera Taberei A.P. Hill.

După un marș forțat, am ajuns la marginea pădurii dese, cercetând cu privirea asfaltul negru al autostrăzii. O mașină trecu vâjâind prin fața noastră, dar am remarcat că nici una nu era parcată în fața micului magazin de țară. Așteptând mașinile să treacă și mișcându-se câte doi deodată, membrii echipei traversară în goană autostrada și intrară în prăvălia acoperită cu șindrilă. După câteva minute ne aflam cu toții la adăpost. Patronul, mereu entuziasmat la vederea Beretelor Verzi, ne-a făcut cinste cu câte o Coca-Cola și o punguță de cartofi-pai. Doi dintre băieți s-au și repezit în cămăruța alăturată și au început să aranjeze jocul de biliard pe masa acoperită cu ardezie.

Hale îi atenționă cu un mârâit:

– Băi, ia terminați cu tâmpeniile. Avem treabă și n-a sunat încă de pauza mare.

Cei doi lăsară tacurile jos și reveniră alături de restul echipei.

– Șase! – dădu alarma tânărul sergent care stătea de pază lângă ușă.

Deplasându-se rapid și ordonat, echipa trecu pe lângă patronul magazinului și ajutorul lui, un tânăr blond. Când am trecut pe lângă ajutor, i-am adresat un zâmbet. Echipa a urcat în goană scara scurtă, stăbătând în vârful picioarelor coridorul întunecos de la etaj. Am intrat în cămăruța de la capătul holului. Un subofițer roșcat stătea în fața unei stații radio AN/GRC-109 și a unui generator acționat de o manivelă. Poreclisem puternica stație „angro 109".

Subofițerul ne întâmpină cu un zâmbet și spuse:

– Dom'locotenent, am reușit să prind Fort Bragg cu șmexul ăsta. Uite, dacă vrea să facă cineva mișto de manivela asta, aș putea încerca din nou.

I-am făcut semn să tacă din gură, arătând spre parter. Roșcatul rânji și zise:

– Nici o problemă, sir. Am verificat deja: de jos nu se aude nimic.

– Perfect. Ceva nou de la Smoke Bomb Hill?

– Aceleași căcaturi vechi, dom'locotenent.

– Ia zi-mi, ați reușit să modificați camionul? Ne trebuie și n-avem voie să fim prinși din urmă.

Sergentul îmi răspunse râzând:

– Am crezut că n-o scoatem la capăt, sir. E greu să te-ncadrezi în timp, cu unul din noi lucrând jos ca ajutor și celălalt supraveghind măgăoaia asta, dar până la urmă am scos-o la vopsea în dimineața asta. N-are armata ceva care s-o prindă din urmă, poate doar un elicopter Cobra.

Trei bătăi în podea și echipa părăsi încăperea și coborî scara în șir indian. După un schimb de amabilități cu patronul, am ieșit pe ușa din spate, îndreptându-ne spre șopron. M-am oprit din drum ca să vorbesc cu ajutorul:

– Sergente, n-avem timp pentru o vizită mai lungă, dar țin să-ți spun că voi doi ați făcut o treabă al naibii de bună cu stația și, din câte am auzit, și cu camionul.

Am deschis ușa, în timp ce subofițerul îmbrăcat în civil îmi răspundea:

– Mulțumesc, sir. Mulțumesc foarte mult.

I-am zâmbit și am ieșit pe ușă, în momentul în care camionul U.S. Army cu motorul modificat, avându-i în remorcă pe membrii trupei de comando, părăsea șopronul. Bobby Stewart frână brusc, dându-mi posibilitatea să mă urc și eu.

Un jeep militar dădu buzna pe alee și din el sări un plutonier roșcat cu un aer fioros, îmbrăcat în uniformă de camuflaj. Era Mike Holland, locțiitorul comandantului de echipă, care, auzind de la cei rămași la bază ce avem de gând să facem, a venit după noi în goana mașinii. După schimbul de saluturi, i-am făcut loc să stea în scaunul din mijloc, zicându-i:

– Așa-i că n-ai rezistat să stai acolo printre hârtoage?

Îmi adresă un rânjet batjocoritor:

– Să-mi bag picioarele, cred că faci mișto de mine, dom'locotenent. Eu sunt un SF, nu un nenorocit de scârța-scârța pe hârtie. Îmi plac femeile, berea rece și lupta.

– Ei, atunci, ce morții mă-sii, hai să mergem să-i ardem la buci.

Plesnindu-l pe Bobby cu palma pe picior, Holland răcni:

– 'tu-le târla-n cur!

Intrând pe autostradă, Stewart acționă cu bruschețe pedala de accelerație. Marele camion gonea pe bitumul șoselei, în timp ce pe platforma din spate războinicii întărâtați chiuiau de mama focului. Trecu vâjâind pe lângă câteva mașini, în acest timp eu cățărându-mă pe platformă, după ce ieșisem pe fereastra laterală a cabinei. Doamne, multă minte îmi mai trebuia în vremurile acelea!

– Atențiune la mine, toată lumea! – am urlat peste huruitul motorului. Trageți siguranțele grenadelor fumigene și pregătiți simulatoarele de artilerie! Camioanele lor se află în parcarea unui magazin! Ne vom apropia de ei cu viteză redusă, aruncăm pirotehnicele și declanșăm foc automat, să-i zăpăcim definitiv!

Sergentul E-7 Richardson, cu o vechime de numai cinci ani în armată, strigă:

– Sir, n-or să vă pună pielea pe băț pentru că îi atacăm în afara zonei operative?

Am rânjit și i-am răspuns:

– Și dacă lupta s-ar fi desfășurat în Cambodgia, Laos sau Vietnamul de Nord?

Subofițerul rânji, iar eu continuai:

– Și-apoi, n-ar trebui să fii un SF dacă nu guști glumele tâmpite!

Câțiva subofițeri râseră și-și ridicară armele deasupra capului, iar eu mă întorsei în cabină.

– Superiorii noștri s-au chinuit ore și ore în șir să ne învețe cum să încălcăm toate regulamentele, nu-i așa, Thieu-uy? – zise Bobby Stewart micșorând viteza și luând o curbă în scrâșnetul pneurilor.

Mi-am aprins o țigară, am tras câteva fumuri, apoi am băgat un cartuș pe țeava automatului, după ce m-am asigurat că

selectorul se află pe poziţia „blocat". Am tras siguranţa unei grenade cu fum roşu, ţinând-o în mâna dreaptă.

La un sfert de milă în faţa noastră am zărit compania Regimentului 3 Infanterie, făcându-şi de lucru în preajma autovehiculelor. În zonă se aflau, de asemenea, numeroase case şi maşini. Stewart reduse viteza camionului cam la vreo cincizeci de kilometri la oră.

– După ce-o să-i buşim, or să trimită după noi jeepurile alea de un sfert de tonă, zise Holland.

– N-au decât, Mike, chicoti Bobby. Gâjganiile alea or să aibă o mică surpriză când or să vadă că n-au ce face decât să-i privească puţa de la spate monstrului ăsta.

Câţiva soldaţi observară vehiculul care se apropia, dar îşi văzură mai departe de treaba lor. Camionul nostru se apropie şi mai mult şi de data asta soldaţii băgară de seamă că platforma din spate era plină cu Berete Verzi. Bobby apăsă pe acceleraţie şi soldaţii începură să alerge spre propriile vehicule.

Camionul de o tonă dădu colţul şi se năpusti pe aleea ce intra în parcarea micului magazin. Puşcaşii regimentului Old Guard se risipiră ca potârnichile. Mâncătorii de şerpi deschiseră focul şi aruncară pirotehnicele către soldaţii derutaţi. Am izbucnit în râs când am văzut cum grenada mea cu fum roşu aterizează sub un camion de 2,5 tone, norii groşi de fum făcându-i pe „iepuri" s-o rupă la goană în toate direcţiile.

Bobby Stewart întoarse camionul în cerc şi începu să se distanţeze de „locul faptei". Gesturile şi răcnetele comandantului de companie erau de-a dreptul hilare.

Bobby frână brusc când auzi o voce din spate strigând:

– Bereta mea!

M-am uitat înapoi şi am văzut cele două jeep-uri pornind în urmărire şi numeroşi civili ieşind din magazin şi privind uluiţi. Unul dintre sergenţii din echipa mea de pe platformă, alergă în spate, îşi ridică bereta de pe asfalt şi sprintă înapoi spre camion. Între timp, ceilalţi l-au acoperit cu focuri de armă, aruncând încă două grenade fumigene către jeep-urile care se apropiau. Bobby tură motorul şi porni din loc, cu cauciucurile scrâşnind, pe când sergentul se apropia de oblonul din spate al camionului. Jim Hale bătu de două ori în cabină în momentul când, ajutat de mitralior, sergentul se urcă pe platformă. Am avut parte atunci

de o fază cum nu credeam c-am să văd vreodată. Camionul nostru trecu ca vântul pe lângă o mașină a poliției, cei doi polițiști rămânând cu gurile căscate. Între timp, cele două jeep-uri rămaseră în urma noastră, nefiind în stare să prindă mai mult de optzeci de kilometri la oră. După ce am scăpat din zona periculoasă, Bobby a încetinit până la limita legală de viteză și toți și-au aprins țigările, felicitându-se reciproc pentru ispravă.

Am ajuns curând înapoi la magazinul sătesc, dar în fața lui se afla parcat un alt camion militar de un sfert de tonă. Stewart trânti piciorul pe frână și camionul, aflat încă pe autostradă, opri zgomotos în dreptul magazinului.

Din prăvălie au ieșit doi soldați, eu am strigat la ei:

– Iepuri căcăcioși!

Câțiva dintre cei de pe platformă au început să le adreseze diverse gesturi semnificative și doi inși au aruncat spre ei simulatoare de artilerie. Furioși, tinerii infanteriști au sărit plini de vitejie în vehiculul lor și au luat-o din loc. Camionul nostru merse mai departe pe autostradă și dispăru după o cotitură. Stewart schimbă viteza și intră rapid pe un drum forestier lateral. Merse de-a lungul lui până când nu mai puteam fi văzuți de pe autostradă. După câteva secunde, jeep-ul trecu vâjâind pe asfalt. Bobby parcurse în marche-arrière distanța până la șosea. Ajunserăm astfel înapoi la magazin și membrii echipei săriră de pe platformă, ștergând urmele în timp ce Bobby gara camionul în șopron.

Apoi, Bobby ieși și strigă:

– Băieți, eu fac cinste cu bere!;

Glumind și râzând, membrii trupei de comando intrară în mica prăvălie.

Luându-l pe după umeri pe tânărul locotenent, sergentul Stewart spuse:

– Thieu-uy, văd că-ți place să arzi la buci tot atât cât îmi place și mie. Te rog eu, când ai s-ajungi la Marele Poligon de peste Elești, roagă-te, amenință, fă orice șmecherie posibilă ca să fii repartizat într-o unitate alăturată de montagnarzi. Căci și ăstora le place la fel de mult să ardă la buci și sunt tare pricepuți la chestia asta.

O lună mai târziu, reveniți la Fort Bragg, alături de câțiva camarazi părăseam turnul de rapel înalt de cincisprezece metri,

unde ne antrenasem de dimineață, și ne îndreptam spre o clădire albă de mici dimensiuni de pe Smoke Bomb Hill. Atmosfera devenise deja fierbinte și umedă.

Odată intrat pe ușă, am simțit răcoarea aerului condiționat și am dat ochii cu frumoasa doamnă vietnameză, care mă privea zâmbind. Era îmbracată cu o bluză lungă din mătase albă, cu fante laterale, având pe piept un papagal brodat în culori vii. Dedesubt, purta pantaloni de mătase neagră. Doamna mă întâmpină cu o plecăciune.

După reverența de rigoare, i-am spus:

– *Chiao Ba Eaujeri. Ba manh jioi, phai khong?*

– *Da phai, toi manh jioi, Thieu-uy Bendell. Cam on, Ong. Ong manh jioi, phai khong?*

O priveam pe profesoara mea de limbă vietnameză, întrebându-mă dacă ceea ce învățam era limba populară sau cea a aristocrației. La urma urmei, femeia era sora doamnei Nhu. Nu după multe luni, aveam să aflu că într-adevăr învățasem vietnameza vorbită numai în universități și întrunirile în guvern. Chicotelile celor din jur aveau să mă însoțească încă vreo săptămână după aceea, până am reușit să învăț a vorbi asemenea țăranilor și oamenilor obișnuiți.

După un an de aventuri și antrenament petrecut la Fort Bragg și alte locuri din țară, asemenea altor SF-iști, mi-am format o anumită atitudine față de ceilalți membri ai tagmei militarilor. Era epoca în care John Wayne făcea filmul *Beretele Verzi,* bazat pe best-seller-ul cu același titlu de Robin Moore. Cântecul sergentului Barry Sadler, „Balada Beretelor Verzi", devenise un șlagăr național. În mijlocul tuturor protestelor antirăzboinice și în ciuda divizării țării în tabere pro și contra, cei din Forțele Speciale se bucurau de o celebritate rar întâlnită. Bărbații ne făceau cinste cu băutură, iar femeile ne tratau ca pe niște eroi, oferindu-și cu generozitate trupurile. Totuși, se întâmpla destul de des ca acești războinici independenți să fie priviți cu invidie de soldații aparținând altor arme. SF-iștii începuseră să facă glume pe seama faptului că, dintr-o dată, toate unitățile speciale din cadrul forțelor armate începuseră să poarte felurite soiuri de berete. Ne imaginam chiar și situații în care unități din cadrul unor arme convenționale ar fi fost în stare

să-şi „treacă în cont" misiuni din Vietnam duse la bun sfârşit de către noi.

Anul acela de pregătire avea să fie un an de entuziasm şi de idealism. Alături de gaşca de tineri şi zeloşi locotenenţi Berete Verzi cu care mă antrenasem, aşteptam nerăbdător să ne vină rândul să ne facem datoria în Vietnam. Vorbeam despre montagnarzi şi *nung*-ii chinezi, despre *mnong*-ii laoţieni şi mercenarii cambodgieni, şi despre presupusa capacitate de luptă a fiecărui grup etnic. Îi înjuram pe protestatari şi elogiam pe SF-iştii legendari: „Fasty" Fastenheimer, generalul Joe Stilwell, Bull Simon, „Splash" Kelly şi mulţi alţii. Fiecare tânăr ofiţer se credea invincibil, dar, în decurs de un an sau doi, mulţi dintre noi – de fapt, majoritatea – aveau să-şi găsească moartea. Alţii aveau să fie torturaţi în cuştile de bambus sau în celulele de piatră ale închisorilor laoţiene sau nord-vietnameze.

3. Printre Montagnarzi

În cele din urmă, sorocul s-a împlinit și iată-l pe al dumneavoastră prea credincios fumând o țigară pe Aeroportul Internațional din Honolulu, la două și jumătate noaptea. Mă aflam la jumătatea drumului peste Pacific, îndreptându-mă spre întâlnirea cu destinul. Unchiul meu, Roy Benedell, luptase în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial în Pacific și fusese decorat cu Steaua de Argint și cu Steaua de Bronz cu însemnul V.

Cu câteva luni în urmă, pe când stăteam de veghe la căpătâiul tatălui meu, aflat pe moarte, îl ascultam cu atenție pe unchiul meu favorit, care-mi spunea:

– Don, ești pe cale să pleci într-o aventură prin care nu vei mai dori niciodată să treci, dar, totodată, va fi o experiență pe care n-ai să vrei s-o schimbi cu nimic de pe lumea asta.

Cuvintele lui m-au urmărit și mă urmăresc și acum: a avut dreptate. Eram excitat, dar în același timp simțeam un gol în stomac. Știam că voi ateriza la Baza Aeriană Bien Hoa, după care mă voi duce la Centrul de repartizare Long Binh sau la Detașamentul de Înlocuire. Presupuneam că voi ajunge la cartierul general al Grupei a 5-a a Forțelor Speciale din Nha Trang, dar nu puteam fi sigur și îmi făceam griji. Dacă Divizia 101 Aeropurtată avea nevoie de locotenenți, îmi spuneam eu, sau Divizia 1 Cavalerie, sau Diviziile 1, 4, ori 25 Infanterie? Dacă mă repartizau la cine știe ce muncă de contopist? Iubeam

Forțele Speciale și nu puteam suporta ideea de a fi repartizat la o unitate convențională. Mă întrebam și cât aveam să trăiesc! Voi reuși să prind avansarea la gradul de locotenent, măcar? Și, mai presus de toate, mă întrebam dacă, atunci când gloanțele vor începe să șuiere din toate părțile, mă voi dovedi un erou sau un papă-lapte. Căci, așa cum obișnuiam să spun pe atunci, țintele de pe poligonul de antrenament nu răspund cu focuri de armă. Americanii au fost chemați să se urce la bordul noului avion.

Mi-am stins țigara, am privit în jur și mi-am spus în șoaptă: „Foarte frumos din partea Armatei că mi-a dat posibilitatea să vizitez Hawai preț de o oră în crucea nopții. O priveliște și o ambianță sonoră nemaipomenită. Uite, colo e luna, ici e asfaltul pistei și, vai, ce frumos, aproape că pot deslușI conturul palmierului de colo. Cât de mult mă bucur că m-am înscris voluntar pentru Vietnam! Merită sacrificiul ca să ai parte de asemenea bucurii."

La o oră după sosirea la Centrul de Repartizare Long Binh mă simțeam șocat. De fapt, aterizasem la Bien Hoa și fusesem transportat cu autobuzul la Long Binh, fără să fiu împușcat sau bombardat. Am primit ordinul cu zâmbetul pe buze. Trebuia să mă prezint la cartierul general al Grupei a 5-a a Forțelor Speciale din Nha Trang.

Ka-wump! Ka-wump! Ka-wump! Rachetele explodau în jurul marelui adăpost al detașamentului de înlocuire. Cu ochii măriți de groază, oamenii alergau în toate direcțiile, intrând și ieșind din adăpostul care arăta ca un hangar neterminat, numai acoperișul aflându-se la locul lui. Lungit la pământ, mi-am dat seama că nu era vorba decât de câteva rachete răzlețe, am rânjit nervos și mi-am aprins un Lucky. Am observat că mai multe perechi de ochi priveau la mine și la bereta verde de pe capul meu, așa că m-am ridicat liniștit și m-am înapoiat la locul meu, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Trăsesem o sperietură zdravănă, dar bereta nu-mi adusese numai o mulțime de femei și de băuturi obținute pe gratis, ci îmi crease în același timp o psihologie de *macho* și o anumită responsabilitate. Trebuia să-mi joc rolul.

Când avionul transportor cvadrimotor C-130 Hercules s-a apropiat de aeroportul Cam Ranh Bay am avut parte de prima experiență în materie de aterizare în stil vietnamez. Avionul s-a rotit o dată deasupra bazei aeriene și, pentru a nu atrage focul

inamic de la sol, s-a înclinat brusc, îndreptându-se către pământ, revenind la orizontală cu puțin înainte de a ajunge la capătul pistei, și aterizând în ultima clipă. M-am simțit de parcă m-aș fi prăbușit cu un lift de la etajul nouăzeci.

Împreună cu doi amici de la Fort Bragg am ajuns cu autobuzul la Nha Trang și am început să ne adaptăm la atmosfera Grupei a 5-a. Am găsit cu ușurință Clubul Ofițerilor, situat la etajul al doilea al unei clădiri mari. Toți trei călcam țanțoși, cu un zâmbet larg pe buze, afișând cu ostentație baretele de argint noi-nouțe, căci, de îndată ce ne prezentaserăm la raport, fuseserăm avansați la gradul de locotenent.

Ajunși în capătul scării, unul din ei mi-a spus:

– Ia zi, Bendell, ai curaj să-ți faci intrarea cu răcnetul pe care-l foloseai la Armpit[1]?

– Deh, știu și eu ce să zic?

– Bendell, să-ți cadă flocii de pe coaie dacă n-o faci! – zise celălalt.

Am intrat în sala înțesată de oameni. Într-un colț, pe o mică estradă, o fortăreață de vietnamezi se chinuiau să interpreteze un rock and roll american, într-o engleză stricată. La bar și la numeroasele mese se aflau subofițeri, locotenenți, căpitani, maiori și locotenent-colonei. Vorbă multă, râsete și veselie. După câțiva pași, ne-am oprit.

– Credeți că dintre toți ăștia de-aici au fost destui la Fort Bragg ca să știe ce au de făcut? – am întrebat eu.

Unul dintre cei care mă însoțeau a râs și mi-a spus:

– Nu există decât o singură posibilitate să afli, Don, și deci trebuie s-o faci.

Plin de semeție, am rânjit și mi-am dus mâinile căuș la gură.

Când am început să zbier, toți au încetat să mai vorbească și s-au holbat la noi:

– Cine nu știe să danseze step e un poponar!

Ca la un semnal, toți cei de față s-au străduit, care cum a putut, să bată la repezeală câțiva pași de step. Deși puternic, zgomotul nu a durat decât câteva secunde, fiind urmat de aplauze furtunoase și urale din partea mulțimii de bețivi. În după-amiaza aceea, eu și prietenii mei nu am dat nici un ban pe băutură, dar ne-am făcut criță.

---

[1] Subsuoara – denumirea sub care era cunoscută anexa Diviziei 82 Aeropurtate de la Clubul Ofițerilor din Fort Bragg. *(n.a.)*

Timp de trei zile, am urmat un așa numit „curs de orientare combativă", în care noii veniți erau învățați să nu-și dea cu after shave înainte de ambuscade, cum trebuie să vorbească politicos cu civilii indigeni și alte drăgălășenii de-astea. De la cartierul general al echipei C din Pleiku am plecat la cartierul general al echipei B din Kontum. Aici am fost repartizat ca CA/PO-XO[1] la Echipa A 242 din Dak Pek. Reușisem! Dacă nu muream, aveam să-mi petrec următorul an din viață printre montagnarzi. Față de această rasă de oameni, am simțit o dragoste „la prima vedere".

Încă înainte de grădiniță, din cine știe ce motiv, m-am îndrăgostit de legendele și tradițiile indienilor americani. Când mă jucam împreună cu ceilalți copii de-a Vestul Sălbatic, întotdeauna vroiam să fiu indian. La vârsta de șapte ani am făcut parte dintr-un grup de dansuri populare indiene. Alături de ceilalți membri ai grupului, din care făcea parte și fratele meu mai mare, Bruce, ajunsesem să-mi fac singur costumele, beretele de război, coifurile cu pene. În anii adolescenței, câștigam concursuri de dans indian, învingându-i destul de des pe copiii băștinașilor. De multe ori, mă duceam la școală încălțat în mocasini și aveam tot timpul în buzunar o bentiță cu mărgele. Întrucât nu mi se îngăduia să plec cu ea la școală, o țineam ascunsă până când nu mai riscam să fiu văzut de părinți, apoi o puneam pe cap, o purtam toată ziua la școală și o scoatem înainte de a reveni acasă. Visam atunci despre cum ar fi fost să fi trăit în anii 1800 ca membru al unui trib nomad din Vest; și acum visez. Când aveam șapte ani, am început să merg la „vânătoare" cu arcul și să citesc tot ce-mi cădea în mână despre Vestul Sălbatic.

Când în iunie 1968 am făcut cunoștință cu tribul Jeh al montagnarzilor, am simțit că trăiesc împlinirea unui vis de-o viață. Eram acasă. Montagnarzii erau complet diferiți față de vietnamezi, fiind o rasă aparte. Războinicii – respectiv, bărbații – purtau o fâșie de pânză în jurul șalelor, fiind înarmați cu sulițe, pumnale și arbalete. Cea mai mare parte a timpului și-o petreceau vânând în munții acoperiți de junglă din Podișul Central al Vietnamului de Sud. Femeile își înfășurau șoldurile cu un fel de fustă neagră numită *atok*, în rest umblând desculțe și cu pieptul gol. Atât bărbații cât și femeile purtau numeroase

[1] Ofițer responsabil cu afacerile civile/operațiunile psihologice. *(n.a.)*

brățări, cercei și inele în jurul gleznelor, toate din alamă, precum și coliere din mărgele. Locuiau în colibe din bambus, în sate, și se hrăneau în principal cu orez, șobolani, maimuțe și alte vietăți din pădurea tropicală.

Montagnarzii respectau familia, erau nobili, cu înclinații religioase și iubitori de distracții. Tabăra A de la Dak Pek se afla în valea în care se uneau râurile Dak Poko și Dak Pek. Înconjurată de munții cei mai înalți și de jungla cea mai deasă din Vietnamul de Sud, ea era situată la șase kilometri de granița cu Laos și era total inccesibilă pe calea apei sau pe șosea.

Când am sosit în tabără, în primele douăzeci și patru de ore am avut parte de o serie de incidente pline de suspense, o veritabilă „piatră de încercare" pentru un membru al Forțelor Speciale. A trebuit să duc corpul neînsufletit al unui băiețel montagnard tatălui său, un șef în ierarhia satului. Reproșându-le americanilor faptul că nu-i salvau pe oamenii lor, chiar și atunci când veneau cu ei la sanitari abia când erau aproape pe moarte, sătenii furioși erau cât pe ce să mă împuște, fiind opriți de către șeful lor. Din fericire, ne-am împrietenit în aceeași zi. Echipa Forțelor Speciale vietnameze a încercat să-și revendice cele șase prostituate sosite în tabără o dată cu mine și cu Commo Willy, un tânăr sergent arătos și cu aer adolescentin, ajutorul operatorului radio al echipei. Americanii și vietnamezii au avut o mică confruntare armată, până la urmă vietnamezii abandonând lupta.

Commo Willy negociase o mitralieră sovietică pentru plata în avans cu o săptămână a celor șase târfe. Comandantul echipei n-a fost prea încântat de achiziție, dar până la urmă s-a gândit că ar putea constitui un troc bun pentru cineva de la Divizia 4 Infanterie, pentru mâncare sau băutură.

Membrii Forțelor Speciale erau faimoși pentru abilitatea cu care comercializau sau „completau" toate lucrurile de care aveau nevoie. De exemplu, tabăra Dak Pek era autorizată să aibă paisprezece mitraliere de calibrul 0,30, iar noi aveam cincizeci și două, amplasate permanent în jurul perimetrului. Autorizată să posede două mitraliere de calibrul 0,50, tabăra avea șapte. Deși nu eram autorizați să dispunem de un tanc, aveam și așa ceva în dotare. În tot cazul, până la sosirea mea nimeni nu reușise să imagineze o modalitate de a-l transporta până la Dak Pek. Nu puține erau ocaziile în care câte un

automat AK-47 sau o mitralieră RPG capturate, puteau aduce în schimb echipei un întreg transport de hrană.

Tot în cursul primei mele zile, am fost însărcinat să plec chiar a doua zi într-o misiune. Împreună cu un sergent ne-am deplasat cu un jeep până la pista de aterizare a taberei, tocmai la timp ca să vedem cum un membru al echipei LRRP a Diviziei 4 Infanterie erau înghesuit într-un sac funerar de fabricație indigenă, care se vădea a fi prea mic. Băiatul, în vârstă de șaptesprezece ani, murise ciuruit de o mitralieră, iar camarazii săi, plângând de mama focului, se tot chinuiau să-i îndese cadavrul în sacul de plastic.

Ultimul incident excitant: în aceeași primă zi m-am ciocnit aproape nas în nas cu Ning, o minunată femeie montagnardă, și ne-am îndrăgostit unul de altul la prima vedere.

În mod special, una din întâmplările petrecute în acele prime douăzeci și patru de ore m-a făcut să-mi dau seama cam ce avea să însemne experiența vietnameză. Mă plimbam prin tabără, doar așa, să văd cum merg lucrurile. Trecând pe lângă parcul de mașini al taberei, am auzit niște râsete și am văzut un grup de patru vietnamezi beți. În mijlocul lor se afla un băiețel montagnard de nouă-zece ani, cu gura plină de sânge, pe care brutele îl îmbrânceau de la unul la altul. Râzând cu sadism, unul din vietnamezi i-a pus băiatului o întrebare, pe care n-am auzit-o, iar bravul copil pur și simplu l-a scuipat pe individ, privindu-l cu dispreț. Vietnamezul a început să-l lovească cu piciorul pe tânărul războinic, care-l înfrunta cu semeție pe bătăuș, pregătit să îndure cu curaj orice umilință la care l-ar fi supus cei patru bărbați. Am văzut negru în fața ochilor și, fără să scot o vorbă, m-am apropiat de grup, luând cu mine o scândură rezemată de un butoi de motorină. L-am izbit pe șeful bandei cu scândura în abdomen și apoi cu genunchiul în față. Fără să dau drumul scândurii, am rotit-o în spate și l-am lovit pe un altul în cap, după care i-am vârât-o între picioare. Pușiul stătea lângă mine, cu pumnii strânși, gata să sară în orice direcție ar fi fost nevoie. Cele patru brute nu se grăbeau să plece așa că mi-am scos un cigarillo Swisher Sweet și i-am dat scândura băiatului. Am râs de m-am prăpădit văzând cum îi alerga pușiul pe vietnamezii care țipau de mama focului.

Deodată, am simțit un fior, ca atunci când realizezi că ești privit și m-am uitat în sus, spre numeroasele dealuri mici care mă înconjurau. Fiecare deal avea câte un brâu de buncăre ce

adăposteau familiile mercenarilor montagnarzi din cadrul forței de șoc a taberei Dak Pek. O mulțime de bărbați și femei Jeh stăteau pe dealuri și se uitau la mine zâmbind. Tocmai fuseseră martori la felul cum îi luasem apărarea băiatului. Am hotărât că ar fi mai bine să nu pomenesc nimic despre incident, fără să știu însă că unul dintre bătăuși, cel pe care-l lovisem primul, era văr cu Trung-uy Hoe, comandantul taberei Dak Pek.

După o singură zi petrecută la Dak Pek, devenisem deja apropiat față de montagnarzi. Oricum, vietnamezii aveau o părere diferită despre mine, chiar foarte diferită. Îl făcusem pe vietnamezi „să-și piardă prestigiul", luând partea unui *moi,* apelativul dat de aceștia motagnarzilor, având înțelesul de „sălbatic", dar de fapt fiind un echivalent mai adecvat la termenul „cioroi".

Nu voi uita niciodată amestecul de gânduri și sentimente din acea zi: teamă și dragoste, veselie și compasiune, uimire și venerație. Niciodată nu mi s-au întâmplat atât de multe lucruri palpitante într-un interval de douăzeci și patru de ore.

A doua zi, un elicopter Huey mă lua de pe platformă de aterizare și după un zbor de cinci minute am ajuns în vârful muntelui aflat la vest de tabără. Ajutorul specialistului în probleme de spionaj al taberei, sergentul Jim Mitchell, un tânăr cu părul negru, căruia îi plăceau femeile, trebuia să plece în concediu, eu urmând să-l înlocuiesc. Celălalt american cu care eram se numea Harry Boyle, sergent E-7, un roșcat foarte prietenos și cam flușturatic. Harry era operatorul radio principal al taberei, priceput în specialitatea sa și simpatizat de toată lumea dar cunoscut pentru ceva cu totul diferit: Harry Boyle era îndrăgostit nebunește, până peste urechi de soția sa latino-americană. Foarte curând am aflat că nu scăpa nici o ocazie să le arate camarazilor săi fotografia ei și să vorbească despre marea ei frumusețe. Întotdeauna povestea că o cunoscuse în timpul misiunii sale pe lângă Grupa a 8-a a Forțelor Speciale, încartiruite în Panama dar acționând în toată America Centrală și de Sud. Ea se afla acum în California și nu știa o boabă englezește, ceea ce-l făcea pe Harry să sublinieze că nu putea fi omorât căci astfel ea ar rămâne singură pe lume.

Ne aflam în vârful unui munte cu două piscuri gemene. Jungla fusese defrișată și pe un perimetru ce înconjura culmea fuseseră săpate buncăre. Muntele aflat imediat spre sud era

ocupat de o companie aparţinând Brigăzii 1 a Diviziei 4 Infanterie, din apropiere de Dak To. Următorul munte dinspre sud se afla în grija unei alte companii şi a unei baterii de artilerie de 105 mm, iar pe celălalt munte se găsea încă o companie. Funcţionând sub controlul operaţional al batalionului Diviziei 4, unitatea mea trebuia să asigure securitatea flancului dinspre nord şi să organizeze mici patrule şi ambuscade într-o arie de operaţiuni delimitată.

Se aflau acolo şi o sută de puşcaşi montagnarzi, iar comandantul companiei CIDG[1] era un Combodgian, dl. Lon. Cu toate că era unul dintre cei mai înalţi membri CIDG de la Dak Pek arăta de parcă ar fi fost fratele mai scund al lui Errol Flynn. Coastele munţilor erau abrupte, aproape verticale, iar jungla cu plafon triplu era atât de deasă, şi te trăgea atât de mult înapoi, încât puteai încerca să străbaţi o milă, fără ajutoare şi fără machetă şi dacă începeai marţi, avea toate şansele să ajungi în lunea care deja trecuse.

Obuzele de artilerie de 105 şi 155 milimetri soseau în nişte tuburi metalice mari, cu capace care se înşurubau. Apa ne era adusă în astfel de tuburi, cărate cu elicopterul de la Dak Pek. Era prea dificil şi prea periculos să trimiţi patrule în josul muntelui, până la izvoare.

Un incident petrecut în a doua sau a treia zi a acestei misiuni mi-a demonstrat că unii dintre indigeni aveau, într-adevăr, simţul umorului. Într-una din zile, deci, luam masa de prânz împreună, iar eu şedeam lângă dl. Lon, combodgianul. Acesta avea un mănunchi de ardei iuţi pe un buştean şi, în timp ce-şi consuma orezul la fiecare câteva secunde înghiţea şi câte un ardei iute. Interpretul, care avea cincisprezece ani şi era deja tatăl a doi copii, se numea Suet.

Prin intermediul lui l-am întrebat pe dl. Lon dacă ardeii nu erau cumva prea iuţi. Cambodgianul a săltat din umeri şi a clătinat din cap în semn că nu. Cu un zâmbet prietenos pe buze, mi-a oferit un ardei, pe care l-am dus la gură, am muşcat de două ori, după care am simţit că mă sufoc, şi am căscat gura, în timp ce Lon şi montagnarzii se prăpădeau de râs. Am alergat la o canistră de apă, i-am desfăcut capacul şi am turnat apă peste mine şi în gâtul care parcă-mi luase foc. Ud fleaşcă, am fost în

[1] Civilian Irregular Defense Group – luptătorii mercenari plătiţi de către militarii Forţelor Speciale dintr-un cont particular fondat de CIA. *(n.a)*

stare în cele din urmă să râd de mine însumi. Aș putea spune că montagnarzilor le-a plăcut asta.

Mai târziu, în aceeași zi, eu și Harry Boyle stăteam pe un buștean, cu gamelele aburinde în mâini, cu ochii la foc. Era unul din acele lucruri pe care bărbații le făceau de sute de ani și probabil că le vor mai face timp de alte câteva sute de ani de acum încolo. Ajunsesem la o discuție despre un binecunoscut plutonier SF, cu care eu fusesem camarad la Bragg, iar Harry în America Latină.

– Ei, cum dracu să nu-l știu pe „Tightskin". Doar a fost în America de Sud cu mine. Zici că ți-a fost sergent-instructor?

– Da. Știi că se însoară pentru a cincea oară?

– Fără mișto?

– Fără mișto.

– Și când te gândești ce era în stare să le zică locotenenților, când auzea că s-au logodit!

Harry râse și, după ce sorbi din cafeaua fierbinte, zise:

– Locotenente, sunt în stare să cred orice mi s-ar spune despre Mike. Ce vă zicea?

Hohotind, i-am spus:

– Mai întâi ne ținea câte o predică despre faptul că toate femeile sunt niște iepe și niște jartele penale, așa că trebuia să ne ținem departe de ele. Când vedea că asta nu are nici un efect, ne zicea: „Să vă spui io cum s-o duceți bine cu nevestele. Când plecați dimineața la muncă, le bateți ușor pe poponeț, da' când veniți seara acas', caftiți-le și trântiți-le așa, să le-arătați cine-i șăfu'."

De-atâta râs, Harry fu gata-gata să cadă de pe buștean, iar eu îi țineam isonul.

– Ei da, ăsta-i Tightskin, n-am ce zice.

– Stai să vezi, că nu s-a terminat. Își juca rolul cu seriozitate și, dacă râdeam de el, zicea: „Dom'le, io nu glumesc, pă bune! Ascultați la mine, dacă vreți s-aveți parte de-o căsnicie ca lumea. Ce dracu, doar cunosc bine subiectul. Am fost însurat de patru ori, ce mușchii mei!

Am râs amândoi pe săturate. Pe urmă, Harry mi-a povestit despre o ispravă a bătrânului plutonier SF din timpul ultimului termen petrecut în Vietnam.

– La un moment dat, apare în tabără un misionar american simpatic, împreună cu nevastă-sa și fiică-sa. Puștoaica era trăsnet, cu toate că avea numai cinșpe anișori. În tot cazul, cei

de la Grupă au însărcinat un E-8 să-i însoţească prin cartierul general şi să le ţină de urât. Ei, şi pe când nenicu' ăsta le arăta peisajul, s-a întâmplat ca Tightskin şi un alt tip, un E-7, să-şi facă apariţia pe-acolo. Amândoi fuseseră într-o misiune şi de două săptămâni nu apucaseră să se bărbierească, să se spele sau să-şi schimbe hainele. Însoţitorul face mare caz de eroismul celor doi, aşa că face prezentările. Ei bine, bătrânul Mike dă mâna cu misionarul şi nevastă-sa, apoi, uitându-se la fetişcană ridică pumnul, uite-aşa, şi o apucă de cot. După care, chiar în faţa părinţilor, Mike îi zice: „Hei, da ştii că eşti mistocuţă? Ţi-ar plăcea să simţi un ştremeleag uite-aşa de baban în păsărica ta cea strâmtă?"

Am vărsat ceaiul pe mine şi m-am tăvălit pe jos de râs.

– Şi ce dracu au zis părinţii?

Râzând, Harry mi-a spus:

– Tipul care mi-a povestit mi-a zis că mama a leşinat, lucru care mi se pare greu de crezut.

– Că veni vorba de femei, adăugă el, ţi-am arătat ce nevastă frumoasă am?

Harry dădu să-şi scoată portofelul şi eu am râs din nou, spunându-i:

– Harry, am văzut-o deja de câteva ori. Într-adevăr, e o femeie frumoasă. Şi apropó de femei frumoase, o ştii pe tipa din tabără pe care o cheamă Ning?

– Cum să nu! Ea e prinţesa taberei; împreună cu prietena ei, Mai, aia cu ţâţoancele alea imense, locuieşte chiar în spatele dispensarului.

Am chicotit şi am încuviinţat din cap.

Harry râse şi spuse:

– M-am gândit eu c-ai s-o remarci. Nişte ţâţe ca alea sunt greu de neglijat.

– Sau de uitat, am spus eu, râzând.

Glumeam despre înzestrarea fizică a lui Mai, dar nu-mi puteam lua gândul de la Ning, minunata şi zvelta fată montagnardă. La drept vorbind, şi ea avea nişte sâni frumoşi, de dimensiuni respectabile; în plus, îmi plac picioarele lungi, iar ale ei începeau de la pământ şi se terminau în paradis.

Tânjeam după nişte aventuri în paradis.

Totodată mă gândeam la soţia cu care mă însurasem de curând, rămasă „în lumea civilizată" şi simţeam cum îmi ard urechile de ruşine şi vinovăţie. Mă căsătorisem cu o lună înainte

de a pleca în Vietnam. Cu două săptămâni înainte, murise tatăl meu. Fusese un an încărcat. M-am pomenit că începeam să mă gândesc prostește că mă aflam într-un război, la capătul celălalt al lumii și că în orice clipă viața mi se putea sfârși. Îmi dădeam seama că nu era decât o încercare de a găsi o justificare pentru visurile pe care mi le făceam în legătură cu frumoasa orientală, dar n-aveam ce face. Dacă avea să se întâmple, știam și eram încredințat că avea să fie un păcat, dar eram tânăr, alcoolic și egoist.

– Ce poți să-mi spui despre Ning, Harry?

– Păi, am azit că ea și Mai s-au cam dat în bărci cu niște soldați de la O sută unu Aeropurtată, când au venit aici, în tabără.

N-am încercat să-mi ascund surprinderea:

– S-au dat în bărci? Niște femei montagnarde?

– Nu știu sigur. Așa am auzit și eu. Știu că orice bărbat care pune ochii pe ea ar vrea s-o facă să-i sară capacele. Cred că e mai înaltă decât celelalte fiindcă taică-su sau bunicul ei a fost soldat francez. Cred că are niște măsuri de manechin. În mod cert, ai la ce să te uiți. Și e și deșteaptă.

Mi-am adus aminte de incidentul petrecut în buncărul meu înainte de a urca pe munte. Era prima noapte pe care o petreceam în tabără și luasem masa cu noul meu prieten Nhual, alături de familia sa. El era interpretul șef de la Dak Pek și avea o soție drăguță și doi copii mici. Totodată, s-ar putea spune că am fost „adoptat" de o fetiță rămasă orfană, Plar, care a venit să mănânce cu noi în micul buncăr subteran.

Părăsind locuința lui Nhual, am străbătut niște tunele care duceau spre buncărul TOC al echipei noastre, am urcat cele patru trepte ce dădeau în amplasamentul cu pereți betonați al mortierului de 4,2 inch, l-am traversat, coborând apoi patru trepte de pământ bătătorit spre ușa buncărului meu. Auzind un zgomot ușor în partea cealaltă a ușii, mi-am tras iute din toc revolverul 0,357 magnum și am dat buzna în încăperea întunecoasă.

Ning a aprins lumina, lăsându-și să cadă fusta *atok*. „Purta" doar un zâmbet și un șnur cu mărgele ce-i înfășura talia și cobora spre triunghiul negru al pubisului. Opinia lui Harry Boyle în legătură cu silueta ei de clepsidră era cât se poate de adecvată. M-a sărutat și a încercat să mă seducă dar nu mi-am putut da frâu liber simțurilor și să fac dragoste cu ea. Descumpănită, m-a părăsit prezicându-mi că nu va trece mult și

o voi dori. Imaginea trupului ei gol m-a obsedat, la fel ca și zâmbetul ei poznaș, dar chestia ciudată era că cel mai mult mă gândeam la ochii ei veseli, inteligenți. Întotdeauna se uita la tine de parcă ar fi vrut să-ți facă în necaz, iar ochii ei se bucurau parcă de o glumă numai de ea știută.

Era în timpul siestei și am fost trezit din somn de Suet, venit în grabă în buncărul meu din bușteni și pământ.

– Trung-uy, vino repede! VC[1]. Vino repede!

Înhățându-mi pușca cu țeava tăiată, CAR-15, am alergat pe ușa buncărului. În același timp, Harry ieșea și el din buncărul lui. Am schimbat priviri nedumerite și l-am urmat pe Suet către o tranșee orientată spre Dak Pek. Alb la față, un pușcaș montagnard foarte tânăr stătea la marginea tranșeei. Nu avea mai mult de zece sau unsprezece ani, dar la tribul Jeh asta însemna vârsta bărbăției.

Suet fusese angajat ca interpret doarece omorâse un vietnamez într-o încăierare, pe când avea doar doisprezece ani. Ajuns la vârsta de cincisprezece ani, războinicul scund și îndesat era deja soț și tată de câțiva ani.

Suet vorbi repede cu pușcașul speriat, iar eu mă întrebam despre ce oare discutau, văzându-l pe băiat cum gesticulează către jungla deasă din apropiere. Suet avea un zâmbet larg pe față, ceea ce mă făcu și mai curios. Fiecare din cele treizeci și unu de triburi montagnarde avea propria limbă și propriile obiceiuri, și majoritatea nu vorbeau vietnameza, astfel că nu pricepeam o iotă din ce se discuta.

Râzând, Suet se întoarse spre noi și zise:

– Asta prima misiune pentru acest bărbat. Soldat NVA[2] cu AK-patru'ș'șapte iese din junglă chiar acolo jos și amândoi bărbați privesc unul la altul. Bărbatul acesta n-a știut ce să facă așa că spune lui NVA: „ești un VC?" NVA fuge în junglă. Acum, toți or să-l necăjească *beaucoup*.

Nu m-am mai putut stăpâni. Îmi părea rău pentru tânărul războinic, dar am râs cu poftă, împreună cu Harry Boyle. Trebuia să găsesc o modalitate de ieșire din situație, astfel încât, totuși, puștiul să nu-și piardă prestigiul. Arăta distrus.

– Suet, vreau să rostești asta cât poți de tare. Spune-i că am zis eu că este foarte deștept. Uneori, îmi place să-i îmbrac pe cei

---

[1] Viet Cong – aderent al mișcării comuniste vietnameze. (*n. tr.*)

[2] North Vietnamese Army – Armata Vietnamului de Nord. (*n. tr.*)

din patrule în uniforme NVA, dându-le și automate AK-47. Dacă se întâlnesc cu o altă patrulă NVA, ei pot să deschidă focul primii. A fost deștept pentru că aceea putea să fie o patrulă trimisă de mine, dar spune-i că de acum încolo am să dau de veste tuturor atunci când am să mai trimit o patrulă îmbrăcată în NVA.

Aruncându-mi o privire atotștiutoare, Suet îmi traduse cuvintele. Nu înțelegeam ce spune, dar pieptul tânărului bărbat se umflă dintr-o dată, iar expresiile întipărite pe chipurile camarazilor săi vorbeau de la sine.

Ne-am întors și am pornit spre vârful muntelui, iar Harry Boyle mi-a spus, adresându-mi un zâmbet viclean:

– Locotenente, ești un adevărat SF!

Mi-am umflat pieptul iar umerii mi s-au tras parcă mai spre spate.

I-am făcut cu ochiul și l-am prins din urmă pe Suet, care o luase înainte.

– Suet, ce-ar fi să mă înveți limba jah cât suntem aici, în vârful muntelui?

– Dar de ce, Trung-uy? – întrebă el, uimit. Avem interpreți buni la Dak Pek.

– Vreau eu să vă învăț limba.

Suet zâmbi și spuse:

– *Liem jai.*

– Asta ce înseamnă?

– Înseamnă „foarte bine", „numărul' unu", Trung-uy.

A doua zi, Harry Boyle a plecat, fiind înlocuit de ajutorul lui, Commo Willy. Don Williams se născuse în Virginia, dar încă din adolescență se mutase cu mama lui în Florida. Primul an în Vietnam și-l petrecuse alături de Divizia 1 Cavalerie Aeriană, dar când l-am cunoscut făcea parte din Forțele Speciale de aproape două termene de serviciu. Toți bărbații din familia sa muriseră în război, așa încât el era hotărât să le dovedească mamei, mătușilor și verișoarelor sale că nu plana nici un fel de blestem asupra ramurii bărbătești a familiei. Commo Willy era tare șugubăț. Muncea din greu și avea un simț al umorului al naibii de dezvoltat. Tot timpul cu zâmbetul pe buze, arăta precum un băiețel poznaș care tocmai a șterpelit plăcinta de pe pervazul bunicuței.

A doua zi după sosirea lui Commo Willy pe munte, am plecat cu o mică patrulă în misiune de cercetare în partea de nord a

poziției noastre. Am mers de-a lungul unei creste domoale preț de vreo trei kilometri, coborând apoi într-o râpă adâncă. Am traversat încă o creastă spre vest și am ieșit pe următoarea creastă, situată în dreptul coastelor stâncoase ale muntelui învecinat. Ascunse în jungla din preajma coastelor stâncoase, se aflau niște peșteri și niște vechi mine franceze de aur, folosite frecvent de NVA și Viet Cong-ii localnici drept ascunzători.

Deodată, cei opt montagnarzi care mă însoțeau și-au adus armele în poziție de tragere și s-au ghemuit la iuțeală în junglă. Nu-mi dau seama de unde știau că trebuie să procedeze astfel, sau de unde știau că se apropie pericolul, dar aceasta a fost doar prima din numeroasele ocazii în care am fost martor la acest gen de comportament inexplicabil al montagnarzilor. Câteva secunde mai târziu, cei doi oameni trimiși în recunoaștere și-au făcut apariția, târându-se în mâini și în genunchi.

Prin intermediul lui Suet, mi-au transmis că dăduseră peste un soldat NVA, înarmat cu un automat SKS, care s-a făcut nevăzut într-un buncăr de la marginea potecii. Cei doi ne-au condus într-o zonă din apropierea buncărului. Am lăsat doi oameni în ariergardă, pentru cazul în care am fi fost urmăriți de o patrulă inamică sau asupra noastră s-ar fi deschis focul și ar fi trebuit să ne repliem strategic. Când e vorba de inamic, se numește retragere, când e vorba de tine, repliere strategică.

Buncărul se afla de-a lungul marginii potecii străjuite în ambele părți de pereți abrupți și stâncoși, sufocați de junglă. Era un buncăr din bușteni și pământ, abia vizibil, acoperit cum era de lăstărișul junglei. La adăpostul lui, un cuib de mitralieră putea ține în loc o unitate timp îndelungat, așa încât am rămas lungiți, așteptând răbdători.

După o jumătate de oră, văzând că nu se întâmplă nimic, mi-am zis că soldatul NVA ori știa că venim și aștepta să acționăm noi primii, ori se vârâse înăuntru numai ca să se ascundă, plecând de îndată ce urmăritorii săi au venit să mă anunțe.

Nu eram un erou, ci doar un tânăr nesigur pe el, foarte destoinic pentru că îmi plăceau emoțiile violente și doream să mă afirm. În calitate de comandant, aveam la îndemână mai multe opțiuni, dar le-am spus montagnarzilor să rămână pe loc, hotărând să rezolv eu însumi problema. Mi-am desfăcut cartușiera și harnașamentul, mi-am agățat arma CAR-15 la spate ca pe o tolbă de săgeți și i-am încredințat lui Suet harta mea operativă acoperită cu folie de acetat. Pe ea erau marcate

poziţiile tuturor aliaţilor noştri, aşa încât nu puteam risca să cadă în mâinile inamicului.

– Dacă voi fi ucis sau făcut prizonier, arde harta şi du-i pe oameni înapoi la Commo Willy, am spus eu – ca de obicei, uşor melodramatic.

L-am chemat pe Commo Willy prin radio şi l-am înştiinţat că urma să iau cu asalt un buncăr în care, probabil, se ascundea un NVA. Aveam un încărcător la puşcă şi mi-am luat unul de rezervă, vârându-l în buzunarul stâng al uniformei de camuflaj. Mi-am mânjit faţa cu noroi şi, luând câte o grenadă cu mare putere de explozie în fiecare mână, am început să cobor coasta, spre potecă.

Numai cineva care a încercat să traverseze relieful într-o astfel de regiune îşi poate da seama cât de greu este să te deplasezi în astfel de condiţii. Jungla întunecoasă este atât de deasă încât la fiece mişcare vegetaţia ţi se agaţă de piept, picioare şi braţe. Nu vezi la mai mult de un metru şi jumătate în faţa ta, iar coasta pe care mă deplasam în diagonală era aproape verticală. Cea mai mare parte din drum am parcurs-o târâş şi a trebuit să apreciez „după ureche" momentul în care am ajuns în dreptul buncărului.

Era o distanţă de numai cincizeci de metri, dar mi-au trebuit aproape treizeci de minute ca să ajung la acelaşi nivel cu buncărul. Eram plin de lipitori, în special pe sub cămaşă, dar nu aveam timp să mă gândesc la chestii de-astea. Când am scos capul din vegetaţia junglei, mă aflam la numai şase metri de partea frontală a buncărului. Puteam fi văzut prin orificiul de tragere, dar mi-am făcut socotela că inamicul dinăuntru nu stătea tot timpul să se uite chiar în faţa buncărului. Mai curând era de presupus că stătea ascuns în vizuină şi se uita din când în când dacă nu venea cineva pe cărare.

Am tras siguranţele ambelor grenade ţinând strâns lipite de micile bombe aripioarele „Mickey Mouse". Cu câte o grenadă în fiecare mână, m-am lipit de pământ, străduindu-mă să mă fac cât mai nevăzut, în timp ce mă târam în coate şi genunchi.

Am reuşit să ajung lângă orificiile de tragere, am deblocat mânerele şi am ţinut grenadele în mâini, numărând în gând, o mie, două mii. Am aruncat mingile mortale prin gaura întunecată şi am auzit dinăuntru un strigăt de surpriză şi un

clinchet metalic. Am alergat doi pași, cu corpul aplecat în față și m-am aruncat în frunziș. În spatele meu, buncărul a explodat, în timp ce eu înotam prin vegetația deasă. M-am rostogolit prin lăstăriș, până când m-am oprit într-un copac tânăr. Câteva secunde mai târziu, asupra mea se prăvălea o ploiea de bulgări de pământ și fragmente de buncăr.

Mi-am adus arma în față, i-am curățat țeava de pământ și am început să mă cațăr înapoi pe coasta muntelui. Suet și ceilalți membri ai patrulei m-au întâmpinat lângă buncărul demolat. Acoperișul îi explodase, dar cea mai mare parte se prăbușise înăuntru. Bușteni groși se iteau din solul umed, cafeniu-roșcat. Nevăzând nici urmă de cadavru, am presupus că soldatul fusese îngropat sub dărâmături. Mi-am aprins un cigarillo Swisher Sweet în timp ce câțiva Dega[1] cercetau ruinele. Unul din ei mi-a arătat zâmbind un încărcător de la un automat SKS. I-am transmis lui Commo Willy un raport scurt prin care anunțam doar că buncărul fusese distrus, dat fiind că nu văzusem cadavrul. Mesajul a fost retransmis către Divizia a 4-a.

Ne-am strâns lucrurile și ne-am înapoiat la adăpost.

Împreună cu Commo Willy am mai petrecut o săptămână pe munte, la un moment dat fiind bombardați de către o companie NVA, de pe piscul învecinat. Ignorându-le obuzele, Commo Willy trăgea în ei cu mortierul nostru de 81 mm, în timp ce eu dirijam asupra poziției lor focurile de artilerie și mortiere din Dak Pek și ale Diviziei a 4-a. Nord-vietnamezii erau ascunși în buncăre fortificate, așa încât a trebuit să solicit efectuarea unui raid aerian. Avioanele au venit și au aruncat bombe de două sute cincizeci de kilograme și CBU[2] , dar nici acestea nu au avut vreun efect. Au trimis atunci alte avioane care au aruncat bombe cu napalm, nimicind întreaga companie. Cu toate că nord vietnamezii stăteau ascunși în buncărele lor sigure în timpul contraatacurilor noastre, napalmul le-a distrus plămânii, iar cei care au supraviețuit la asta au ars de vii.

În timpul atacului cu mortiere al nord-vietnamezilor, s-a petrecut un incident care mi-a adus aminte că acționam sub controlul operațional al unei unități militare convenționale. Taman în toiul bombardamentului și când eu mă chinuiam să dirijez focul nostru indirect din mai multe poziții, am primit un

---

[1] Termenul folosit de montagnarzi pentru propria rasă. *(n. a.)*

[2] CBU = Cluster Bombs Units –Unități de bombe „ciorchine". *(n. tr.)*

apel prin stația Prick-25 de la ofițerul S-3[1] al batalionului Diviziei 4 Infanterie.

Mă aflam în vârtejul luptei, inima-mi bătea cu putere, mintea mi se învârtea în mici cercuri, întrebându-mă unde va cădea obuzul, ori de câte ori auzeam bubuiturile de pe piscul învecinat, și tocmai atunci am primit un apel de la cartierul general al batalionului Diviziei 4, situat pe al doilea pisc, spre sud față de mine.

Am răspuns și am auzit vocea ofițerului S-3 croncănind pe fondul zgomotos al bruiajului.

– Alfa, câte din obuzele inamicului au căzut în interiorul perimetrului și câte în afară? Recepție.

Nu-mi venea să cred ce-auzeam.

Apăsând clapeta microfonului, am răcnit:

– Ieși în pastele mă-tii de pe circuit! Te sun eu dac-oi avea nevoie!

Am trântit microfonul la pământ și mi-am aprins o țigară. Toată lumea stătea ascunsă în buncăre și tranșee, dar m-am întors și m-am uitat la fața zâmbitoare a lui Commo Willy, ocupat în continuare cu lansarea proiectilelor de 81 mm către pozițiile NVA. Își clătina capul dintr-o parte în alta și râdea în hohote.

Am rânjit și i-am, strigat:

– Hei, sergent, vrei să fii omorât? Nu vezi că labagiii ăia trag în noi?

– Ce aia a mă-sii, nimeni nu trăiește o veșnicie. Să știi că ăla pe care tocmai l-ai înjurat e ori căpitan, ori maior.

Râzând, i-am răspuns:

– Ei bine, ce aia a mă-sii, nimeni nu trăiește veșnic.

Stăteam acolo, expuși focului inamic, râzând de noi înșine și de soarta noastră nefericită.

A doua zi, ofițerul S-3, care s-a dovedit a fi maior, a zburat cu elicopterul pe vârful nostru de munte. S-a purtat tare frumos cu mine, cerându-mi părerea în legătură cu locul unde să fie amplasate patrulele de ambuscadă ale Diviziei 4. Tot timpul cât am discutat, Commo Willy a stat în spatele lui, strâmbându-se și arătându-mi prin gesturi cum voi fi spânzurat sau împușcat.

---

[1] Ofițer coordonator al operațiunilor. (*n. a.*)

Mai târziu, în după-amiaza aceleiași zile, am băut cafea și am mâncat carne condimentată deshidratată, în timp ce Commo Willy a ales spaghetti cu perișoare deshidratate. Rațiile LRRP erau destul de gustoase și, oricum, erau cu mult mai bune decât rațiile C.

Mestecând un dumicat de carne, am spus:

– Spune-mi, ce știi despre Ning?

Commo Willy a rânjit și mi-a spus:

– Și pe gratis dacă s-ar putea. Păi, arată-mi-l p-ăla care n-ar face-o.

– Cum, asta-i tot ce poți să-mi spui despre ea?

– Asta-i tot, locotenente. Nu știu prea multe despre ea.

Mi-am preparat o cană de cacao fierbinte, oferindu-i din ea și lui Commo Willy. I-am zis:

– Ai auzit ce ni s-a întâmplat, mie și lui Harry Boyle, înainte s-ajungi tu aici?

– Da, sir, am auzit că ți-ai câștigat o poreclă.

Commo Willy a început să râdă în hohote; în schimb, eu m-am făcut roșu la față de rușine. Făcusem aluzie la dimineața în care am ieșit din buncărul meu învești mântat cu un *poncho* militar, o pălărie de cowboy, în culori de camuflaj, un pistol magnum de calibrul 0,357 într-un cobur legat la șold și o barbă nerasă de o săptămână.

Mi-am aprins un cigarillo și m-am uitat la Harry Boyle, care mi-a spus:

– Clint Eastwood!

Încercând să fac pe durul, am scuipat, dar saliva mi-a picat pe vârful bocancului. Harry s-a tăvălit pe jos de râs și uite-așa s-a născut porecla mea. N-aveam nici un chef să mai aud sfârșitul poveștii:

– Nu, nu la chestia asta mă gândeam, ci la momentul când am fost nimiciți de regimentul NVA.

– Locotenente, despre ce mama dracului vorbești? Am fost la Kontum vreo câteva zile, dar n-am auzit că tu și Harry să fi intrat în căcat.

Am sorbit din cana de cacao și i-am spus:

– Ba da, să-mi bag picioarele, a fost groaznic. De fapt, s-a întâmplat în timp ce te aflai în drum spre Kontum; mi-aduc aminte c-am auzit chestia asta prin radio.

Tânărul sergent deveni extrem de interesat și zise:

– Și ce aia a mea s-a întâmplat?

– Păi, uite, Harry și cu mine stăteam aci și beam cafea, cam tot așa cum stăm noi doi acuma.

– Și ce-au făcut, au trimis patrule sau ce? – a întrebat el, din ce în ce mai incitat.

– Nu, tăticu', ne-au atacat la meserie. O întreagă companie de căcănari s-a îngrămădit pe creasta aia de colo, taman în toiul siestei. O companie cu întăriri acționa aici ca forță de blocaj și încă una, de-a lungul perimetrului, jos, înspre tabără.

– 'Tu-i morții mă-sii! Și în partea aia, spre Laos?

– Ei, un căcat, aveau altă companie de infanterie întărită, cu o mulțime de indivizi înarmați cu rachete B-40 și geniști cu încărcături explozive. De acolo a venit atacul principal. S-au răspândit de-a lungul extremității vestice a perimetrului și au măturat pur și simplu baza de sprijin a artileriei. A fost de-a dreptul incre-diz-dibil.

Commo Willy făcuse niște ochi cât cepele, total absorbit de poveste.

– Și, până la urmă, ce curu' măsii s-a întâmplat?

Am zâmbit, am sorbit alene din cacao și i-am spus:

– Păi, ce să se întâmple, amândoi am fost uciși, firește!

Commo Willy s-a holbat la mine o secundă, apoi a rânjit cu gura până la urechi, izbucnind în hohote de râs.

– Hei, locotenente, să te aia pe tine și pe calul pe care l-ai călărit.

După ce m-am întors la Dak Pek, mi-am petrecut o mare parte din timp prin satele montagnarzilor. Șaisprezece asemenea sate înconjurau tabăra, fiecare din ele fiind așezat pe câte o colină defrișată. Pentru mine era o chestie nemaipomenită, fiind invitat cu regularitate de către șefii satelor să bem rachiul de orez, preparat de montagnarzi. Orezul era fermentat, alături de coji de cartofi, bucăți de șobolan și alte asemenea, în niște ulcioare mari de lut. Îmi plăcea rachiul, dar nu mă înnebuneam după mesele care constau, de regulă, din șobolani, lilieci, maimuțe, șerpi, câini, pisici, viermi și alte mâncăruri alese găsite prin jungla învecinată.

În afară de uciderea „băieților răi", misiunea mea principală era să-i fac pe montagnarzi să devină atașați luptei pentru libertate a sud-vietnamezilor. Era ca și cum mi s-ar fi ordonat, prin secolul al XIX-lea, să-i conving pe sclavi că trebuie să lupte din răsputeri pentru stăpânii și negustorii de sclavi,

împotriva altor stăpâni şi negustori de sclavi care vroiau să le ia pământurile. În plus era ca şi cum mi s-ar fi ordonat să-i fac respectivii sclavi să-i iubească şi să-i prețuiască pe stăpânii şi pe negustorii de sclavi. Cealaltă latură a misiunii consta în propaganda împotriva NVA şi VC, ceea ce nu era dificil. Prin simplă comparație, montagnarzii ştiau în cine pot avea încredere şi în cine nu. Vietnamezii i-au deposedat de pământuri, de drepturi, de pace, de vieţi. Montagnarzii îi urau, şi continuă să-i urască, pe vietnamezi, atât pe cei din nord cât şi pe cei din sud.

Majoritatea militarilor SF afişau doze nemăsurate de individualism, eroism, principialitate şi independență. Asta i-a făcut să fie îndrăgiți de montagnarzi, care respectau toate aceste trăsături. Iată de ce ei au rămas unii dintre aliaţii cei mai dârzi şi mai loiali ai Americii, cu toate că i-am tras în piept la mare artă.

Am fost în stare să mă ţin departe de Ning cam la fel cum ar fi în stare polul unui magnet față de polul opus, mai ales după ce Harry Boyle, soț mândru şi devotat, a fost ucis. Larry Crotsley, specialistul în inginerie/demolare al echipei, a băgat un obuz „prelucrat" pe țeava mortierei de 60 mm, de față fiind aproape întreaga echipă. A explodat la cinci metri de la ieşirea din țeavă, ucigându-l pe loc pe Harry şi pe un tip de la Agenția pentru Securitate a Armatei. Pe Larry, explozia l-a aruncat peste movila de pământ a buncărului, iar pe sanitarul echipei, Dennis Afshar, l-a rănit grav la ambele brațe. În fine, membrul cel mai nou al echipei a fost rănit la stomac, murind o săptămână mai târziu. În momentul acela, eu mă aflam la Nha Trang.

Trebuie să spun, cu toată sinceritatea față de fosta mea soție, că mariajul nostru nu a avut nici o şansă în zilele acelea. A mai durat încă zece ani după Vietnam, dar cu fiecare zi petrecută acolo, se apropia de sfârşit. Eram îndrăgostit până peste urechi de Ning. O iubeam pe fetița Plar şi am obținut actele pentru a o adopta, dar n-am putut nici măcar aduce vorba despre asta în scrisorile pe care i le trimiteam soției. În fond, de ce aş fi făcut-o? Ne căsătorisem cu numai o lună înainte de plecarea mea. Beam fără încetare şi uram pe toată lumea în afară de montagnarzi, dar mai era ceva care îmi submina căsătoria şi şansele de a duce o viață normală. În anii adolescenței, avusesem un nume indian, „Wahpecan". Însemna, pur şi simplu, „Tunet". Unii dintre montagnarzi îmi spuneau „Bau Jah", adică „Ucigaşul" sau, mai corect, „cel care ucide". Visele din copilărie de a dansa măreţul dans al soarelui, de a lupta

alături de frații îmbrăcați în șorturi în sălbăticia neîntinată, revenind apoi în coliba mea pentru a face dragoste cu iubita mea cu pielea arămie și părul negru ca pana corbului – toate aceste vise deveniseră realitate. Ajunsesem în propriile mele „ținuturi fericite ale vânătorii".

În filmele cu cowboy apar indieni ce poartă pene de vultur în păr, pe coama cailor, pe coifurile de război sau pe bâtele de luptă. Aceste pene de vultur erau dobândite prin socotirea loviturilor. Dacă un viteaz vătăma în timpul luptei un războinic inamic, era considerată o lovitură de gradul unu. Uciderea unui dușman era o lovitură de gradul doi, uneori de gradul unu; lovirea unui inamic pe care altcineva deja îl socotise atins, era considerată ca fiind de gradul doi sau trei, după cum inamicul era viu ori mort. Omorârea unui urs grizzly era o lovitură de gradul unu.

Eu număram de zor la lovituri și mai fericit de-atât nici nu-mi doream să fiu. Mi-am cumpărat chiar și un arc Bear Kodiac Magnum și o tolbă cu săgeți de vânătoare de pe piața neagră din Kontum, organizând apoi concursuri de tir cu montagnarzii care foloseau arbalete din lemn de bambus. așezam țigări pe saci de nisip, și pariam pe pachete de țigări americane sau pe cutii de bere. Am participat chiar la vânarea unui tigru care o mâncase pe una dintre femeile tribului. Firește, eram însoțit de o patrulă de montagnarzi, așa încât nu aveam motive să-mi plâng soarta amară ce-mi fusese hărăzită.

Implicarea mea în problemele montagnarzilor s-a adâncit tot mai mult, și până la urmă am fost numit general de brigadă în cadrul FLHPM al mișcării FULRO! FLHPM era un acronim pentru Front de Libération des Hauts Plateaux – Montagnards. Aceasta era o mișcare secretă de rezistență, compusă din montagnarzi din toate cele treizeci și unu de triburi și făcea parte din mișcarea trilaterală FULRO. FULRO însemna frontul Luptei Unite a Raselor Oprimate și era compusă, în afară de montagnarzi, din mișcarea de rezistență a cambodgienilor, Frontul de Eliberare Khmer Krom și din rezistența poporului Cham, denumită Frontul de Eliberare Champa. Întreaga mișcare FULRO era condusă de un montagnard din tribul Rade, Y-Bham Enuol. Țelul mișcării era unirea tuturor triburilor în încercarea de a obține retrocedarea Platourilor Centrale, cunoscut fiind faptul că aceste ținuturi fuseseră pentru prima oară recunoscute ca fiind ale lor printr-o ordonanță emisă de

francezi, pe 27 mai 1946, act prin care li se consfințise și autonomia; mai târziu, la începutul anilor cincizeci, Bao Dai, ultimul rege al Vietnamului, le-a recunoscut și el autonomia. Cu toate acestea, Ngo Dinh Diem, primul președinte al Vietnamului de Sud, a declanșat o politică guvernamentală menită a-i goni pe montagnarzi din Platourile Centrale, cu scopul vădit de a acapara ținuturile bogate în minereuri în folosul poporului vietnamez. Montagnarzilor nu le-au fost acordate, și nu au nici acum, dreptul la vot, reprezentare în guvern, școli sau spitale. De fapt, nu au nici un fel de drepturi. Soldații vietnamezi năvălesc în satele montagnarzilor și se dedau la jafuri sub pretextul perceperii de impozite. De asemenea, batjocoresc femeile după bunul lor plac, iar pe bărbații cunoscuți ca având calități de conducători îi acuză că fac parte din FULRO, torturându-i și executându-i în public.

Din pricina asocierii și sprijinului acordat FULRO, sud-vietnamezii din tabăra noastră au încercat în repetate rânduri să mă ucidă. Ning a fost internată în spital după ce a băut niște whisky otrăvit destinat mie. S-a vindecat, dar o bună bucată de vreme a avut probleme digestive. Mi-au instalat o bombă pe jeep-ul pe care-l conduceam și rezervorul de benzină a explodat, învăluind vehiculul într-o sferă de flăcări. Am reușit să plonjez în afară, scăpând cu o zgârietură minoră.

Într-o noapte, în care am stat de veghe lângă stația radio, mi-au pus în drum, chiar lângă ușa adăpostului echipei, un fir-capcană, legat de un CBU. Am călcat pe el, dar n-a funcționat.

Stăteam împreună cu Larry Crotsley pe sacii de nisip ai cuibului mitralierei de calibru 0,50, situat deasupra buncărului meu. Era noapte și când Larry mi-a aprins țigara, cineva din interiorul taberei a tras șase gloanțe deasupra capetelor noastre, smulgându-mi bereta de pe cap.

Un prieten de-al meu, șef de cadre în FULRO, a fost ucis prin otrăvire într-un sat, iar altul a fost omorât în bătaie cu bâtele de un grup de vietnamezi care l-au atacat noaptea, când se întorcea în buncărul lui. Doi ucigași plătiți, veniți de la Kontum, s-au ținut scai de mine în timpul unei sărbătoriri din tabără. Eram beat și continuam să beau, în vreme ce Nhual și garda de corp FULRO veghea asupra mea. După căderea întunericului, cei doi ucigași au dispărut și nimeni nu i-a mai văzut vreodată. Oamenii de la FULRO i-au dus în junglă, le-au

tăiat beregatele și le-au aruncat cadavrele în apele iuți ale râului Dak Poko.

Agenții noștri au descoperit că bărbierul vietnamez pe care-l angajasem, și care mă tunsese de câteva ori deja, era și el un ucigaș născut să-mi facă felul la momentul potrivit. Am aruncat un pumnal și i-am retezat vârful urechii, l-am amenințat și l-am forțat să le ducă un mesaj vietnamezilor. A alergat într-un avion Caribou care urma să decoleze de la Dak Pek și s-a agățat cu desperare de o țeavă de fier dinăuntru, nelăsând pe nimeni să-l dea jos din avion.

Lucrul cel mai trist care s-a întâmplat, a fost moartea unei ființe nevinovate. Mă apropiasem foarte mult de Plar, fetița pe care o adoptasem. Vietnamezii știau asta și, într-o noapte, au răpit-o, au violat-o și au ucis-o, aruncându-i corpul neînsuflețit în sârma ghimpată ce înconjura perimetrul nostru. Am simțit că numai sângele vietnamez îmi poate domoli setea de răzbunare, dar nimic nu a reușit s-o facă până la urmă.

Deși părea imposibil, am băut și mai mult. Totodată, m-am oferit voluntar să conduc, în locul camarazilor mei, misiunile desfășurate în junglă. Motivul principal pentru asta era lupta. O doream; eram însetat de ea. Eram în stare să transpir, să îndur suferințe de tot soiul, numai pentru câteva minute de luptă palpitantă, generatoare de panică, din care ieșeam zdruncinat, îngrețoșat, speriat de moarte, dar totodată victorios și invincibil, cu setea mea „negativă" potolită pentru o vreme.

Celălalt motiv pentru care mi-am petrecut cea mai mare parte a timpului în junglă a fost acela că așa era mai sigur. Vietnamezii, aliații noștri, încercau în mod constant să mă ucidă în tabără, unde se presupunea că eram în siguranță. Eram un războinic: cu cât supraviețuiam mai mult, cu atât eram mai încredințat că nu puteam fi ucis. Am constatat că acest lucru era adevărat pentru foarte mulți SF-iști. Toți erau stăpânți de o dârzenie incredibilă, exagerată.

Când reveneam în brațele iubitei mele Ning, iubeam cu tot atâta pasiune cu care luptam. Nu cu violență, dimpotrivă. Făceam dragoste cu întregul meu trup, cu tot sufletul, cu întreaga mea ființă încercând să mă topesc în trupul ei, să devenim un singur tot, scăpând astfel de temerile și ororile care mă bântuiau.

Cei mai puternici și mai duri luptători pe care i-am văzut vreodată erau cei din Forțele Speciale, aceștia mai având încă

alte trăsături comune, și anume inteligența și spiritul de independență. Vietnamezii, atât cei din nord cât și cei din sud, extindeau războiul și asupra copiilor și foarte puțini puteau înțelege acest lucru. Cei mai mulți dintre noi credeau că bărbații trebuie să unelteaască unii împotriva altora și să facă tot posibilul ca să se omoare unii pe alții, dar cei din Forțele Speciale știau de asemenea să meargă în sate și să-i învețe pe oameni cum să prevină infecțiile și îmbolnăvirile, cum să-și sporească recoltele și să-și îmbunătățească condițiile de viață. În Vietnam, membrii Forțelor Speciale puteau merge într-o zi într-un sat, să vaccineze toți copiii și să revină a doua zi ca să-i găsească pe toți cu brațele stângi retezate și așezate grămadă în mijlocul satului. Ăsta-i unul dintre motivele pentru care veteranii războiului din Vietnam suferă de dereglări psihice provocate de stresul posttraumatic.

Pe atunci, eu eram un tânăr bărbat din Akron, Ohio, iar Larry Vosen, din Cleveland, era și mai tânăr decât mine. Larry activase la echipa C din Pleiku și la echipa B din Kontum, dar ardea de dorința de a ajunge într-o tabără A și să-i ardă la buci pe nemernici. Când am pus pentru prima oară ochii pe el, Larry avea optsprezece ani. Arăta ca unul care tocmai câștigase o bursă de fotbalist la Oklahoma sau Notre Dame, și pentru nimic în lume nu-mi puteam explica de ce ajunsese în țărișoara asta fierbinte și umedă, să tragă cu pușca în oameni, când ar fi trebuit să fi rămas în țară și să tragă cu piciorul în minge.

Larry era un tip simpatic, un E-5 care a venit în tabără ca specialist în armament ușor, chestie în care s-a specializat în timpul pregătirii practice de luptă. De asemenea, sub îndrumarea lui Larry Crotsley, a devenit omul de rezervă pentru probleme de inginerie/demolare. Oricum, din cauza unui mic incident petrecut pe când Crotsley se pregătea să plece în concediu, Larry Vosen a avut parte de multe tachinări din partea camarazilor. Una dintre însărcinările lui Larry Crotsley era să distrugă din când în când orice arme sau muniții inutile pe care le țineam în tabără. Pentru aceasta, avea la dispoziție o groapă uriașă săpată pe malul râului Dak Poko, la est de tabără. Arunca toată muniția neconsumată în puț, așeza deasupra încărcături explozive direcționându-le cu fața în jos și arunca totul în aer cu ajutorul unui detonator conectat la încărcături cu niște cabluri electrice. Crotsley l-a rugat pe Vosen să adune tot surplusul de exploziv din tabără și să-l distrugă, dar a uitat să-l instruiască în

această problemă. Așa încât băieții s-au apucat să îngrămădească câteva sute de kilograme de explozibil de diferite tipuri, deasupra câtorva cutii cu TNT, pe care le-au conectat la sistemul de detonare de la suprafață.

Când groapa plină cu muniție a explodat, obuzele de artilerie, rachetele și celelalte explozive s-au ridicat în aer, prăvălindu-se ca o grindină deasupra taberei. Comandantul echipei – la acea dată, căpitanul Mike Sizemore – era și el plecat în concediu și o bucată mare de șrapnel a intrat prin acoperișul adăpostului echipei făcând o gaură mare la capătul mesei noastre comune, acolo unde stătea de obicei Sizemore.

Un obuz de mortier de 4,2 inch a intrat prin acoperișul adăpostului echipei LLDB, a străpuns podeaua primului etaj, înfigându-se în pardoseala de beton de la parter, exact lângă sergentul echipei LLDB, care tocmai atunci avea o întrunire.

Alte trei mortiere de 4,2 au găurit bitumul pistei de aterizare. Un obuz a făcut o gaură mare în perimetrul dealului cel mai estic. Un altul a rănit o femeie montagnardă la picior, aceasta fiind, din fericire, singura persoană accidentată.

Larry Vosen era îndrăgit și respectat de membrii echipei, și toți și-au dat seama că accidentul nu se produsese numai din vina lui. Cu toate acestea, fiind vorba de niște SF-iști, timp de două săptămâni a fost victima unor tachinări nemiloase.

Nu mult timp după aceea, s-a întâmplat și incidentul cu „elefantburger"-ul.

O patrulă plecase în misiune pe Muntele Vulturului Pleșuv, piscul înalt și singuratic aflat la capătul sudic al văii celor două râuri, Dak Pek și Dak Poko. Culmea fusese defrișată de Divizia 101 Aeropurtată, care-și amplasase acolo o bază de sprijin a artileriei, fiind ocupată după aceea de Divizia 4 Infanterie. Patrula făcea parte din plutonul nostru de recunoaștere, fiind alcătuită numai din montagnarzi, luptătorii noștri cei mai buni, toți fiind membri devotați ai FULRO.

La căderea serii, membrii patrulei au făcut un popas în vârful muntelui, fără să-și dea seama că-și așezaseră focul de tabără deasupra unui obuz de artilerie de 105 mm. Șapte bărbați au sfârșit în saci funerari. Dat fiind că asta se întâmpla în anotimpul musonic, era foarte dificil de obținut sprijin aerian. În cele din urmă, șeful lui Commo Willy, operatorul radio principal, sergentul major Steve Olson, a făcut îndeajuns de mult scandal pe undele radio, astfel că un elicopter a plecat să

ridice cadavrele montagnarzilor, aruncându-le în fața dispensarului și dispărând apoi în amurg, ca să zic așa.

A doua zi, patrula și-a continuat misiunea și, pe versantul nordic al muntelui, puțin mai jos de limita până la care jungla fusese defrișată, au dat peste o unitate de aprovizionare NVA. Nord-vietnamezii încercau să transporte provizii peste una din crestele lungi ale muntelui cu ajutorul unui elefant.

Aveam o vorbă pe care o spuneam de multe ori în Vietnam. Trei bărbați aflați într-o patrulă trec pe lângă o floare de junglă minunată. Americanul se gândește: „Ce floare frumoasă. Aș vrea să i-o dăruiesc mamei mele." Vietnamezul își zise: „Ce floare frumoasă. Mă întreb cu cât aș putea să i-o vând americanului?". În fine, al treilea, un montagnard, gândește: „Oare ce gust o avea?"

Fără doar și poate, această anecdotă reflectă experiența trăită în Platourile Centrale ale Vietnamului.

Când soldații nord-vietnamezi au trecut prin dreptul oamenilor noștri ascunși în junglă, montagnarzii au hotărât că era momentul să-și anunțe prezența prin focuri de armă. Unii dintre soldații NVA au murit, alții au fugit, dar lucrul cel mai important pentru oamenii Dega era elefantul care zăcea pe versantul muntelui.

Din pricina lipsei de preocupare a celor care stăteau bine-mersi la birouri în marile orașe și poate, în parte, datorită dificultăților ridicate de transportul aerian, de mai multe săptămâni oamenii din echipa de la Dak Pek nu mai primiseră carne. Mâncaserăm nenumărate conserve cu rații C și carne de porc cu fasole, dar nici un fel de carne proaspătă.

Sergentul Olson a plecat cu câțiva oameni pe munte și elefantul a fost măcelărit. Carnea a fost împachetată și transportată în tabără, unde aveam o mașină de tocat carne.

Mulțumită ambuscadei improvizate de către montagnarzi, timp de câteva săptămâni am mâncat „elefantburgeri", până când ne-au fost împrospătate rezervele de carne. Pentru mine, oricum era aproape o delicatesă, dat fiind că-mi petreceam mai tot timpul în misiune, hrănindu-mă cu rațiile LRRP. Iar când reveneam în tabără, mai totdeauna îmi consumam tainul normal de lilieci, șobolani și maimuțe în satele montagnarzilor, împreună cu rachiul dulce dar tare din orez.

În luna august a anului 1968 mă pregăteam să conduc o sută de pușcași într-o misiune în zona sud-estică a ariei noastre de

operațiuni. Ori de câte ori organizam operațiuni de anvergură, alături de cei o sută de pușcași, plecau doi americani, unul sau doi LLDB și un interpret. Încercam să punem la cale cât mai des astfel de misiuni. De data aceasta, am fost însoțit de Larry Vosen. Urma să acționăm în valea râului Dak Poko, la sud de tabără, între fortăreața nord-vietnameză cunoscută sub numele de Valea Tu Mrong și tabăra A abandonată de la Dak Sut. În această operațiune am fost însoțiți de un subofițer din echipa LLDB, specialistul lor în probleme de armament ușor și greu. Interpret a fost Nhual.

La momentul acela, FULRO însărcinase șase dintre cei mai destoinici și mai experimentați războinici să constituie garda mea de corp. Ei mă urmau peste tot, zi și noapte, gata oricând să intervină dacă vietnamezii încercau din nou să mă omoare. Dacă aș fi fost ucis, cei șase bodyguards ar fi plătit cu viața dar pentru montagnarzi, să devină garda mea personală constituia atingerea unui statut care nu era depășit decât de acela de interpret al echipei.

Îi compătimeam pe soldații din unitățile convenționale ale armatei de uscat sau ale corpului de marină, atunci când plecau în misiuni „la țară". Cel mai adesea ei trebuiau să poarte veste grele de protecție anti-glonț și să care cratițe metalice și rucsacuri imense încărcate cu haine, muniție, grenade și conserve. Erau atât de împovărați, încât abia puteau să se mai miște.

Când era vorba de pregătire pentru misiune, mă consideram norocos că fac parte din Forțele Speciale. Regula generală a SF-iștilor era să călătorească cu cât mai puțin echipament, așa încât nu ne luam nici măcar trusele de bărbierit. Asemenea oricărui SF-ist aveam propriul meu stil de împachetare și de alegere a lucrurilor pe care le luam în misiune, dar felul cum procedam nu se deosebea prea mult de cel ales de majoritatea membrilor echipelor A.

Purtam un „costum-tigru" de camuflaj, cu obișnuitele buzunare mari laterale și o teacă mare din bambus cusută la spatele coapsei drepte. În teacă îmi țineam pumnalul Jeh uriaș, cu mânerul din corn de bivol indian cu încrustații din alamă și cu lama făcută din șrapnelul unei bombe de două sute cincizeci de kilograme. În buzunarul din stânga îmi țineam hărțile operative, ordinele, bloc-notesul, un creion și o periuță de dinți. Toate acestea erau protejate la apă cu folie de acetat. În

buzunarul drept ţineam o pereche de mănuşi din plasă pentru ţânţari şi un fileu pentru cap cumpărate dintr-un magazin de articole sportive din ţară. În acelaşi buzunar aveam şi o cutie metalică ce conţinea o sticluţă cu ser de albumină. Într-unul din buzunarele de la şold aveam un hamac cu fire de suspensie „împrumutate" de la o paraşută. Hamacul se întindea între doi copaci iar deasupra, drept acoperiş pe timp de noapte, întindeam un *poncho* militar. Portofelul mi-l ţineam în celălalt buzunar de la şold. În buzunarul stâng de la piept ţineam un pachet cu cinci fiole de morfină Syrettes, chibrituri şi creioane de rezervă. În celălalt buzunar de la piept ţineam un steag de semnalizare aeriană împăturit. Ţigările, protejate de o cutie din plastic, se aflau în buzunarul lateral drept. Pe mâneca stângă aveam un buzunăraş în care ţineam o sticluţă din plastic cu insecticid militar, pentru îndepărtarea lipitorilor. La gât aveam plăcuţele de indentificare, lipite ca să nu facă zgomot. De ele, prinsesem cu bandă adezivă o oglindă miniaturală, un deschizător de conserve P-38, chibrituri acoperite cu ceară şi un cârlig de undiţă împreună cu doi metri de gută încolăcită. Aceasta constituia trusa mea de supravieţuire „E şi E"[1], pentru situaţia în care aş fi fost surprins de un atac în timp ce făceam baie.

Desfăceam ambalajul de plastic al porţiilor de hrană deshidratată şi, legându-le în pachetele mici, luam cu mine echivalentul unei raţii pentru o săptămână, într-un rucsac de fabricaţie indigenă. Aveam la mine o pereche de ciorapi curaţi. Nu cunosc pe nimeni care să fi purtat în Vietnam lenjerie de corp – tot timpul era mult prea cald şi umed. Tot în rucsac mai aveam o gresie, cârpe pentru curăţat şi solvent pentru armă, hârtie igienică, săpun, cafea, ceai şi cacao. De asemenea, *poncho*-ul şi muniţie şi grenade atâtea câte puteam duce. În buzunarele exterioare ale rucsacului, ţineam gamele cu apă, o sticluţă cu pilule de sare şi una cu tetraciclină. Eram alergic la penicilină şi la muşcătura unei insecte foarte răspândite în junglă, căreia îi ziceam „musca de sânge". Se întâmpla des să fiu muşcat de această insectă şi atunci faţa sau mâna mi se umflau de mai multe ori faţă de mărimea normală, astfel că de fiecare dată înghiţeam câte o sticluţă de pastile de tetraciclină. Totodată, mai aveam şi un burduf de apă, legat de rucsac.

---

[1] Escape and evasion – Evadare şi fugă. *(n.tr.)*

În locul unei cartușiere obișnuite, purtam un harnașament și o centură BAR[1] „meseriașă", de pe vremea celui de-Al Doilea Război Mondial. Centura dispunea de patru buzunare. În fiecare dintre ele, țineam câte trei încărcătoare în poziție verticală și peste ele, un al patrulea, așezat de-a curmezișul, sub clapeta buzunarului. În timpul unui schimb de focuri, scoteam încărcătorul gol de la armă, îl aruncam rapid în deschizătura cămășii și scoteam la iuțeală un încărcător din centură. Fiecare încărcător putea primi câte douăzeci de cartușe, dar eu foloseam numai optsprezece, întrucât tipul respectiv de încărcătoare avea arcurile slabe. Totodată, al treisprezecelea glonț era trasor, tot trasoare fiind și ultimele trei gloanțe. În felul acesta prindeam de veste imediat când mi se terminau cartușele din încărcător.

Pe harnașament aveam prins un pumnal Ka-Bar, cu lama îndreptată în jos, două grenade cu mare putere explozivă și două grenade fumigene. În partea din față a centurii țineam un bandaj militar. Pentru situații de urgență sau eventualitatea în care aș fi fost capturat, pe gamba stângă aveam prins cu bandă adezivă încă un pumnal mare cu lama ascunsă. În anumite misiuni, când mă așteptam să am de a face cu buncăre sau tancuri de fabricație sovietică, luam cu mine și un lansator portabil de rachete, M-72 LAW, prins cu curele deasupra rucsacului.

Pentru lupta în junglă, arma mea, un CAR-15, era ideală. Între ea și sora ei mai mare, M-16, erau trei diferențe. Prima: avea țeava tăiată. A doua: patul din față era rotund și striat, în vreme ce cel al automatului M-16 avea o formă triunghiulară. A treia: patul din spate era telescopic.

Pe cap purtam o pălărie de cowboy, în culori de camuflaj, iar la gât o eșarfă de cowboy. Sub vestonul costumului de camuflaj, purtam un pulover de culoare verde închis, cald în nopțile răcoroase și răcoritor sub soarele fierbinte.

Asemenea multor membri ai Forțelor Speciale, mai aveam la mine un obiect, pe care-l consideram o necesitate: o garotă. Era o armă alcătuită dintr-o coardă de pian, lungă de circa o jumătate de metru, având la fiecare capăt câte un mâner din lemn. Dacă trebuia să ataci o sentinelă sau să omori pe cineva pe tăcute, trebuia să încrucișezi capetele cablului și mâinile și să treci bucla astfel formată peste capul victimei. Strângeai apoi

---

[1] Acronim pentru Browning Automatic Rifle. *(n.tr.)*

rapid bucla și, răsucindu-te, îl ridicai pe cel atacat în spinare, trăgând în același timp cu putere de ambele mânere. Coarda de pian trecea prin beregată și mușchii gâtului și, în cele din urmă, printre vertebrele gâtului, retezând capul victimei.

Ca întotdeauna, noaptea de dinaintea plecării a fost încordată între mine și Ning. Ne-am certat, pentru că era cuprinsă de teamă ori de câte ori plecam în misiune în junglă. Lucrul acesta părea să se întâmple în permanență, căci îmi petreceam cea mai mare parte a timpului în misiune. Îmi plăcea să plec în junglă, în căutarea unor emoții cât mai puternice.

Când ne aflam în tabără, cei de la eșaloanele superioare ne cereau să scriem volume întregi de documente, iar eu eram cel mai neglijent din echipă în această privință. Dacă cineva mă anunța că trebuie să întocmesc nu știu ce raport, îl rugam s-o facă el în locul meu.

– Ai grijă numai să folosești câteva cuvinte de-alea, umflate, bagă cât mai multe prescurtări, cât mai puține semne de punctuație și dacă le trimiți trei exemplare, nimeni n-o să-și dea seama de diferență.

Când am intrat în buncăr, imediat după căderea întunericului, Ning era culcată în patul meu. Adusesem cu mine o tavă improvizată, cu două farfurii. Cina era alcătuită din cartofi copți, salată, friptură de elefant și două pahare cu vin. În mijlocul tăvii așezasem o cutie metalică plină pe jumătate cu apă, în care pusesem un buchet de flori de junglă albe.

Zâmbind, Ning dădu la o parte pătura și cearșaful, dezvelindu-și trupul unduitor. Ne-am așezat pe marginea patului și am început să mâncăm. Ning și-a prins o floare în păr, deasupra urechii drepte. Am încercat să continui să mănânc, dar ea a pus farfuria jos și a început să mă dezbrace. Mi-am pierdut pofta de mâncare. Curând, am rămas dezbrăcat, căutând un loc unde să-mi așez farfuria cu mâncare. Ning a îngenuncheat în fața mea și, cu un zâmbet viclean, m-a privit drept în ochi.

– Uite, mi-a zis, arătând spre pântecele meu, verși mâncarea pe tine. Curăț eu.

O oră mai târziu, stăteam lungiți în pat, trupul iubitei mele fiind acoperit cu petale de flori. Stătea cu capul pe pieptul meu, iar eu îi mângâiam alene părul lung, negru și lucios. În clipele acelea, Charlie[1] putea să mă omoare și nu mi-ar fi păsat.

---

[1] De la Victor Charlie – termen argotic pentru Viet-Cong. *(n.tr.)*

M-am răsucit în pat și m-am uitat în ochii ei negri. Ei mi-au zâmbit și ne-am sărutat îndelung, cu tandrețe.

– Ce se întâmplă cu mine, cu tine? – întrebă ea încetișor.

– I-am scris soției mele că vreau să divorțez. Am făcut cerere de prelungire a ședерii în Vietnam. Astfel, ne vom putea căsători, iar eu voi rămâne aici până la terminarea războiului și apoi voi lupta pentru drepturile poporului tău.

– Și cu plecat America, cum rămâne? – a întrebat ea cu nevinovăție.

– După ce vom avea mulți copii și voi termina lupta pentru independența voastră. Vrei să locuim aici?

– Nu, mi-a răspuns ea, cu ochii măriți. Eu *beaucoup* speriată. Nu avut școală, nu deșteaptă. Tu îndrăgostit femei americane frumoase cu părul galben.

Am chicotit.

– Nu, Ning. Sunt îndrăgostit de o fată montagnardă proastă.

Am râs amândoi și ne-am sărutat. Am ridicat cu buzele o petală de floare și i-am mângâiat cu ea sfârcurile sânilor, stomacul și toate celelalte locuri sensibile, ca s-o aud cum geme și toarce ca o pisică.

M-am ridicat și m-am uitat iarăși în ochii ei. Deveniseră extrem de serioși și i-am mângâiat părul, știind că are să-mi spună ceva foarte important.

– Și dacă mori?

Mă pregăteam să-i răspund, dar ea a continuat:

– Sau poate, la fel-la fel, poate vei fi împușcat sau *beaucoup* bolnav? Te trimit acasă America?

Am reflectat preț de o clipă și i-am spus:

– Ning, n-am de unde să știu ce se poate întâmpla în fiecare zi. Știu numai că noi doi suntem niște supraviețuitori. Indiferent de ce ni s-ar putea întâmpla, noi doi vom supraviețui. Trebuie să gândești tot timpul în felul acesta. Și mai știu că nu vor putea să mă ucidă.

Ea mi-a zâmbit și printr-o simplă dar profundă afirmație, specifică montagnarzilor, m-a zguduit până în adâncul sufletului:

– Don, tu ești om. Nu ești Iisus.

– Nu, nu sunt, dar Dumnezeu mi-a vorbit despre intențiile sale. M-a protejat de atâtea ori de tentativele de asasinat, încât simt, pur și simplu, că nu mă va lăsa să mor.

Ochii iubitei mele s-au înnegurat de lacrimi.

– Poate uneori oamenii vor să mori la fel-la fel.

Mi-am adus aminte de trupul pe jumătate gol al micuței Plar, aruncat în sârma ghimpată. Ochii mi s-au umplut de lacrimi și am strâns-o la piept pe Ning. Ea plângea. Fațada mea de *macho* din zilele acelea ale tinereții nu permitea să mi se audă suspinele înăbușite. Sunt sigur, însă, că, după aceea, obrajii ei au simțit perna umedă.

– Ning, am spus eu după câteva minute, nu-ți pot spune decât atât: te iubesc cu toată inima și nu avem decât ziua de astăzi. Dacă vom trăi și vom fi împreună și mâine, vom avea și acea zi, dar astăzi ne avem unul pe altul.

Trupurile noastre s-au contopit într-un sărut lung și plin de pasiune și am făcut dragoste până târziu, în noapte.

Soarele se înălța deasupra munților ce străjuiau Valea Tu Mrong și razele timpurii ale dimineții străpungeau vălul de ceață care stăruia deasupra văii râului Dak Poko. Ultimii oameni din coloană traversau puntea improvizată întinsă peste râul Dak Pek, după care ne-am continuat drumul nostru ocolit pe lângă satele cele mai sudice din vale, îndreptându-ne spre piciorul Muntelui Vulturul Pleșuv. Atmosfera continua să fie umedă din cauza musonilor, ceea ce făcea drumul mai dificil.

Nguyen Van Dong a crescut în Saigon. A fost înrolat în ARVN, petrecându-și un an de zile sub focurile Viet Cong-ilor și ale celor din NVA. Nu a fost prea încântat de asta, astfel încât, la una din trecerile prin Saigon, Dong a împrumutat niște haine civile de la un vechi prieten și a spălat putina cât ai zice pește. O lună mai târziu, tăia frunză la câini prin barurile din Kontum. Aici locuia în casa vărului său – care era membru al echipei LLDB din Dak Pek.

În Kontum i se punea o mulțime de întrebări, legate de faptul că fiind abia trecut de douăzeci de ani nu era nici înrolat în armată, nici nu lucra pe undeva. De câteva ori a fost anchetat ca posibil VC și o dată a fost interogat în legătură cu jefuirea unui bar.

S-a mutat la Dak Pek, unde a fost imediat recrutat ca spion. I s-a spus să seducă o femeie montagnardă destul de atrăgătoare, care părea dornică să-și facă un rost. Trebuia să joace rolul unui reformator, mânat de compasiune față de soarta grea a poporului Dega, și să se folosească de femeie, pe care o chema

Triu, pentru obținerea de informații legate de activitățile FULRO în și în jurul taberei Dak Pek.

Dong a început să-i facă curte lui Triu, dându-i cadouri cumpărate cu banii pe care vietnamezii i-i dădeau bucuroși. Ea era încântată de daruri și de curtea care i se făcea, dar a fost singurul montagnard care s-a lăsat păcălit. Spionii noștri l-au tratat cu amabilitate, primindu-l, cum se spune, cu brațele deschise, urmărindu-l, totodată, cu ochii și urechile în permanență treze.

Nu trecuse mult timp de când începuseră să se vadă, când el s-a dus să-i viziteze pe părinții lui Triu, ducându-le în dar un porc, câțiva pui și un sac de orez – un preț foarte bun pentru o logodnă – și cu toate astea, tatăl fetei a scuipat fără șovăire în obrazul lui Dong. A doua zi, un băiețel, vărul lui Triu, a fost găsit plutind cu fața în jos în apele râului Dak Poko. Fusese torturat. Nu mult după aceea, Dong și Triu s-au căsătorit.

Dong a aflat într-adevăr câteva informații despre FULRO numai bând rachiu de orez cu câțiva montagnarzi mai slobozi la gură. Se bănuia că el îi „turnase" pe câțiva membri ai conducerii FULRO, asasinați de către vietnamezi. S-a hotărât eliminarea lui. Dong participa la operațiunea noastră, fără să știe că era un om însemnat.

După traversarea râului Dak Poko, ne-am deplasat de-a lungul malului estic, ajungând cam pe la mijlocul după-amiezii la extremitatea nordică a ariei noastre de operațiuni, unde am amenajat un perimetru pentru noapte.

A doua zi, la est de ruinele taberei Dak Sut, patrula noastră, trimisă în avangardă, a deschis focul timp de câteva secunde. Am oprit coloana pe loc și cercetașii s-au deplasat repede înainte. Ei au făcut semne către grupa din frunte să oprească coloana. Am mers spre fruntea coloanei, însoțit de Nhual și de sergentul artilerist LLDB.

Nhual șopti:

– Dacă vom ajunge să ne luptăm cu NVA, Dong va primi o mulțime de gloanțe în spinare.

I-am făcut cu ochiul și am ajuns la cei din avangardă.

– *My wa huh?* – am întrebat eu.

Oamenii vorbeau agitați și, curios, am pornit înainte după ei, alături de Nhual și de LLVC[1]. În mijlocul potecii, zăcea un

[1] Aluzie la faptul că membrii echipelor LLDB colaborau frecvent cu Viet-Cong-ii. *(n. tr.)*

mistreț cu intestinele scoase afară, pline de sânge. Cu ochii măriți, unul dintre montagnarzi arăta spre niște urme mari cât farfuriile, pe poteca noroioasă. Erau urmele unui tigru – unul mare.

Nhual spuse:

– Trung-uy, când au venit după cotitura potecii, tigrul tocmai mânca stomacul mistrețului. A urlat la ei, dar a rupt-o totuși la fugă când au tras cu arma.

Mi-am aprins un Lucky Strike și m-am uitat încă o dată la urmele mari.

– Ba Nua, am spus eu folosind numele cu care mă adresam de obicei lui Nhual, și care însemna „tatăl lui Nua". Crezi că s-ar putea să fie tigrul care a mâncat mai mulți săteni?

– Da. Nu sunt prea mulți tigri care să trăiască în zona din jurul taberei. Au arii de operațiuni, ca și noi.

Am zâmbit, gândindu-mă la comparația simplă dar inteligentă.

A doua zi, am trimis în sectorul sud-estic numeroase patrule în căutare de semne ale mișcărilor trupelor inamice. Înainte de misiune am efectuat un zbor de recunoaștere cu elicopterul și am reperat o grupă VC cărând coșuri cu orez, prin aceeași zonă. Mi-am pregătit trei grenade explozive și am dirijat elicopterul înapoi, deasupra Viet-Cong-ilor care încercau să se facă nevăzuți în junglă, aruncând grenadele asupra lor. Au ripostat cu focuri de armă, dar majoritatea erau extrem de preocupați să găsească un „pat mare de alamă" sub care să se adăpostească și să tragă.

Pentru noaptea aceea, ca de obicei, i-am pus pe oameni să sape amplasamentele, am așteptat căderea întunericului și apoi ne-am deplasat către pozițiile adevărate. Mi-am scos din buzunar micul hamac din nailon și am legat firele de suspensie între doi copaci, apoi mi-am amenajat un mic baldachin cu ajutorul poncho-ului. Am înfipt în pământ un băț cu crăcană, atârnând de el arma CAR–15 și centura împreună cu harnașamentul. Lângă bățul cel mare, am înfipt două bețe mai mici, pe care mi-am așezat bocancii, cu tălpile în sus. În felul acesta, nu numai că picioarele și bocancii se uscau dar era împiedicată pătrunderea nenumăratelor gâjgânii în încălțăminte, în timpul nopții. Ar fi fost tare neplăcut să fim atacați noaptea, să-mi trag bocancii și să mă pomenesc mușcat sau înțepat de vreuna din insectele sau șerpii junglei. Mi-am pus mănușile și fileul contra țânțarilor și m-am culcat.

Zgomotul era asemenea huruitului unei bile de popice pe pistă. Am sărit din hamac, mi-am luat încălțările, arma și harnașamentul. Nu-mi scosesem încă mănușile și fileul dar mintea mea trecea deja în revistă, în subconștient, o listă de pericole potențiale. Nimic din cele știute nu părea să se fi întâmplat.

O dată cu huruitul puternic îi auzeam pe montagnarzi pălăvrăgind neinteligibil, dar mi-am dat seama că nu-și părăsiseră adăposturile. Nu se trăsese nici un foc de armă, dar zgomotul devenea tot mai puternic. Jungla era atât de deasă și bezna atât de neagră încât nu-mi puteam vedea nici măcar mâinile. Ceea ce producea acel zgomot se apropia direct de perimetrul nostru, străbătând lăstărișul și tufișurile de sub copaci, într-o hărmalaie de grohăituri, trosnet de crăci, foșnet de frunze și alte asemenea. Am auzit norul distrugător apropiindu-se și trecând pe lângă mine, la foarte mică distanță. Am auzit apoi murmurele și răcnetele montagnarzilor, pe măsură ce zgomotul se îndepărta de noi, ca să se stingă nu după multă vreme.

A doua zi de dimineață am descoperit că fusese o turmă de mistreți.

Prima săptămână a misiunii a decurs fără prea multe evenimente, dar la sfârșitul acestui interval, a apărut o problemă majoră. Luaserăm în rucsacuri hrană pentru o săptămână și mai aveam în față o săptămână cu o zi înainte ca mâncarea să se termine. În tot cazul, musonii bântuiau regiunea Platourilor Centrale și toate operațiile aeriene erau în impas. Din acest motiv, cerusem cu o zi înainte împrospătarea proviziilor. Totuși, era limpede că numai un instrument ascuțit ar fi putut străpunge stratul de nori. Acesta era atât de dens, încât eram în stare să pun pariu că o bombă lansată de un B-52 ar fi ricoșat înapoi în aer de pe spinările norilor.

Două zile mai târziu, rămăsesem fără mâncare, la fel ca și montagnarzii mei. Problema se prezenta foarte simplu: azi ai mâncare, mâine ioc. La vremea aceea, pentru mine, faptul și mai grav era că rămăsesem fără țigări.

Mă simțeam pus la o grea încercare. Eram foarte supărat din cauză că nu ni se puteau trimite elicoptere, lucru care părea să nu-i afecteze câtuși de puțin pe montagnarzi. Când sosea ora mesei, pe tot cuprinsul perimetrului erau aprinse focuri pentru gătit și mici grupuri de pușcași se întorceau din junglă. Aduceau cu ei felurite rădăcini, ierburi și mici animale. Din ele, cei

așezați în jurul grămezilor de bețe cuprinse de flăcări pregăteau diferite feluri de mâncare. Câțiva Dega veneau lângă focul pregătit de una din gărzile mele de corp și începeau să frigă câteva mici rozătoare, pe care le jupuiseră în prealabil.

Nu îmi plăcea ca cei doi americani să stea aproape atunci când își pregăteau sau stăteau în adăposturile pentru noapte. Exista pericolul ca o grenadă, un obuz sau o rachetă să ne nimicească pe amândoi. În cazul unui atac pe timpul nopții, puteam prelua fiecare jumătate din trupă și să ducem lucrurile la bun sfârșit. Ori de câte ori făceam un popas, stabileam în prealabil eventualele puncte de întâlnire pentru asemenea situații. Am presupus că Larry Vosen, aflat în partea cealaltă a perimetrului, avea parte de o tratație similară. Așa era. De fapt, în următoarele cinci zile, am mâncat alimente procurate din junglă. Unul dintre vietnamezii aflați în misiune avea la el țigări vietnameze, așa că i-am plătit un preț exorbitant ca să fumez și eu ceva. Era cam aceeași chestie ca și cum ai fi fumat cozi de șobolan.

În acest răstimp, Chuck Challela, care până nu demult fusese responsabil cu armamentul ușor la Dak Pek, a participat la o confruntare armată la noua lui tabără, Dak Seang. Învecinată cu tabăra noastră la sud, Dak Seang a fost atacată de un regiment NVA, cu o mulțime de geniști străpungând împrejmuirea din sârmă ghimpată.

În prima noapte, Chuck și comandantul echipei, căpitanul Jimmy Chiles, au câștigat fiecare câte o stea de argint, echivalentul Crucii pentru Merite Deosebite, acordat celor din unitățile convenționale. Sub focul inamic, cei doi au alergat neobosiți prin toată tabăra, întărind, aprovizionând cu muniție și îmbărbătându-i pe toți, iar Chuck s-a cățărat chiar și într-un foișor de mitralieră, trăgând asupra atacatorilor. Asta nu însemna că restul echipei stătea pitită în buncăre, uitându-se la televizor. În mod incredibil, echipa a respins atacul, lăsând o mulțime de cadavre de geniști sinucigași în sârma ghimpată.

După primul asalt, NVA a menținut Dak Seang sub stare de asediu timp de câteva zile, respingând cu ajutorul mortierelor orice încercare de aterizare a avioanelor. A fost nevoie ca proviziile să fie lansate cu parașutele din aparatele C-74 Caribou, zburând pe deasupra taberei atunci când reușeau să-și croiască un coridor aerian.

Un batalion al Diviziei a 4-a Infanterie rămăsese izolat în niște baze de sprijin ale artileriei situate la vest de tabără și aceștia trebuiau salvați de urgență. NVA ocupase acele dealuri și pe cele din apropierea taberei, mutându-și mortierele din loc în loc și adăpostindu-se în buncăre adânci, săpate pe coastele abrupte. De asemenea, amenajaseră numeroase poziții antiaeriene de-a lungul crestelor muntoase. Trăgeau în avioanele care se apropiau de tabără, mutându-și apoi tunurile în alte poziții înainte ca aviația să revină și să le bombardeze pozițiile.

În acest timp, elicopterul medevac al Diviziei a 4-a a fost doborât pe una din crestele situate la sud-vest de tabără. Echipajul și chiar cei răniți au scăpat ca prin minune de atacatori și s-au întors la Dak Seang; totuși, pilotul elicopterului a fost împușcat în picioare și a fost imediat înconjurat și capturat de mulțimea de soldați ai Regimentului 24 din cadrul Diviziei a 2-a.

În vreme ce noi petreceam a patra zi în care ne chinuiam să găsim creaturile pe care să le consumăm la micul dejun, la prânz și la cină, Chuck Challela a intrat într-o confruntare armată cu o bandă de NVA nenorociți, în afara taberei. Din fericire, era însoțit de circa o sută de montagnarzi Jeh, Sedang și Halang, care au reușit să-i pună pe fugă pe nord-vietnamezi, fără prea multe pierderi.

Am chemat prin radio Dak Seang și i-am întrebat dacă nu au nevoie de ceva ajutor. Mi-au spus că ar fi bucuroși, astfel că am obținut aprobarea de la comandantul echipei mele și ne-am îndreptat către albia largă prin care curgeau undele râului Dak Poko. Cei de la Dak Seang au trimis la râu o patrulă care a adus frânghii pentru a putea trece pe malul celălalt.

Ne-am întâlnit cu ei puțin mai sus de un cot important al râului înspumat, la est de Dak Seang. Ne-am oprit pe malul apei, am asigurat flancurile și ariergarda și am așteptat. După o jumătate de oră, montagnarzii au devenit brusc tăcuți, pregătindu-și armele. Asta se întâmpla destul de des. Se părea că simțeau când se apropia un pericol de noi. Pe celălalt mal își făcu apariția un soldat NVA. Răsărise ca din pământ. Cerceta cu privirea malul nostru, încercând să ne repereze. Avea la îndemână un automat AK-47, era îmbrăcat într-o uniformă kaki și purta o cască maro, cu o stea roșie în centru.

Am trecut selectorul armei pe automat și am ochit pieptul inamicului. Se uita cu atenție peste tot, dar oamenii mei erau bine ascunși. Montagnarzii erau disciplinați și știau să aștepte până trăgeam eu mai întâi. Degetul meu începuse să apese ușor trăgaciul, dar m-am oprit, să văd câți alți soldați NVA aveau să mai apară. Nu părea a fi un cercetaș, căci nu ar fi purtat o uniformă atât de nouă și un automat atât de bun, și în plus, în zona respectivă, nu se aflau căi de acces importante. El s-a uitat spre jungla din spatele lui, și, cu un gest larg, le făcu semn să se apropie tovarășilor săi nevăzuți.

Câteva secunde mai târziu, apăru o grupă de pușcași Jeh, purtând carabine și costume de camuflaj. Era clar că veneau de la Dak Seang. Am sărit cu toții în sus, răcnind și făcându-le semne cu mâna. Ei au izbucnit în râs și ne-au salutat tot prin răcnete, în vreme ce eu răsuflam ușurat.

Era un obicei al celor din Forțele Speciale să-și îmbrace oamenii trimiși în avangardă în uniforme și armament NVA ca să poată induce în eroare ambuscadele în care ar fi nimerit din greșeală. Uneori și eu îi puneam pe oamenii trimiși în recunoaștere să îmbrace șorturi pentru același motiv, ca să scape de patrulele NVA și să ne dea posibilitatea să atacăm noi primii, în loc să fim prinși pe picior greșit.

Cei de la Dak Seang au scos la iveală o sfoară subțire legată de o grenadă al cărei cui nu fusese tras, atașată la o carabină M-1. Cercetașul în uniformă NVA a luat arma, a țintit spre mine și a tras. Larry Vosen se apropiase între timp de mine, astfel că am privit împreună grenada zburând pe deasupra apelor mânioase trăgând ceva după ea. A aterizat cu un zgomot înfundat chiar între noi. Am privit în jos la grenada neexplodată, cu un fir de nailon legat de ea, apoi ne-am uitat unul la altul rânjind, realizând ce prostie făcusem că lăsasem grenada să aterizeze la picioarele noastre. Singurul lucru care ne despărțea de o moarte sigură era un cui de siguranță.

Larry împreună cu doi montagnarzi au luat firul și au început să tragă de el. Era legat cu un nod meșteșugit de o frânghie groasă. Au înfășurat capătul frânghiei în jurul unui copac la circa doi metri și jumătate deasupra solului. Pe malul celălalt, sfoara a fost legată în același mod.

Unul dintre membrii echipei CIDG s-a oferit să treacă primul, scoțându-și arma, harnașamentul și rucsacul. Fiind din nailon, frânghia s-a întins în momentul în care s-a apucat de ea,

intrând în apă, astfel că montagnardul a trebuit să se deplaseze cu grijă, mutându-şi pe rând mâinile pe frânghie.

Fiul meu cel mai mare este pe cale să ajungă caiacist de nivel olimpic pe apele de munte şi „navighează" pe câteva dintre cele mai sălbatice torente din America de Nord şi vestul Statelor Unite. Dak Poko ar fi putut să fie cu uşurinţă înscris pe lista râurilor de antrenament, mai ales când avea apele umflate din pricina musonului, aşa cum era cazul în acel moment. În plus, apa era plină de liane, trunchiuri, rădăcini şi crengi, care făceau traversarea şi mai periculoasă. În fine, de regulă, caiaciştii şi plutaşii din Statele Unite nu sunt expuşi focului inamic.

Primul montagnard a trecut cu succes, urmat de al doilea. Reuşita lor a fost întâmpinată cu entuziasm de cei de pe ambele maluri, dar nici unul dintre ei nu-şi cărase arma sau rucsacul.

Nhual se întoarse către puşcaşi şi vorbi în limba Jeh.

– Următorul va trebui să treacă cu armament cu tot.

M-am uitat fix la Dong, vietnamezul-spion însurat cu o montagnardă. Vorbea limba Jeh în mod fluent aşa că a înţeles cuvintele lui Nhual. Ochii săi căutau un loc unde să se ascundă, dar eu i-am adresat un zâmbet larg, ca să-l fac să se simtă şi mai prost. Cei doi sergenţi LLDB stăteau lângă mine, astfel că Dong, vrând probabil să-i impresioneze şi presat de privirea mea insistentă, făcu un semn cu mâna şi se oferi să treacă el râul de data asta. M-am întors, zâmbind şi făcându-i cu ochiul lui Nhual.

Dong apucă frânghia şi se opri la marginea apei învolburate. Privi la milioanele de litri de apă gonind nebuneşte la vale, şi apoi înghiţi în sec când se uită cât avea de mers până la malul celălalt. Puşcaşii de la Dak Seang au început să chiuie entuziaşti când l-au văzut intrând în apă, după ce şi-a atârnat la spate arma proprie precum şi puştile celor doi montagnarzi. Ei nu vedeau decât un soldat în „costum-tigru" înfruntând cu vitejie apele, fără să-şi dea seama, de la distanţă, că era vorba de un vietnamez.

Îl urmăream cu privirea pe Dong care îşi începuse traversarea agăţat cu mâinile de frânghie, apele furioase trăgându-i corpul la vale. Mi-am amintit de una din zilele petrecute la Şcoala de Ofiţeri de Infanterie, când am ieşit pe teren pentru câteva ore de exerciţii de traversare a râului. Era cea mai geroasă zi a iernii la Fort Benning, Georgia, şi a trebuit

să ne scoatem hainele pe malul râului Chattahoochee. Ne-am împăturit *poncho*-urile în formă de dreptunghi, umplându-le cu ace uscate de pin și propriile haine. Am îndoit apoi marginile dreptunghiului, legând pachetul ce alcătuia un soi de plută personală, de culoare verde închis. Ne-am așezat apoi armele deasupra plutelor improvizate, pe care le-am luat apoi în brațe și am pornit să traversăm apa repede și învolburată, cu ordinul strict din partea ofițerului tactic să nu care cumva să lăsăm armele să se ude. Nu-i păsa dacă ne înecam, numai armele să rămână uscate. Odată ajunși pe malul celălalt, unul dintre noi a traversat râul înot cu o frânghie pe care a legat-o pe malul de pe care venisem, în vreme ce noi ne îmbrăcam hainele și echipamentul. Am trecut râul înapoi, de data asta îmbrăcați. Îmi amintesc și acum cât de greu a fost și cât de tare mi-au obosit brațele și picioarele.

Știam că Dong n-are să reușească. Când a ajuns la trei sferturi din drum, un vârtej i-a acoperit capul și nu i se mai vedeau decât mâinile încleștate cu desperare de frânghie. A mai reușit să străbată circa un metru și jumătate și capul îi fu acoperit de curentul de apă timp de câteva secunde. Am aruncat o privire către Nhual și câțiva dintre membrii FULRO și toți mi-au răspuns cu mici zâmbete și gesturi aprobative din cap. Am auzit o mișcare lângă mine și l-am văzut le Larry Vosen scotându-și bocancii; Dumnezeu să-i binecuvânteze pe eroi...

L-am apucat de braț și i-am spus:

– Nu, sergent Vosen, sunt prea mulți oameni care au nevoie de tine aici. Malul celălalt e mai aproape.

În timp ce vorbeam, am văzut doi pușcași de la Dak Seang dezbrăcându-și uniformele și bocancii. Mâinile lui Dong au scăpat frânghia și l-am văzut scufundându-se sub apele învolburate. Cei doi montagnarzi au plonjat și au înotat în josul râului. Câteva momente mai târziu, capul și umerii vietnamezului mai ieșiră o dată la suprafață, dispărând apoi în adânc. Armele și rucsacul dispăruseră de pe umerii săi.

Unul dintre montagnarzi intră la fund cu o mișcare ca de balenă și ieși la suprafață cu capul lui Dong la subsuoară. Cu brațul liber, începu să înoate spre mal și doi pușcași aflați pe mal îi întinseră repede un băț de bambus. Apucă bățul și ceilalți îl traseră lângă malul abrupt. Când s-a uitat la fața lui Dong și a văzut că e vietnamez, i-a împins capul înapoi sub apă și s-a urcat pe mal.

Vorbind în limba Jeh, a strigat:

– Era deja mort!

– *Choi oi! Choi doc oi!* – a urlat furios sergentul LLVC.

Am răspuns cu glas potolit:

– *Xin loi, Trung-si.*

M-am întors spre Nhual și liderii FULRO străduindu-mă din răsputeri să nu izbucnesc în hohote de râs. Ca niște școlari, au început să chicotească, oprindu-se brusc când celălalt LLDB s-a întors, la auzul zgomotelor. Au rămas cu niște figuri sobre până când vietnamezul s-a întors cu spatele.

Larry Vosen s-a apropiat de mine și mi-a spus:

– Sir, acum vreau să trec eu. Va fi un bun exemplu pentru montagnarzi.

– Mulţumesc, sergent, dar vom aștepta să fim luați de aviație.

Răspunsul meu nu i-a plăcut. Era atât de dornic de acțiune, iar eu îi cunoșteam și-i înțelegeam simțămintele, dar nu puteam uita că eram comandantul misiunii și deci răspundeam pentru viețile celor o sută de oameni. Știam că eu, Larry și mulți alții puteau trece râul cu ușurință, dar mai știam și că unii dintre noi, în special cei mai în vârstă, riscau să împărtășească soarta lui Dong. Așa ceva n-avea să se întâmple. Întrucât nu-mi plăcea să-mi explic hotărârile, n-am făcut-o nici acum. Urma să așteptăm să se însenineze, așa încât le-am ordonat celor doi pușcași care traversaseră deja să însoțească patrula de la Dak Seang înapoi în tabără.

Larry era sictirit, așa că l-am lăsat în banii lui. Calitățile unui comandant pot fi apreciate, în opinia mea, și după starea psihică a subordonaților. Câteodată, dacă aceștia sunt furioși, înseamnă că cel care ia decizii știe să fie îndeajuns de dur.

A doua zi, cu ajutorul elicopterelor, am trecut cu toții pe malul celălalt al râului Dak Poko. Am parcurs apoi o distanță scurtă în junglă, ajungând la tabăra asediată de la Dak Seang, în timpul unui bombardament cu mortiere. Mai fuseseră aduse acolo o companie de la tabăra A de la Mang Buk și încă o companie din cadrul forței Mike[1] a echipei B din Kontum.

Atunci l-am cunoscut pentru prima dată pe căpitanul Joseph K. Dietrich. Sergentul major Steve Owens de la Dak Pek îl descria cel mai bine pe Joe Dietrich când spunea că arată ca o

[1] Mobile Strike Force – Forța Mobilă de Asalt. *(n.a.)*

versiune în miniatură a lui Arnold Schwarzenegger, cu ochelari și părul tuns perie. Joe era comandantul forței Mike, după ce fusese comandantul echipei A de la Plei Me și, de asemenea, ofițer de legătură pentru Divizia a 4-a Infanterie la Pleiku. Povestea lui e prea lungă și prea interesantă pentru a fi descrisă aici, astfel că acum nu vă voi oferi decât o mică avanpremieră.

Fiecare unitate urma să acopere o anumită arie de operațiuni la vest de Dak Seang, într-o misiune „caută și distruge". Locțiitorul comandantului echipei B urma să fie comandantul întregii operațiuni, numai că el venise acolo doar pentru ținerea instructajului, în timp ce comanda efectivă avea să cadă în sarcina lui Joe Dietrich: Compania lui Joe trebuia să se desfășoare la vest de tabără și să cucerească baza de sprijin a artileriei ocupată de inamic, cu vedere directă asupra taberei. În paralel cu forța Mike, dar spre Sud-vest, urma să se desfășoare trupa venită de la Mang Buk, în vreme ce unitatea mea, cu întăriri de la Dak Seang urma să se deplaseze pe direcție sud-vestică. Primisem misiunea să dau de urma pilotului de elicopter capturat și să-l salvez, dacă era posibil, sau să-i recuperez măcar cadavrul, dacă fusese omorât. De asemenea, trebuia să localizăm elicopterul doborât și să-l distrugem astfel ca NVA să nu poată recupera nimic din el.

Tabăra Dak Seang avea drept mascotă o maimuță. Câțiva băieți se cam matoliseră, împreună cu Joe Dietrich și subofițerii săi din cadrul forței Mike. Locțiitorul-comandant al echipei B se bronza în spatele adăpostului echipei, în bermude și cu o șapcă de baseball pe cap, astfel că Joe Dietrich și ceilalți și-au zis că ar fi cazul să se distreze nițel. XO[1] fusese transferat la Grupa a 5-a, venind de la Divizia 1 Cavalerie, se pare că datorită unei lipse acute de ofițeri superiori, fiind total nepregătit pentru Forțele Speciale. De fapt, nici măcar nu era „aeropurtat" – era un „iepure". Cu toate acestea, purta cu nerușinare la beretă emblema SF, chestie menită să-i întărâte la culme pe toți cei care cunoșteau adevărul. Beretele verzi, galoanele de parașutist și emblemele SF erau niște obiecte pe care nu toți erau îndreptățiți să le poarte, ele fiind încărcate de o mare doză de mândrie profesională. Prin urmare, cei care purtau vreunul din aceste simboluri fără să le merite, riscau să-i facă pe anumiți oameni să le sară mustarul.

---

[1] Prescurtare de la „Executive Officer" – Locțiitor de comandant. *(n.tr.)*

În glumă, Dietrich a început să-i tachineze pe membrii echipei Dak Seang în legătură cu faptul că maimuța pe care o aveau drept mascotă nu era nici măcar „aeropurtată". Ceilalți au prins gluma din zbor și i-au răspuns în consecință. Totul fusese pus la cale ca să-l înfurie pe XO, care în tot acest timp a stat prin preajmă, ascultând conversația. Cineva i-a improvizat pe loc maimuței un harnașament după care au atârnat-o de o parașută și i-au dat drumul de cinci ori din foișorul mitralierei, ca să-i poată atribui calificarea de „aeropurtată". S-au făcut apoi numeroase glume pe seama maimuței „aeropurtate" și despre necesitatea absolută a acestei calificări pentru oricine făcea parte din Forțele Speciale. La scurt timp după asta, maiorul a părăsit tabăra.

De fapt, am fost chiar fericit când a plecat, căci începusem să am probleme cu bruiajul transmisiilor radio. În jurul taberei, jungla fusese defrișată pe o anumită distanță, așa că până la marginea junglei aveam în față un câmp destul de neted, acoperit cu vegetație încâlcită și orez crescut în voia soartei. Când echipa mea a părăsit tabăra, traversând zona deschisă, timp de o oră, la fiecare cinci minute, am fost bombardați cu obuze de mortier de 82 milimetri. Momentele acelea în care auzeam zgomotele surde ale obuzelor părăsind țevile mortierelor, știind că sunt îndreptate spre noi și așteptând să cadă undeva, au fost unele dintre cele mai lungi și mai înspăimântătoare clipe din viața mea, punându-mi nervii la grea încercare.

După aceasta, poziția noastră a fost lovită și am avut parte de o reluare pe cinste a bătăliei armate de la OK Corral. Am pierdut câțiva oameni de nădejde în cursul acelei lupte, inclusiv garda mea de corp favorită, tată a cinci copii, care a încasat un mănunchi de plumbi ce-mi fuseseră destinați mie. Chuck Challela și Larry Vosen s-au comportat amândoi cu vitejie. Era prima luptă armată pentru Larry Vosen, dar s-a dovedit a fi un SF în toată puterea cuvântului. Am mai pățit și necazul cu racheta de semnalizare care mi-a explodat tocmai când vroiam s-o lansez ca să avertizez FAC[1]-ul ce trecea pe deasupra noastră că aveam nevoie de sprijin aerian. A trebuit să-mi înfășor încheietura mâinii drepte cu bandaje de presiune și să mă descurc în continuare numai cu mâna stângă.

---

[1] Forward Air Controller - Control aerian de recunoștere. *(n.a.)*

Spre ghinionul nostru, aveam în echipă și un tânăr E-5 de la Dak Seang, pe care l-am concediat după luptă pentru lașitate. În timpul bătăliei, am fost pe punctul să-i zbor creierii, pentru că nu vroia să se supună ordinelor lui Chuck Challela. În astfel de momente, trebuie să iei rapid măsuri severe, altfel oamenii intră în panică, încep să facă prostii, putând provoca moartea lor și a camarazilor. L-am amenințat cu țeava armei îndreptate spre gâtul lui și nu glumeam deloc. Din când în când, ajungeau și în Forțele Speciale mere stricate, dar nu prea des.

După ce i-am pus pe fugă pe nord-vietnamezi spre Laos, am început urcușul spre sud-vest, în căutarea pilotului și a elicopterului. Pe drum, am intrat într-o dispută-radio cu XO, lungit confortabil pe șezlong, în tabără la Dak Seang. Alesese un punct de pe hartă, ordonându-mi să merg într-acolo. Din păcate, comandantul misiunii era subofițerul locțiitor de comandant de la Dak Pek, eu fiindu-i doar consilier. Am încercat să-i explic acest lucru, dar maiorul meu n-avea nici o treabă și a început să zbiere la mine să oblig compania să meargă unde spusese el. L-am întrebat dacă vroia să-i fortez sub amenințarea armei, iar el mi-a răspuns că nu-i pasă, atâta timp cât făceam ceea ce-mi ordonase. I-am explicat din nou că USSF[1] nu puteau da ordine VNSF[2], întrucât noi eram consilierii lor și din punct de vedere tehnic, subordonații lor. Dar nici un argument nu-l putea convinge, așa că dintr-o dată am anunțat că transmisiile sunt bruiate, i-am spus că nu-l mai aud și am aruncat la pământ microfonul stației.

Un alt factor care m-a făcut să iau această decizie a fost disputa pe care am avut-o cu subofițerul LLDB în privința poziției în care ne găseam. El arăta o poziție de pe hartă, iar eu o alta, la vreo doi kilometri distanță. Am ales un pisc situat la capătul unei creste abrupte și am convenit că era o formă de relief ușor de distins atât pe hartă cât și pe teren. Am făcut pariu pe două lăzi de bere americană. Știam că am dreptate și ardeam de nerăbdare să câștig, numai ca să-l fac pe bătrânul Trung-si să-și piardă prestigiul. Am măsurat distanța parcursă de la copac la copac și am trasat azimuturi față de piscul ales. Când am ajuns acolo, mai târziu în aceeași zi, am privit înapoi în vale și a trebuit să recunoască faptul că eu avusesem dreptate. Chiar

---

[1] United States Special Forces - Forțele Speciale ale Statelor Unite. *(n.tr.)*
[2] Viet Nam Special Forces - Forțele Speciale ale Vietnamului. *(n.tr.)*

şi în Războiul din Vietnam erau zile când mă simţeam fericit numai pentru faptul că mă trezisem dimineaţa.

Pe când ne îndreptam spre pisc, am traversat o intersecţie importantă de poteci în junglă şi am auzit câteva împuşcături separate în timp, trase cu un AK-47. După ce m-am asigurat că şi ultimul dintre oamenii mei trecuseră cu bine de intersecţie, am anunţat pauza de ţigară. La fiecare cincizeci de minute le dădeam oamenilor o pauză în care fumau câte o ţigară, îşi ardeau lipitorile strânse pe picioare sau pe gât, beau apă şi înghiţeau pastile de sare.

Am chemat Dak Seang prin staţia PRC-25, în timp ce Larry Vosen şi Chuck Challela stăteau de vorbă la marginea potecii.

– Ce face locotenentul Bendell? se interesă Larry.

Chuck rânji şi spuse:

– Ai auzit adineauri zgomotele alea familiare de AK-47?

– Păi, le-am auzit.

Chuk continuă:

– NVA pun câte un cercetaş la fiecare răscruce importantă. După ce am trecut, a tras trei focuri separate, dând astfel de ştire că suntem o unitate de mărimea unei companii. După aia, micul labagiu gălbejit a mai tras un foc, indicându-i şefului său direcţia în care am luat-o. Am o bănuială că bătrânul Clint Eastwood a chemat artileria care-o să-i bușească toate coiţele alea galbene.

Cei doi bărbaţi izbucniră în râs iar Chuck trase un fum lung din ţigară. M-am apropiat de ei, urmat de montagnardul care căra staţia radio. Mi-am aprins o ţigară şi am început să-mi pârlesc lipitoarele de pe picioare.

– Tocmai am vorbit cu Dak Seang şi am cerut un foc concentrat unu-zero-cinci pe cercetaşul de colo, le-am spus eu. L-aţi auzit când a tras?

Amândoi au încuviinţat din cap şi am continuat:

– Deja au localizat intersecţia, aşa că nu vor mai trage obuze de reperare şi vor trece direct pe foc concentrat.

Chuck întrebă:

– Şi ce te faci cu plafonul triplu al junglei, Trung-uy? Cred că obuzele vor exploda înainte de a străpunge tot desişul ăsta de crengi.

– Le-am cerut să folosească obuze VT[1]. Vor exploda înainte de a atinge solul şi vor nimici totul în jur.

Larry îl privi întrebător pe Chuck, care îi explică:

– Astea sunt nişte obuze care în mod normal se folosesc împotriva buncărelor. Nu explodează în momentul impactului, ci după o secundă sau două. Astfel că vor lovi plafonul junglei, vor trece prin el şi vor exploda înainte de a atinge solul.

Am auzit zgomotele îndepărtate ale artileriei şi o voce prin staţia radio:

– *Dan lua, cuoi cung.*

Am răspuns:

– *Da u, cuoi cung.*

Larry îl privi din nou nedumerit pe Chuck, şi acesta îi explică:

– Echipa LLDB mânuieşte obuzierele, iar locotenentul le-a vorbit în vietnameză. Probabil că ei îşi închipuie că le-a vorbit unul de-ai lor.

Larry a râs şi, o fracţiune de secundă mai târziu, jungla a fost zguduită de exploziile înspăimântătoare din spatele nostru. Le-am spus lui Larry şi Chuck să pregătească rapid nişte ambuscade iar eu am plecat cu o patrulă înapoi, pentru evaluarea efectelor bombardamentului. Am găsit fragmente din cadavrul cercetaşului răspândite peste tot, prin copaci, tufişuri şi pe sol.

O oră mai târziu, după câteva lupte locale cu nord-vietnamezii puşi acum pe fugă, am ajuns la elicopterul sanitar. NVA luaseră tot ce se putea folosi din el. După aceea, l-am găsit şi pe pilot, sau mai exact, rămăşiţele sale. Convenţia de la Geneva era o simplă glumă pentru nord-vietnamezi. Iniţial, pilotul fusese rănit în coapse, dar ciracii lui Ho Şi Min nu fuseseră satisfăcuţi numai cu atât. I-au sfărâmat fiecare încheietură a trupului, împuşcându-l în frunte cu un AK, zdrobindu-i partea din spate a craniului. Ni l-au lăsat plocon, lungit pe targă. A trebuit să-i adunăm rămăşiţele într-un sac funerar.

Aşteptam cu nerăbdare să mă întorc la Dak Pek, căci timp de aproape o lună încheiată mă aflasem în misiune. Eu şi Larry nu apucasem să facem baie, să ne bărbierim sau să ne schimbăm

---

[1] Variable Timing – (aprox.) Detonare întârziată. *(n.a.)*

hainele. Nu mai aveam nevoie de insecticide – din pricina mirosului, ţânţarii nu se apropiau de noi.

A doua zi am plecat în recunoaştere împreună cu o patrulă, doar aşa, de dragul aventurii. Am dat peste doi NVA care s-au ascuns într-un tunel. Ei, Bendell, mi-am zis, iată că ţi se oferă posibilitatea să-ţi învingi teama căpătată în urma incidentului cu tunelul petrecut la tabăra A.P. Hill, Virginia. Am luat un revolver Colt 0,45 automatic de la sergentul artilerist al echipei LLDB, care venise cu noi, şi o lanternă de la unul dintre montagnarzi. Intrarea în tunel era săpată în peretele lateral al unui crater de bombă aruncată de un B-52 pe versantul estic al muntelui, dinspre Dak Seang.

I-am aruncat lui Nhual o privire neliniştită şi m-am strecurat, cu capul înainte, prin mica gaură întunecoasă. În clipa aceea ar fi fost nevoie de un baros – ba nu, de un ciocan pneumatic – ca să-mi înfigă un cui în rect.

Fasciculul slab al lanternei mi-a îngăduit să văd că tunelul intra în munte şi, după o porţiune înclinată în jos, cotea spre dreapta. Încheietura mă durea tare, aşa încât trebuia să ţin lanterna sprijinită de piept. Am înghiţit în sec şi am mers mai departe. Brusc, s-a făcut beznă şi am simţit că nu mai puteam să respir. Tunelul se prăbuşise, dar vreţi să ştiţi ceva? Nu eram câtuşi de puţin speriat. Mi-am ţinut respiraţia şi mi-am astupat nările. Simţeam o apăsare zdrobitoare şi mi-ar fi fost imposibil oricum să-mi umflu pieptul. Nu ştiu cum, dar faptul că montagnarzii erau alături de mine îmi dădea un sentiment de securitate: eram pur şi simplu sigur că nu mă vor lăsa să mor. Aveam dreptate: am simţit mai multe perechi de mâini apucându-mă de glezne şi de gambe. Pe urmă, am simţit cum nişte mâini se chinuiau cu desperare să îndepărteze pământul de pe spinarea mea, în vreme ce altele mă trăgeau înapoi.

După câteva secunde, clipeam ca să mă acomodez cu lumina soarelui fierbinte vietnamez. Sunt convins că Dumnezeu se îngrijeşte de soarele care răsare şi apune deasupra statului Colorado, aşa cum sunt convins că soarele de deasupra Vietnamului a fost lăsat în grija Satanei. De fapt, sunt convins că ori de câte ori plecam într-o misiune, diavolul întorcea termostatul într-o poziţie superioară.

M-am ridicat scuturându-mi pământul de pe haine şi am început să râd. Curând, montagnarzii m-au imitat şi am râs ca nişte nătărăi nebuni sau, poate, ca nişte nătărăi înspăimântaţi.

Am băut un litru de apă și am înghițit două pastile de sare, apoi mi-am aprins un cigarillo.

Zâmbind, i-am spus lui Nhual:

– Dacă mă mai auzi vreodată spunându-ți că am să mă strecor cu capul înainte în vreun tunel, te rog să-mi fii un bun prieten și să-mi dai voie s-o fac numai dacă are păr pubian împrejur.

Am râs singur de propria glumă, imitat din politețe de Nhual, care mi-a spus:

– Ce e aia păr pubian?

M-am tăvălit pe jos de râs. Era momentul să ne întoarcem la Dak Pek.

4. Joe Dietrich

Când am ajuns din nou la Dak Pek, l-am găsit acolo și pe căpitanul Joe Dietrich, care preluase funcția de comandant al echipei. Joe nu era un individ obișnuit și nici un comandant obișnuit. Era scund, dar era un adevărat bărbat și, pe deasupra, un SF-ist. Înalt cam de un metru șaizeci și cinci, avea părul tuns perie, purta ochelari și, lucru cât se poate de evident, practica halterele. De asemenea, mai purta și un revolver Smith & Wesson 0,41 magnum cadou involuntar de la un comandant de regiment Viet-Cong. Mai păstra în vorbire doar o urmă din accentul german nativ. Pe când era copil, reușise să evadeze din Germania de Est împreună cu o mătușă, ajungând în cele din urmă în America, aducând cu el tot felul de amintiri din copilărie, ca de exemplu senzația avută atunci când asupra lui s-a tras de pe tancurile sovietice.

Când Joe a ajuns pentru prima oară la Corpul II al Armatei, a fost repartizat ca ofițer-comandant al taberei A de la Plei Me, dar asta este în sine o altă poveste; la fel ca și scurta perioadă în care a activat ca ofițer de legătură cu Divizia a 4-a Infanterie, încartiruită la Pleiku. După aceasta, a devenit ofițer-comandant al Forței Mike B–24 din Kontum și, în sfârșit, ofițer comandant la Dak Pek. Joe avea un fel al lui de a face valuri, foarte liniștit și adesea plin de umor.

Totodată, avea și reputația de a fi primejdios sau, în cel mai bun caz, foarte, foarte zelos. Joe își făcea însemnări în mod

regulat. Fiind un bun ofiţer SF, îşi ţinea la zi un dosar CYA[1] precum şi carnetele de însemnări. Şi acest lucru îi făcea nervoşi pe comandanţii incompetenţi. Pare ciudat, dar o persoană care ia notiţe tot timpul este aplaudată de un director bun şi temută de unul prost. Totuşi reputaţia cea mai mare a lui Joe venea de la felul cum conducea jeepul.

Pe Şoseaua 14 dintre Pleiku şi Kontum, convoaiele cădeau în mod regulat în ambuscadele organizate zi şi noapte de NVA şi VC. Se produceau numeroase atacuri cu mortiere şi rachete iar drumul era minat zilnic de către inamic. Locul cel mai comun unde se produceau aceste atacuri era o porţiune singuratică, mărginită spre vest de un munte înalt acoperit de junglă. De fapt, fusese numit Muntele VC, iar Joe îi provoca în mod constant spiritul malefic.

Într-o noapte (nu, nu e nici o greşeală, noaptea; Joe conducea maşina numai după căderea întunericului, chiar dacă intra în zonele interzise), Joe gonea de-a lungul drumului întunecat, fără nici o lumină aprinsă, călăuzit doar de lumina lunii. Ajunse la o curbă largă, fără să ştie că, mai devreme, avusese loc un atac aerian. Un crater de bombă de două sute cincizeci de kilograme, cu diametrul de şase metri şi adânc de patru metri, se afla exact în locul unde drumul cotea brusc la stânga, pentru vehiculele care se îndreptau spre sud. Aflat în drum spre Pleiku, Joe trecu zburând peste buza craterului, purtat de inerţia jeep-ului. În realitate, era o camionetă Willys de un sfert de tonă, dar toată lumea o numea jeep.

Joe clătină din cap şi privi în jur. Nu văzu nimic în afară de pereţii craterului. În depărtare, auzi huruitul unui bombardament-linţoliu B–52, aşa numita Lumină de Arc. Joe îşi scoase revolverul din partea stângă a centurii, locul unde îl ţinea ori de câte ori conducea jeep-ul, vârându-l în tocul de pe şoldul drept. Mai avea la el un automat Swedish K, petrecut pe după gât, şi introduse un cartuş pe ţeavă, trecând selectorul pe blocat. Dietrich se târî până la marginea craterului şi cercetă cu privirea întunericul din jur. Nu distinse nimic în umbra muntelui aflat destul de aproape, dar deslusi nişte voci îndepărtate care vorbeau în vietnameză. N-avea nici un chef să zăbovească prin preajmă ca să efectueze o analiză de contraspionaj asupra conversaţiei şi cu atât mai puţin să joace rolul lui John Wayne.

---

[1] Cover Your Ass – Asigură-ţi spatele. *(n. a.)*

Căpitanul Dietrich vroia să lase în urmă trecutul său imediat. Vroia să vadă orice groapă cât de mare în asfalt, dar numai prin oglinda retrovizoare.

Astfel că Joe se rostogoli înapoi la jeep, porni motorul și, după ce balansă de câteva ori înainte și înapoi vehiculul cu tracțiune dublă, reuși să-l treacă peste marginea craterului. Panta era atât de abruptă încât avu senzația că se va rostogoli înapoi, pe spate, dar până la urmă jeep-ul își menținu direcția. Ajuns la liman, Joe comută vehiculul pe tracțiune simplă și porni cu toată viteza spre Pleiku, mulțumind în gând lui Dumnezeu că nu trebuia să ajungă la Kontum.

Căci la Kontum, QC-iștii – Poliția Militară a vietnamezilor, așa numiții „șoareci albi" – amplasau bariere pe diferite străzi din oraș. De câteva ori, lui Joe i s-a întâmplat să intre în viteză în Kontum și, după primul colț, să se tragă asupra lui dinspre o astfel de barieră. În asemenea situații, trecea pe marche-arrière, și dispărea după colț, căutând un traseu mai sigur către cazarma Forței Mike.

A ajuns la Pleiku fără alte probleme, dar două săptămâni mai târziu, căpitanul Dietrich a trebuit să ajungă la Kontum, pentru o întrunire. Era în timpul zilei, dar Joe nu a putut ajunge pe calea aerului, astfel că a împrumutat un jeep de la Forța Mike din Pleiku. Trecu în forță pe lângă barierele amplasate de poliția militară în afara orașului Pleiku și porni cu viteză maximă pe șoseaua aglomerată, plină de țărani localnici. Ajuns cam pe la jumătatea drumului, Joe văzu în fața sa explozii și fum. La stânga sa, se înălța tăcut dar amenințător Muntele VC. Deodată, văzu imaginea îndepărtată a unui avion cu reacție F-4A Phantom, răsărind ca din pământ în fața sa. În timp ce se înălța cu iuțeală spre plafonul de nori, Joe auzi explozia unei bombe de două sute cincizeci de kile și văzu înălțându-se la orizont un nor negru de fum. Încă un F-4A răsări parcă din norul negru și dispăru undeva deasupra capului, iar Joe auzi o altă detunătură și văzu un alt nor de fum.

Joe apăsă pedala accèleratorului, dând „pinteni" micului armăsar de oțel, sperând să apuce ceva „acțiune". Soarele fierbinte și umiditatea ridicată îi făcuseră deja uniforma să acționeze ca un burete, dar sudoarea curgea acum râuri-râuri, în timp ce căpitanul vânjos schimba de zor vitezele. Când Joe a ajuns la locul faptei, „acțiunea" se terminase. Trecu în goană pe lângă niște tancuri și câteva TAB-uri și văzu la marginea șoselei

un camion de două tone și jumătate care fusese lovit în plin de un mortier sau de o rachetă. Două elicoptere Hucy Cobra zburau în cerc deasupra zonei libere dintre șosea și Muntele VC.

Joe se opri să vadă care era treaba pe-acolo, când un maior cu ochii bulbucați de teamă, de panică sau de amândouă deodată, îi făcu semne desperate să meargă înainte.

– Suntem atacați! Pleacă dracului de acolo! țipă el.

Joe rânji și dădu aprobativ din cap, pornind spre Kontum. Trecu pe lângă coloana oprită în loc, observând numeroșii soldați care stăteau cu puștile și mitralierele pregătite, holbându-se în direcția Muntelui VC. Joe se întrebă de ce nu-și continuau drumul, dar nu era treaba lui să discute probleme de tactică. Maiorul îi spusese să plece dracului de acolo așa că își spuse că dacă unitatea avea un asemenea comandant, avea toate șansele să fie împușcat de vreun soldat nervos, speriat de moarte. Apăsă pe accelerator și, deplasându-se în zig-zag, depăși coloana. Joe văzu în continuare în fața sa două coloane de fum înălțându-se, consecință a atacului cu bombe.

Râse în sinea lui de maiorul înspăimântat și ajunse la un alt camion lovit de mortiere, partea din spate a vehiculului fiind cuprinsă de flăcări și învăluită în fum. În viteza cu care se deplasa, Joe nu mai avu timp să frâneze în dreptul norului de fum negru care acționa ca un paravan pe șosea, anulând vizibilitatea. Traversă valul de fum și încă o dată trecu în zbor peste marginea unui crater de bombă nou-nouț. Joe plonjă spre fundul craterului iar jeep-ul intră cu botul în solul roșcat și afânat.

– 'tu-i morții mă-sii! – exclamă el cu năduf și începu să râdă de unul singur.

Câțiva soldați alergară la marginea gropii și se uitară la Bereta Verde cuprinsă subit de veselie.

– Dom' căpitan, strigă un spec. 4, ați pățit ceva?

Joe râse, își ridică privirea și le făcu cu ochiul.

Spec. 4 zise:

– Suntem aici cu o unitate de reparații de la Pleiku. Vă agățăm și vă scoateam de-acolo într-o clipită, sir.

Joe zâmbi larg și le făcu semn cu mâna.

Joe Dietrich a făcut un număr apreciabil de curse periculoase pe drumul dintre cele două orașe, la una din ele am participat și eu, dar cea mai rea a fost una în care a mers de unul singur, noaptea-târziu. Mergea de la Pleiku la Kontum și, în

mod deosebit în acea noapte, avea o senzaţie stranie. Vezica începu să-l supere la puţin timp după ieşirea din Pleiku şi îşi blestemă proasta inspiraţie de a nu se fi uşurat la plecare. Încercă să se abţină până la Kontum, ştiind însă că nu va reuşi. În cele din urmă, la umbra Muntelui VC, Joe opri maşina lăsând natura în drepturile ei.

Lăsă motorul pornit, îl scoase din viteză şi trase frâna de mână, pe care, oricum, nu se prea bizuia. Ca şi în întâmplarea precedentă, era o noapte cu lună plină. Totuşi, de această dată, cerul era acoperit de nori. Joe se apropie de nişte tufişuri de la marginea drumului şi privi în jur. Automatul Swedish K, în mod normal petrecut pe după gât, se afla în mâna dreaptă a lui Joe. Se simţea neliniştit şi ochii săi cercetau cu atenţie fiecare umbră de-a lungul drumului. Căpitanul Dietrich trecuse prin destule situaţii grele şi nu pierise. Avea toate simţurile în stare de alertă, căci i se părea că, pur şi simplu, ceva nu era în regulă. Ascultă. Privi cu atenţie. Ba chiar adulmecă briza nopţii, fără să detecteze nimic. În cele din urmă, după cinci minute de atenţie încordată, Joe îşi atârnă automatul pe după gât.

Continuă să privească în jurul său, în timp ce-şi descheia şlițul pantalonilor de uniformă. Începu să se uşureze, cu toate simţurile la pândă. Termină şi, după ce se lăsă scuturat de fiorul care-i străbătu şira spinării, se încheie la nasturi.

Soldatul NVA era tânăr, să fi avut şaptesprezece sau optsprezece ani, şi avea ochii încărcaţi de ură şi de teamă. Răsări ca din pământ, ţinând în mâini o armă SKS, la capătul căreia lucea ameninţător baioneta îndreptată spre abdomenul căpitanului. Joe nu mai avu timp să apuce SKS-ul, ori să-şi scoată revolverul de la centură, după cum nu mai avu timp să gândească, ci doar să reacţioneze.

Joe se folosise de ambele mâini ca să se încheie la şliţ, şi reuşi să pareze lovitura de baionetă cu mâna stângă, în imediata apropiere a coapsei. Soldatul NVA atacase cu toată hotărârea şi tocmai în asta constase greşeala lui. În timpul fandării, piciorul drept îi alunecase în faţă, iar ţeava puştii lui trecu dincolo de femurul celui atacat. Joe îşi încleştă dreapta pe mânerul pumnalului Ka-Bar, pe care-l scoase din teacă şi, cu o mişcare arcuită, îl înfipse în gâtul soldatului, chiar sub mărul lui Adam. Ţinând strâns cu mâna stângă ţeava SKS-ului, împinse pumnalul până la plăsele. Cu inima bătându-i cu putere din

pricina fricii și a adrenalinei, Dietrich suci cât putu de repede lama pumnalului. Nord-vietnamezul căscă niște ochi cât cepele spre Joe, dar ochii aceia nu mai aveau viață în ei. Joe își simți mâna inundată de ceva cald și umed. Corpul întepeni preț de o clipă, apoi se înmuie complet. Soldatul NVA căzu la picioarele lui Joe, pumnalul ieșind din gâtul său.

În continuare, Joe se lăsa condus de reacțiile instinctive. Știa că intrase într-un căcat mare de tot și că trebuia să-și ia tălpășița de-acolo cât mai curând. Șterse sângele de pe lamă de uniforma soldatului și vârî pumnalul în teacă, luându-și din nou automatul Swedish K. Apucă revolverul cu mâna stângă și parcurse în goană cei câțiva pași până la jeep, cu câte o armă în fiecare mână. Vârându-și revolverul în toc, își așeză automatul în poală și porni din loc, apăsând pedala de accelerație până la podea. Se deplasa cu viteza maximă de care era în stare vehiculul militar.

Joe și-a făcut socoteala că, în noaptea aceea, va trebui să zboare, de-a dreptul, peste orice crater de bombă ar fi întâlnit în drum, pe Șoseaua 14. Ajuns la Kontum, o luă de-a lungul unei străzi la capătul căreia văzu o barieră QC. Sentinelele traseră câteva focuri de avertisment, dar Joe își ridică automatul și le dădu o replică pe măsură, făcându-i pe „șoarecii albi" să-și caute ascunzători în cea mai mare grabă. Joe trecu în marche-arrière, dădu colțul și porni pe o rută mai sigură spre B-24. Abia când ajunse în cazarmă, observă că avea uniforma plină de sânge uscat. Se duse la baie și făcu un duș fierbinte și cât se poate de lung.

Când a ajuns la Plei Me, căpitanul Dietrich a aflat că în tabără, comandant era unul dintre acei minunați aliați care făceau tot ce le stătea în puteri ca să se descotorosească de orice comandant de echipă american ajuns acolo. Și asta până când dădea de unul căruia să nu-i pese că dumnealui se îmbogățea peste măsură de pe urma pieței negre locale pe care o conducea și a tot felul de tertipuri murdare. De fapt, în numai un an de zile, venerabilul Dai-uy Ha a reușit să schimbe din funcția de comandant de echipă nu mai puțin de opt căpitani SF americani.

Odată ajuns în tabără, Joe a observat că era amenajată în formă de triunghi, în stilul vechilor tabere SF. Altele fuseseră construite în formă de stea, dar spre deosebire de Dak Pek, care era atât de ușor de apărat, Plei Me oferea inamicului o țintă facilă. Fostă bază a armatei franceze, în trecut fusese scena

multor bătălii. Având o misiune de îndeplinit, Joe analiză situația pentru a găsi modalitatea de a menține securitatea taberei Plei Me. Mai demult, cu prilejul cuceririi taberei de către nord-vietnamezi, un căpitan SF fusese decorat cu Medalia de Onoare, pentru comportamentul în timpul atacului. Joe ar fi vrut să câștige și el o Medalie de Onoare, dar fără ca tabăra să-i fie cucerită de inamic.

Primul lucru pe care l-a observat a fost că toți pușcașii CIDG purtau uniforme vechi, zdrențăroase. Lucrul acesta i se păru ciudat, căci fiecare tabără avea un croitor și apoi erau destule uniforme în stoc cu care puteau fi înlocuite zdrențele acelea. Astfel că luă un interpret montagnard și începu să se plimbe prin tabără. Știind că ochii vietnamezilor îi supravegheau fiecare mișcare, se mărgini să discute banalități cu interpretul și să arate cu degetul diferite lucruri întâlnite în cale. În cele din urmă, Joe găsi ceea ce căuta; ajunși în partea cealaltă a adăpostului americanilor, feriți de priviri indiscrete, dădură peste un pușcaș îmbrăcat într-o uniformă extrem de uzată, care făcea cărămizi din argilă.

Joe îi ceru interpretului:

– Întreabă-l de ce are uniforma găurită.

Interpretul îi vorbi montagnardului, apoi îi transmise răspunsul lui Joe: .

– Dai-uy, și eu aș fi putut să vă spun asta. Ca să-și repare hainele la croitor, pușcașii trebuie să meargă la LLDB și să cumpere bilet.

– Să cumpere bilet? – urlă Joe. Cum aia a mă-sii vine asta, să cumpere bilet?

– LLDB ne pune să plătim pentru tot.

– Pentru tot?

Interpretul zâmbi și zise:

– Dai-uy, mulți oameni nu luptă cu așa de multă dârzenie în timpul misiunilor, fiindcă le e frică să nu fie răniți.

Joe era uluit și nu încercă să-și ascundă starea.

– De ce? – întrebă el.

– Pentru că trebuie să plătim cinci sute de piaștri[1] la LLDB ca să ne ducă la spital cu medevacul.

– Cum? – urlă căpitanul. Să fiu al dracului dacă pot să cred o asemenea mârșăvie.

---

[1] Echivalentul a circa patru dolari și douăzeci de cenți. *(n. a.)*

În orice caz, a fost singurul prilej cu care vânjosul căpitan nu și-a putut stăpâni furia. În general, Joe Dietrich nu rezolva problemele zbierând sau trântind ușile. Ajutat de calm și rațiune, încerca să găsească modalitatea optimă de ieșire din impas. Primul lucru pe care avea să-l facă era să ia legătura cu locotenent-colonelul Marquis, comandantul echipei B de la Kontum, și să-l pună în temă cu situația respectivă. Joe se duse la buncărul de transmisiuni și îi ordonă operatorului radio să trimită un mesaj codificat prin intermediul stației cu bandă laterală unică. După o oră, Joe primi drept răspuns un ordin insistent de a coopera fără nici o reținere cu „echivalentul" său vietnamez.

Restul zilei trecu fără alte evenimente, dar ziua următoare începu devreme. În zorii zilei, o explozie zgâlțâi buncărul lui Joe, care se sculă din pat, cu arma în mână, gata de „rock and roll". Părăsindu-și buncărul, întâlni mai mulți membri ai echipei, treziți și ei din somn. Se holbară cu toții la norul de praf și fum care se înălța și văzură un început de incendiu.

Joe se întoarse spre sergentul de lângă el și spuse:

– Lasă-mă să ghicesc: a fost cumva atelierul croitorului?

Sergentul își duse o țigară la buze, oferindu-i alta lui Joe.

– Okay, sir, ați ghicit. Al dracu' să fiu dacă aia n-a fost coșmelia croitorului.

Joe pătrunse în adăpostul echipei, bombănind:

– Remar-futabil.

Fu întâmpinat de câțiva sergenți cu mutre obosite, ocupați cu umplerea ceștilor de cafea. Unul din ei se uită la Joe și zise:

– Dom' căpitan, am impresia că dom' conseler vrea să-ți transmită un mesaj.

Joe întoarse capul și văzu în ușa adăpostului un sergent LLDB cu un rânjet batjocoritor pe buze. Acesta spuse:

– Dai-uy, Dai-uy Ha zice dumneata venit acum la adăpost LLDB.

Joe râse și sorbi din cafea, apoi îi răspunse:

– Sergent, mergi și spune-i comandantului tău să nu încerce să-mi dea mie ordine și să mă facă să-mi pierd prestigiul. Dacă vrea să discute cu mine, poate să vină aici sau să mă roage politicos să mă duc eu la el.

– *No biet!* – făcu micul subofițer.

– Care va să zică, nu înțelegi, ai? Ei, în cazul ăsta, cred că șeful tău o să aștepte pân-or să i se lungească urechile.

Supărat, sergentul făcu stânga-împrejur și plecă grăbit.

Unul dintre americani, fără să-și ridice privirea, ocupat cum era cu umplerea ceștii de cafea, zise:

– Ei, s-ar zice că dom' căpitan Dietrich a transmis și el un mesaj.

La vremea aceea, Joe nu avea de unde să știe că evenimentele acelor două zile aveau să constituie începutul faimosului „război al aliaților".

Joe fu convocat la o întrunire la Kontum, așa că plecă cu elicopterul.

După terminarea întrunirii, care nu dură mult, vrând să se simtă bine, Joe se duse la clubul subofițerilor, unde atmosfera era mult mai degajată și mai plăcută decât la „țeapănul" club al ofițerilor. Așezat la barul cu furnir închis la culoare, căpitanul se delecta cu o cutie de bere Budweiser, stând la taclale cu câțiva sergenți de la Divizia a 4-a Infanterie și doi tipi îmbrăcați în civil, de la FOB2 – Comandă și Control din Kontum.

– Mdea, făcu Joe adresându-se tipilor de la SOG[1], am auzit că niște indivizi din gașca voastră au ciordit un mecanizat de unu-șapte'ș'cinci de la Da Nang și l-au refuzat pe un colonel care-a vrut să-l ceară pentru unitatea lui, pe motiv că nu era nevoie să știe.

Unul dintre cei doi interpreți răspunse:

– Păi da, am auzit și eu de chestia asta.

– Eu tocmai am preluat comanda la Plei Me și sunt în căutare de un tanc, pentru eventualitatea în care ar trebui să spălăm putina de-acolo.

Unul dintre sergenții de la Divizia a 4-a zâmbi și, aplecându-se către Joe, îi șopti:

– Căpitane, nu vrei să ieșim afară, să schimbăm două vorbe între patru ochi?

Cei doi bărbați se ridicară și ieșiră în aerul fierbinte, înăbușitor al nopții. Sub acoperișul de la intrare, își aprinseră țigările și începură tratativele.

– Nici nu-mi vine să cred că ați spus chestia asta, sir. Se întâmplă că nu peste multă vreme avem inspecție generală și trebuie să ne descotorosim cât mai repede de un tanc M-48. Sunt sergent-locțiitor de comandant la o companie de infanterie din Divizia a 4-a și șeful meu n-are nici un chef s-o încaseze pe

---

[1] Special Operation Group – Grupa pentru operațiuni speciale. *(n. tr.)*

chestia asta. De când am ajuns aici, e primul comandant de companie ca lumea pe care-l avem.

Joe râse și spuse:

– Înțeleg foarte bine ce spui. Ei bine, sergent, te-ajut cu cea mai mare plăcere să scapi de tancul ăla.

Zâmbind, sergentul îi făcu cu ochiul lui Joe:

– Ei, dom' căpitan, nu zic că n-aș fi încântat, dar nu ne frige buza să scăpăm de el într-atât încât să-l dăm pe daiboj. Drept să-ți spun, nu ne-ar strica în schimb un automatic de nouă milimetri și un trei'ș'opt.

– Nici o problemă. Ai grijă să-mi păstrezi tancul, iar eu îți aduc armele în mai puțin de o săptămână.

– S-a făcut, dom' căpitan, tancul e al dumneavoastră!

– Bun. Scrie-mi pe o hârtiuță numele și unitatea. Te caut eu când mă-ntorc.

– Unde vă duceți?

– În Okinawa.

A doua zi de dimineață, Joe reveni în tabără la Plei Me, călătorind cu un elicopter Huey încărcat. În același elicopter, se afla și o femeie din tribul Jarai, cărând cu ea doi saci militari din molton. Imediat ce ajunseră în tabără, Joe chemă un interpret și o întrebă pe femeie ce avea în saci. Femeia desfăcu sacii care se dovediră a fi înțesați cu cartușe de țigări Salem.

– Întreab-o de ce a cărat chestiile astea aici.

Interpretul râse și-i spuse:

– Dai-uy, știu eu de ce. Când ne ducem la oraș, LLDB ne pune să cumpărăm și să aducem tot felul de chestii.

După un schimb rapid de cuvinte cu femeia, interpretul continuă:

– Dai-uy, ea cumpărat țigări cu treizeci de piaștari și Dai-uy Ha le vinde cu o sută optzeci.

– Paștele-mă-sii, zise Joe și se îndreptă către adăpostul echipei.

Pe lângă el trecu un sergent la volanul unui jeep, pe care era montat un tun fără recul de 106 mm. Sergentul opri jeep-ul.

– Dom' căpitan, am plimbat drăcia asta prin toată tabăra, așa cum ați ordonat. Și micuții labagii galbeni n-au decât să ne pupe-n cur dacă nu le place.

Joe izbucni în râs:

– Ei bine, sergent, dă-i înainte cu plimbatul măgăoaiei. Dai-uy Ha vrea să-i facă fundație de beton lângă adăpostul

echipei LLDB, așa că i-am zis că trebuie s-o ținem permanent în mișcare, ca să nu o ia la ochi Viet-Cong-ii. N-am să-i dau ticălosului ăsta nimic din ce-și dorește. L-ai văzut cumva?

– Da, sir. El și cu poponarii lui interoghează un prizonier pe care tocmai l-a adus o patrulă. E un amărât de țăran montagnard care-a rătăcit drumul. Sunt în adăpostul LLVC.

– Mulțam, zise Joe și plecă spre adăpostul vietnamezilor.

La intrarea în adăpost, fu întâmpinat de imaginea unui bărbat montagnard musculos, dezbrăcat, așezat pe un scaun cu spatele la ușă. Râsetele vietnamezilor umpleau încăperea. Trupul prizonierului fu scuturat de un spasm în momentul în care un sergent LLDB învârti manivela unui telefon de campanie american. De la telefon plecau două fire, unul lipit de testiculele montagnardului, celălalt fiind atașat de cap. Norișori de fum albastru și înecăcios se înălțau din părul său negru, plutind apoi spre tavan. Cu toate acestea, montagnardul refuza să țipe, sau măcar să geamă.

Ceea ce nu l-a împiedicat pe Joe Dietrich să urle. Cuprins instantaneu de o furie turbată, îl înhață pe sergentul de la telefon și îl împinse cu atâta forță în peretele din trestie de bambus, încât îl dărâmă cu un zgomot răsunător. Îmbrâncindu-l pe un altul care se proțăpise în calea lui, Joe luă telefonul și îl trânti la picioarele lui Dai-uy Ha.

Desfăcând cablul legat de prizonierul muribund, urlă la comandantul taberei:

– Să știi că noi ne supunem legilor Convenției de la Geneva, paștele mă-tii de piticanie-mputită ce ești! De-acum încolo ai să-i tratezi pe toți prizonierii așa cum aș vrea să fie tratați toți oamenii mei care ajung în mâinile inamicului! ai înțeles, 'tu-ți gâtu' mă-tii?! Ai înțeles?

Dai-uy Ha încuviință din cap cu umilință, dar în ochii săi se citea ura pe care o nutrea față de toți americanii și în special față de acest căpitan care îndrăznea să-l înfrunte în felul acesta. Presupun că dintre toți comandanții militari de pe lumea asta, numai lui a putut să-i treacă prin cap că ar putea să-i intimideze pe ofițerii SF, cu ajutorul corupției și afacerilor necurate. Și-mi închipui că același individ ar fi fost în stare să meargă la dl. T și să-i dea un bacșiș ca să-i lustruiască bocancii.

Joe ordonă:

– Imediat să duceți prizonierul ăsta la dispensar și să dea dracu' să moară! Ai înțeles, găozare?

Din nou, vietnamezul dădu din cap aprobativ, dar Joe Dietrich îl făcuse realmente să-și piardă prestigiul, umilința supremă pentru bărbații vietnamezi. Speculantul gălbejit n-avea să uite prea curând această zi și acest afront.

A doua zi, folosindu-se de recuzita de birou „împrumutată" în perioada petrecută la Pleiku, Joe a manufacturat cu grijă o directivă USAF cu aspect oficial. A pus parafa unui inexistent locotenent-colonel din cadrul Forțelor Aeriene și a semnat. Lipită pe avizierul taberei, directiva dădea de știre că se interzicea membrilor populației indigene să mai călătorească cu aparatele de zbor americane, în și din taberele A ale Forțelor Speciale.

Evident, această directivă falsă urmărea să-i împiedice pe „curierii" lui Dai-uy Ha să-i mai livreze acestuia mărfurile destinate speculei. Furios la culme, Dai-uy Ha dădu buzna în adăpostul americanilor și ceru să-l vadă pe Joe Dietrich. Nimeni nu știa unde se află.

– *Choi oi!* – spumegă căpitanul, înjurând în vietnameză. *Choi doc oi!* Vreau să-l văd pe Dai-uy Dietrich imediat!

Deși alcătuită din cuvinte aparent inofensive, expresia *Choi oi* constituie echivalentul unei înjurături de mamă dintre cele mai porcoase.

Sergentul major care acționa ca paratrăsnet pentru tunetele și fulgerele comandantului taberei avea la activ experiența a patru grupe SF, așa încât întâmpină răgetele individului cu un amuzament moderat.

Vorbind calm, cu un accent tărăgănat specific sudului statului Texas, el spuse:

– Cătinel-cătinel, Dai-uy. Io sunt sigur că dom' căpitan n-a dezertat, așa că tre' să fie p' aci, pă undeva. Dacă vrei, io mă duc să-l caut. Nu vrei o bere?

Țeapăn, ofițerul mânios zise:

– Nu.

Rânjind, sergentul luă din mers o cutie de Budweiser și plecă.

Joe Dietrich ajunsese la pagina a doua din *Stars an Stripes* Ușa latrinei se deschise și subofițerul texan îl salută pe căpitan:

– 'trăiți, dom' căpitan, m-am gândit io că sunteți p'acilea.

Joe rânji și spuse:

– Mda, tocmai concepeam un Dai-uy Ha.

Sergentul râse și zise:

– Că veni vorba de diavol, sir, micuțul labagiu e la noi în adăpost, face ca trenul, 'ce că vrea să vă vadă imediat.

– Spune-i că exact în momentul ăsta lucrez la un raport despre situația forțelor combatante din tabără și adu-l aici.

Râzând, subofițerul replică:

– Aici? Vreți să-l aduc în căcăștoare?

Joe încuviință din cap, zâmbind.

– Am înțeles, 'trăiți!

Un minut mai târziu, ușa se deschise și căpitanul vietnamez pătrunse în latrină. Rămase împietrit când îl văzu pe Joe, zâmbind, cu pantalonii în vine. Cu fața roșie de furie, cu venele umflate, individul înțepeni și fu cuprins parcă de un tremur în tot corpul. Dădu să se întoarcă dar se opri la cuvintele lui Joe.

În timp ce vorbea, Joe îl auzi pe sergentul de afară chicotind pe înfundate.

– Stai puțin, Dai-uy Ha, nu te-nfuria. Așa e obiceiul la mine în țară, ca bărbații să discute afaceri la toaletă. Acolo, femeile nu au voie să fie de față: nu e locul lor.

Ofițerul vietnamez se întoarse și, zâmbind, spuse:

– Oh; n-am știut asta. Dai-uy. Sunt foarte supărat din cauza hârtiei de la Air Force. Dumneata le-ai spus să procedeze astfel?

Joe replică cu un zâmbet nevinovat:

– Nici pomeneală. S-a întâmplat că în mai multe cazuri, băștinașii le-au ciordit niște chestii din elicoptere, ăsta-i motivul.

– Zău? Atunci poate că ai putea să pui o vorbă bună la cei de la aviație.

– Sigur. Dai-uy, uite, tocmai asta mă chinui să fac chiar acum.

Joe se înroși la față, gemu, se încordă și slobozi un excrement. Dându-și seama de îndată că la faza asta căzuse pe locul doi, Dai-uy Ha se înroși și el la față, dar de furie. Făcu stânga împrejur și plecă în mare grabă, cu râsul lui Joe răsunându-i în urechi.

A doua zi în zori, Joe sări din pat la auzul unei alte explozii. Ieși din buncăr în goană, cu arma și echipamentul în mâini. Împreună cu ceilalți membri ai echipei, treziți pe neașteptate din somn, priviră norul de fum și praf înălțându-se deasupra locului unde o altă clădire fusese aruncată în aer. Când norul se mai risipi un pic, văzură că latrina fusese distrusă.

Clătinând din cap, Joe și oamenii săi intrară în adăpost, unde făcură mare haz de prostia celor din echipa LLVC. Deodată, auziră răcnetele furioase în vietnameză și zgomotul unor bufnituri în pereții și acoperișul adăpostului. Înarmați până-n dinți, americanii se năpustiră afară, ca să-i vadă pe cei din echipa LLDB zbierând și aruncând spre ei cu bulgări de lut. Ferindu-se de proiectilele de argilă, americanii începură să râdă. Râsul deveni contagios și nu peste mult timp li se alăturară numeroși pușcași montagnarzi, ceea ce avu darul să-i înfurie și mai tare pe vietnamezi. Ținându-se cu mâinile de burtă, americanii intrară în adăpost, nevrând să se expună riscului de a fi loviți de vreun bulgăre de humă rătăcit.

La câteva zile după această întâmplare, Joe Dietrich revenea din Okinawa cu un avion militar C–141 Starlifter. Avea în rucsac un Smith & Wesson Special, calibrul 0,38 și un Browning automatic de mare putere, de calibrul 9 mm, obținute grație mai vechilor sale legături cu cei din Grupa Specială I. Totodată, avea în minte sfaturile extrem de prețioase privind manipularea „aliaților", primite de la plutonierul Rich Perkins, fostul său subofițer-locțiitor, aflat acum în Okinawa. Joe făcuse parte din Grupa I în 1966 și 1967 mergând în Coreea cu Forța de Asalt Campbell, o operațiune organizată în comun cu armata Coreei de Sud, pe care o numiseră Operațiunea Dok Soo Ri. În două vorbe, sarcina lor consta în descoperirea agenților infiltrați și a sabotorilor nord-coreeni. Rich Perkins știa o mulțime de lucruri despre relațiile între aliați și se descurca de minune în problemele apărute cu personalul indigen, așa încât Joe, fiind un ofițer inteligent, a ascultat de sfaturile subofițerului înțelept și experimentat. Joe a râs în hohote când plutonierul Perkins i-a spus ce trebuie să facă cu Dai-uy Ha. Abia aștepta să se întoarcă la Plei Me ca să pună în aplicare poveștele. În drum, s-a oprit la Pleiku, pentru a încheia afacerea cu tancul. I-a spus sergentului de la Divizia a 4-a că-l va trimite pe unul din sergenții săi să ridice marfa.

În dimineața de după întoarcerea din Okinawa, pentru prima oară după multe luni, Joe s-a trezit cu zâmbetul pe buze. Căci în ziua aceea avea să aplice planul lui Rich Perkins.

Totodată, s-a asigurat că sacul său de război se afla în bună regulă, în cazul în care planul lui Perkins nu ar fi fost de folos pentru îmbunătățirea relațiilor cu aliații. „Sacul de război"al lui Joe constituia recuzita sa „E & E" pentru situații de urgență.

Purta deci cu el un săculeţ în care avea un prezervativ plin de amfetamine, un şort montagnard şi un pumnal, de asemenea de proveninenţă montagnardă. În cazul în care poziţia ameninţa să-i fie cucerită sau capturarea lui devenea iminentă, s-ar fi îndreptat spre vest, presupunând că într-acolo avea să întâmpine o rezistenţă mai slabă. Dacă ar fi fost prins, Joe îşi făcuse planul să vorbească numai în nemţeşte, pretinzând că era un corespondent de presă german, care locuia într-un sat montagnard, scriind reportaje despre viaţa şi cultura acestui popor.

De la responsabilul cu probleme de genistică al echipei, Joe a luat o bucată de explozibil „plastic" C-4, nişte fitile şi un detonator. Astfel înarmat, după micul dejun începu să se plimbe fără grabă de-a lungul perimetrului taberei. Aruncând priviri furişe, descoperi că, într-adevăr, Rich Perkins avusese dreptate: o mulţime de oameni îl urmăreau cu curiozitate.

În timp ce se plimba agale de-a lungul perimetrului, Joe se folosi de pumnal, aruncându-l în pământ din loc în loc. La un moment dat, se părea că găsise ceea ce căuta. Se opri în loc şi săpă o gropiţă cu ajutorul pumnalului. Aşeză înăuntru explozibilul, ataşă fitilul şi detonatorul şi îl aprinse. După ce mica bombă explodă, Joe reveni la micul crater, cercetându-l cu atenţie. Urmărit îndeaproape de privirile curioase ale vietnamezilor, Joe se întoarse la adăpostul echipei, luă o altă bucată de C–4 şi repetă manevra. În cele din urmă, după patru zile petrecute astfel şi după un număr considerabil de gropi acoperite cu pământ, Joe se opri. Furişându-se în foişorul mitralierei cu un binoclu, se amuză copios văzând cum trepăduşii din LLDB cercetau fiecare gaură, încercând să-şi dea seama despre ce era vorba. Câteva zile la rând, vietnamezii au fost ocupaţi cu studierea sistematică a gropilor.

Ei nu au fost însă singurii care au observat aceste stranii întâmplări.

Sâmbătă, la masa de prânz, unul dintre subofiţerii americani zise:

– Dom' căpitan, care-i şmecheria cu gropile alea din jurul taberei?

Râzând, Joe îi răspunse:

– E un mic truc pe care l-am aflat de la vechiul meu locţiitor din Okie. Gropile nu au absolut nici o altă menire decât să-i facă curioşi de moarte pe cei din LLDB. Îi împiedică să facă

alte mârșăvii și să se mai țină de curul nostru. E pentru prima oară de când sunt aici și a trecut o săptămână fără nici un incident negativ din partea lor.

Toată lumea râse și un alt sergent spuse:

– Care va' zică, asta-i tot? I-ați pus pe jăratic pe labagiii ăștia gălbejiți cu gropile alea, de s-au căcat pe ei de curiozitate și totul numai așa, la mișto?

În loc de răspuns, Joe rânji.

Printre hohotele de râs, un alt sergent zise:

– Dom' căpitan, sunteți un adevărat SF.

În aceeași zi, spre seară, Joe fu nevoit să plece din nou pentru o întrunire la cartierul general al Grupei a 5-a, din Nha Trang. Petrecu noaptea la BOQ[1], pregătindu-se să plece a doua zi de dimineață, după micul dejun. Joe se afla în drum spre baza aeriană, când dădu nas în nas cu Spry, preotul Grupei a 5-a.

– Oh, căpitane Dietrich, ce mai faci?

– Nu mai pot de bine, părinte. Dumneata?

– Bine, bine. Mai ales că voi aveți grijă să nu-mi lăsați răgaz să mă plictisesc.

Joe zâmbi larg. Preotul deveni dintr-odată serios și-i spuse:

– Știi, tocmai am venit de la Pleiku. Vreau să te previn: ai fost eliberat din funcție.

Joe primi vestea cu un zâmbet de om care-a văzut multe la viața lui și replică:

– Mulțumesc, părinte. Mă așteptam.

Câteva ore mai târziu, ajuns la Pleiku, Joe primi ordin să se prezinte la comandantul echipei C, maiorul Howe.

Joe se prezentă la raport și maiorul îi spuse:

– Domnule căpitan, s-a luat decizia să fie schimbată comanda la Plei Me. Din acest moment, ai devenit omul de legătură între noi și Divizia a Patra Infanterie.

– Domnule maior, replică Joe, care-i de fapt adevărul?

Howe îi zâmbi și-i spuse:

– Ofițerul S–2 a fost informat că vietnamezii vor să-ți vină de hac. Mai exact, eu cred că omologul tău vrea asta. E un căcănar.

Joe râse și zise:

– Mda. Nu-mi spuneți o noutate.

---

[1] Bachelor Officers' Quarters – Dormitorul ofițerilor celibatari. *(n.t.)*

N-a trecut mult timp și Joe, mereu în căutare de „acțiune", a avut șansa să fie numit comandant al Forței Mike B–24 de la Kontum. Imediat ce a ajuns acolo, a avut parte de o acțiune fierbinte. A plecat într-o misiune de salvare a unui locotenent din Divizia 173 Aeropurtată, aterizat forțat în Valea An Lao. Operațiunea a avut ca punct de plecare aerodromul din Bong Son. Joe și membrii Forței Mike au pătruns cu forța în valea susmenționată, l-au salvat pe tânărul pilot, trimițându-l apoi la FSB Corregidor.

Totuși, în cursul acelei operațiuni, lui Joe i s-a întâmplat ceva mai dramatic decât riscarea propriei vieți. S-a petrecut un incident care i-a reamintit de situațiile dificile cu care erau confruntați în permanență cei din Forțele Speciale. Câțiva dintre pușcașii săi montagnarzi aveau mari probleme cu deplasările rapide din timpul asalturilor, căci purtau niște ghete scâlciate, cu câteva numere mai mari. Joe s-a străduit din răsputeri să obțină pentru ei ceva mai bun, dar nu s-a putut. Problemele trupelor CIDC nu constituiau niște priorități. Unul dintre pușcași era extraordinar de viteaz în luptă și Joe, plin de năduf, s-a descălțat și i-a dat bocancii săi montagnardului. După ce Joe și trupa de montagnarzi au fost aduși înapoi la bază, Joe a făcut rost de o altă pereche de bocanci de la o companie a Diviziei 173. Consecința cea mai importantă a acestei întâmplări a fost marele respect pe care pușcașii din cadrul Forței Mike l-au căpătat pentru noul lor comandant. Din acel moment, tot ce făcea Joe era bine.

Ca și alții în situația lui, căpitanul Dietrich se înfuria destul de des din pricina asaltului continuu de directive, mesaje și solicitări de rapoarte din partea comandamentului unității B–24. Într-o zi, deranjat în mod deosebit de comandantul unității, s-a hotărât să pornească într-una dintre vestitele sale curse kamikaze cu jeep-ul. De fapt, își pusese în gând să împuște doi iepuri dintr-o lovitură. Pe de o parte, mersul cu mașina avea să-i mai domolească furia, iar pe de alta, avea astfel ocazia să calce niște bătături care trebuiau călcate cât mai des cu putință.

Șoseaua 14 era o importantă linie de comunicații, începând de la sud de Pleiku și mergând spre nord, paralel cu granițele Vietnamului cu Laos și Cambodgia. După ce trecea de Kontum, străbătea platourile muntoase și cotea spre est la Ben Giang, terminându-se în apropierea oceanului, la Hoi An. În cea mai mare parte a zonei acoperite de junglă, șoseaua era din pământ

bătătorit, iar în timpul perioadelor fierbinți ale războiului era, practic, închisă circulației între Kontum și Ben Giang. Nefiind circulată, șoseaua risca să dispară sub vegetația junglei. În plus, între Kontum și Ben Het, drumul era în mod constant minat și atacat de ambuscadele Viet-Cong-ilor și ale celor din NVA, aceștia fiind și singurii care-l foloseau. De fapt, cea mai mare parte a regiunii era „zonă de trageri libere", oricine se rătăcea pe-acolo riscând să fie împușcat.

Un loc cum nu se putea mai potrivit pentru o cursă nebunească cu jeep-ul, în stilul lui Joe Dietrich. Și chiar așa a făcut, dar ca printr-un miracol, n-a lovit nici o mină și nu a căzut victimă nici unei ambuscade.

Nimeni n-a fost mai șocat decât santinela de la poarta principală a taberei Ben Het când l-a văzut pe ofițerul SF cu ochelari și beretă verde, parcând mașina brusc în apropierea porții. L-a lăsat să intre și Joe s-a dus țintă la adăpostul echipei. Comandantul echipei americane se plimba alături de comandantul taberei, Dai-uy Ha. Acesta s-a îndreptat grăbit în timp ce Joe l-a salutat pe căpitan, explicându-i ofițerului uluit cum și de ce ajunsese acolo. Cei doi au intrat în adăpostul echipei și au băut împreună câte o bere.

Joe își sorbea berea cu ochii la ușa adăpostului. În cele din urmă, l-a zărit pe Dai-uy Ha părăsind adăpostul echipei LLDB, astfel că și-a luat în grabă *adieu* de la membrii echipei USSF și a ieșit. Făcându-i semn cu mâna căpitanului vietnamez, s-a apropiat de el, cu un zâmbet larg pe buze.

– Salut, Dai-uy, ce mai faci? – a spus Joe extrem de bine dispus.

Ha l-a întâmpinat cu un zâmbet forțat și i-a răspuns:

– Salut, căpitane Dietrich. Chiar ai venit cu jeep-ul de la Kontum până aici?

Joe dădu din cap aprobativ și îi oferi o țigară. Vietnamezul acceptă și Dietrich îi oferi și foc, după care își aprinse și o țigară.

– De ce tu venit? – întrebă Ha.

Joe privi în jur și spuse:

– Eh, păi m-a întrebat colonelul dacă nu vreau să preiau comanda unei tabere A, iar eu i-am spus că da, cum să nu. El m-a întrebat unde și, cum auzisem că între timp ai ajuns comandantul taberei de aici, i-am spus că vreau să merg la Ben

Het, întrucât aici este comandant de tabără Dai-uy Ha. Mi-a zis să vin cu maşina până aici şi să văd dacă-mi place.

Joe îi zâmbi luí Ha cu gura până la urechi iar vietnamezul se chinui să-i zâmbească cu o faţă care arăta de parcă ar fi încercat să mascheze o suferinţă cumplită.

Joe îl bătu cu putere pe spate şi exclamă:

– Da, arată grozav! Nemaipomenit! Cred c-o să-mi placă aici!

L-am cunoscut imediat după această întâmplare în timpul operaţiunii reunite de la Dak Seang. La scurt timp, Joe a preluat comanda taberei Dak Pek. Prima activitate oficială la care a participat a fost un concurs, împreună cu mine şi cu sergentul cu probleme de contrainformaţii. Era un concurs important, care ne punea la încercare capacitatea combativă. În ordinea de concurs, primul a fost sergentul, apoi eu şi, la sfârşit, Joe.

Micuţul băiat Jeh ne privea zâmbind din apropiere, zgomotul apelor repezi ale râului Dak Poko înecându-ne aproape gândurile. Suit pe spinarea unui bivol indian, sergentul a rezistat cam zece minute şi acum zăcea întins cu spatele pe malul nisipos, în dreptul vadului. Am înghiţit în sec şi am apucat frânghia legată de bivolul uriaş. Am sărit pe spinarea lui lată şi l-am îmboldit cu călcâiele în coaste. După câţiva paşi în direcţia apei, animalul a hotărât să se descotorosească de a doua creatură agasantă cocoţată pe spinarea lui: adică de mine. Am încercat să-mi încleştez gambele şi călcâiele, dar pielea era alunecoasă. Mi-aduc aminte că i-am privit cu groază coarnele mari şi ameninţătoare, în clipa când am trecut în zbor pe deasupra lor. Într-un total dispreţ faţă de etichetă, am aterizat pe spate, jumătate pe mal, jumătate în apa curgătoare.

În sfârşit, i-a venit rândul lui Joe, care ne zâmbi, sări în spinarea animalului şi îl împinse gingaş cu călcâiele în coaste. Gata, se pare, să treacă vadul, bivolul uriaş păşi liniştit în apă, în vreme ce Joe rânjea cu gura până la urechi. Fără să se înalţe pe picioarele dinainte sau dinapoi, animalul îşi văzu calm de drum, prin apa râului. Ajunse la jumătatea râului şi continua să înainteze, iar Joe râdea în hohote, apa trecându-i acum de bocanci, udându-i pantalonii până la genunchi.

Exact în momentul în care parcursese două treimi din distanţă, bivolul luă hotărârea să se răcorească nitel. În clipa în care dihania se lăsă pe fundul apei înspumate, Joe se întorsese cu faţa spre noi, ca să-i putem admira zâmbetul fermecător. Joe

dispăru sub apă, apărând în secunda următoare, cu pălăria lui de cowboy pleoștită. Își croi drum spre malul unde noi ne tăvăleam pe jos de râs, dar trebuie să recunosc că Joe reușise să călărească bestia mai mult decât oricare dintre noi. Astfel, a trecut cu bine primul său test important la Dak Pek.

L-am respectat cu adevărat pe Joe în calitate de comandant de echipă și l-am simpatizat ca om. Am impresia că, la acea dată, mă considera imatur și nu prea înțelegea ce învârteam de fapt. Nici el și nici alții nu aveau nici urmă de îndoială că eram un alcoolic. De fapt, câțiva ani mai târziu, Joe Dietrich mi-a relatat că membrii echipei șovăiau să mă trezească dimineața, fiindu-le frică să nu-i împușc, înainte de a apuca să beau niște rachiu fermentat din orez sau niște whisky. Mi-a mai povestit că era îngrijorat de faptul că-mi căutam moartea cu lumânarea, căci mă ofeream în permanență să plec în misiune în locul celorlalți membri ai echipei, părându-i un pic cam „prea" zelos.

Sărbătoarea Recunoștinței se apropia cu repeziciune și Joe a primit o nouă directivă, la fel ca și celelalte tabere A din subordinea subunității B-24. Prin intermediul acestei directive, comandantul echipei B, locotenent-colonelul Marquis, ordona tuturor membrilor echipeilor A să onoreze marea sărbătoare cu o cină tradițională alcătuită din friptură de curcan, sos de afine și alte asemenea delicatețuri. Directiva mai menționa că nu se admiteau nici un fel de excepții: întreg personalul militar trebuia să aibă parte de o astfel de masă festivă.

Această directivă a stârnit numeroase glume și comentarii în rândurile membrilor echipelor A. Așa cum am menționat și mai devreme, am trecut printr-o perioadă în care am fost nevoiți să ne hrănim cu elefantburgeri. Ideea de a mânca curcan și alte bunătăți tradiționale într-o tabără A era, în cel mai bun caz, ridicolă.

Am avut prilejul să râdem cu și mai multă poftă atunci când am citit mesajul de răspuns trimis de Joe Dietrich „bătrânului". În afară de caracterul său hilar, epistola a avut darul să-l facă pe Joe și mai îndrăgit de oamenii din subordine, căci atât subofițerii cât și ofițerii erau sătui până peste cap de ordinele, comenzile, directivele și solicitările venite din partea „diviziei scaunopurtate" de comandanți care stăteau la adăpost în orașe, în vreme ce noi ne riscam în permanență pielea, în primele linii ale frontului.

Mesajul trimis de Joe la Kontum suna cam aşa:

Către. Ofiţerul comandant
Detaşamentul operaţional B-24
Compania B
Grupa a 5-a a Forţelor Speciale (Aeropurtate)
Forţele Speciale
De la: Ofiţerul comandant
Detaşamentul operaţional A-242
Compania B
Grupa a 5-a a Forţelor Speciale (Aeropurtate)
Forţele Speciale
Referitor: Mesajul dvs.
Subiect: Masa festivă a personalului militar cu ocazia Sărbătorii Recunoştinţei.

Detaşamentul operaţional A-242 a cercetat toate supermagazinele, băcăniile şi prăvăliile din partea locului, dar curcanii şi celelalte feluri tradiţionale menţionate în directiva dumneavoastră au dispărut din galantarele locale de două săptămâni şi nu există speranţe de ameliorare a situaţiei în viitorul apropiat.

Solicit ca detaşamentului operaţional A-242 să-i fie acordată permisiunea să se mulţumească cu friptură de bivol indian, orez şi alte produse alimentare disponibile pe plan local, în locul meniului tradiţional.

Cu toată stima,
căpitan Joseph K. Dietrich
Comandamentul de infanterie

Ning se afla în buncărul meu, cosând o teacă din pânză care să ţină lipită teaca de bambus a pumnalului de cracul pantalonilor mei de uniformă. Se aplecă să ridice de jos o papiotă de aţă care-i picase din mână atunci când am intrat pe uşă. Ning îşi ridică zâmbind privirea spre mine şi ţipă. Râzând mi-am scos repede de pe faţă masca de protecţie chimică, denumită de civili mască de gaze, denumire care pentru mine are o mai mare semnificaţie, chiar dacă asigură şi protecţia împotriva radiaţiilor nucleare şi a altor pericole biologice. Până în acel moment nu întrebuinţasem încă masca din dotare, dar

urma să mă folosesc în curând de ea și vroiam să mă asigur că se afla în bună stare și avea mărimea potrivită.

Joe mă rugase să-l secondez într-o misiune importantă, dar nu aveam voie să dezvălui nimănui destinația operațiunii, care avea un caracter secret. Nu puteam să le spun montagnarzilor decât că vom avea de-a face cu numeroase tancuri sovietice, cu buncăre fortificate cu beton și că în zona respectivă NVA făcea uz de gaze toxice. Trebuia să-i antrenez în grabă pe pușcașii noștri în folosirea măștilor de gaze și a armei antitanc ușoare M-72. Cei mai mulți o cunosc ca fiind un gen de bazooka portabilă și rabatabilă (de fapt, telescopică).

Ning îmi luă masca din mână și spuse:

– Ce-i asta? Face la tine arăți *beaucoup* lą fel-la fel ca gândac mare.

Ea râse și am privit în ochii ei strălucitori și plini de veselie. Singurele lucruri pe care le aveam în comun erau faptul că pe amândoi ne urau vietnamezii, că ne aflam în vâltoarea celui mai sălbatic război cunoscut de omenire și că trăiam ca să facem dragoste sau să râdem împreună. La drept vorbind, eram fermecat de zâmbetul și de ochii ei negri. Mi-am dat seama că eram cu adevărat îndrăgostit de ea.

Am strâns-o în brațe și am privit adânc unul în ochii celuilalt. Fețele ni s-au apropiat încet și buzele ni s-au împreunat, la început cu blândețe, apoi cu pasiune. Și-a lipit corpul de mine, iar eu am făcut la fel, vrând parcă să mă topesc în brațele ei.

Cu Ning, totul se petrecea cu o intensitate nemaiîntâlnită înainte. Cred că de vină era nevoia de a mă adăposti într-o „matcă de siguranță", de tandrețe, de dragoste – toate acele lucruri pe care, în vremea aceea, mă străduiam atât de mult să le îndepărtez din viața mea.

Mă zbăteam în mrejele alcoolismului, de care sufeream de la vârsta de cincisprezece ani. Din punct de vedere chimic, întreaga mea existență emoțională se afla într-o cumplită dezordine. Când ești alcoolic și continui să bei, din cauza dezechilibrului chimic și a comportamentului aberant, ajungi să suferi de sentimente extrem de puternice de vinovăție și, în același timp, de singurătate. Sufeream de aceste sentimente – la fel ca și mulți alți veterani alcoolici sau dependenți de alcool, care, în Vietnam fiind, turnau în ei ca într-un butoi – și mi-am petrecut o mare parte din timp încercând să anesteziez acea

incredibilă goliciune sufletească cu ajutorul băuturii și, din când în când, a drogurilor.

Pe lângă teama de moarte pe care o negam și împotriva căreia luptam în permanență, aveam o legătură nelegitimă cu o femeie, deși mă căsătorisem cu puțin înainte de a pleca la război. Eram total nemulțumit de administrația militară superioară; de concetățenii americani care ne disprețuiau pentru că acționam conform credințelor noastre; de mașinăria politică ce se implica în conducerea treburilor militare, în loc ca acest lucru să fie lăsat în seama comandanților militari; de presa care parcă devenise inamicul nostru; de sud-vietnamezi, care încercau tot timpul să-mi vină de hac; de nord-vietnamezi, care și ei puseseră o recompensă pe capul meu; dar cea mai importantă dintre toate era frustrarea incredibilă pe care o resimțeam din pricina soartei nenorocite a montagnarzilor și a discriminărilor la care erau supuși de către vietnamezi. În afară de Ning și de poporul ei, uram parcă pe toată lumea. Ceea ce nu știam atunci era că, de fapt, mă uram pe mine însumi.

M-am trezit din somn tresărind și am început să râd. Cineva îmi gâdila glezna și gamba. Era o limbă umedă. M-am uitat în jos, spre piciorul patului, și am zărit conturul unui corp care se mișca sub pătură. Am auzit-o pe Ning chicotind și i-am simțit din nou limba pe partea interioară a gambei. Am tresărit ca ars, și Ning a râs cu voioșie. Am apucat la iuțeală un obiect, cu puțin înainte ca ea să revină lângă mine, chicotind. S-a uitat la mine și văzând că îmi pusesem din nou masca pe figură a scos un mic țipăt și a izbucnit în hohote de râs. Mi-a tras masca de pe față și m-a îmbrățișat cu mult foc.

– Tu fost gândac mare din nou! – zise ea, chicotind. Nu fi gândac mare. Sperii la mine *beaucoup*! Fii doar Don, bărbat numărul unu pe care eu te iubesc.

Ne-am sărutat și mi-am dat seama că antrenamentul cu pușcașii avea să înceapă mai târziu ca de obicei.

Soarele strălucea încă cu putere deasupra văii de smarald când am aliniat plutonul de pușcași în mica zonă de antrenament amenajată în apropierea pistei de aterizare. Îl aveam lângă mine pe Nhual și le dădusem deja primele instrucțiuni de folosire rapidă a măștii de gaze.

I-am spus lui Nhual să-i alinieze cu fața la un șir de ținte de carton pe care le înfipsesem în solul moale de la baza unei movile din preajma pistei. M-am asigurat mai întâi că mă aflam

față de ei în direcția dinspre care bătea vântul și brusc am scos la iveală două grenade cu gaz CS, am tras cuiele de siguranță și le-am aruncat în mijlocul lor.

În limba Jeh nu există cuvinte pentru „gaz" sau „mască", astfel că Nhual a urlat:

– *Dei ei johom!*

Expresia înseamnă, cuvânt cu cuvânt, „Fără respirație!"

Cel mai tânăr războinic, un băiat de doisprezece ani, care avea deja la activ câteva victime, și-a scos masca și a repetat calm ordinul lui Nhual. Ceilalți bărbați arătau derutați și speriați, dar când au tras gaz în plămâni, au intrat pur și simplu în panică. Cu ochii înroșiți și plini de lacrimi, au început să fugă cuprinși de groază, dar i-am oprit din alergare trăgând cu automatul meu CAR-15 în pământ, în fața lor. Tânărul războinic s-a descurcat de minune cu masca, așa că i-am dat lui automatul și am alergat la ceilalți, încercând să-i ajut, arătându-le cum trebuie să-și pună măștile. Cu toate acestea, panica ce pusese stăpânire pe ei era atât de puternică încât nici focurile de armă nu i-au împiedicat să încerce să scape de gazul înecăcios și arzător. Pușcașii s-au repezit către râul aflat la o sută de metri distanță. Toți se frecau plini de convingere la ochi și trei dintre ei au început să vomite căci apucaseră să inspire adânc gazul puternic. După ce am râs pe săturate, eu și Nhual am pornit spre râu.

Am aliniat plutonul și i-am adus din nou la locul antrenamentului. Montagnarzii, foarte mândri și curajoși din fire, își lăsaseră capetele în jos de rușine – toți, în afară de bărbatul de doisprezece ani, care în America ar fi fost considerat un puști.

Ajunși la zona de antrenament, am aliniat plutonul și i-am ordonat tânărului războinic să iasă din formație. Cuvintele erau de prisos. Tocmisem niște prostituate din Kontum să ne facă niște eșarfe triunghiulare negre, având scrise pe spate cuvintele „Forța de asalt Dak Pek". Toți americanii purtau la gât asemenea eșarfe. Singurii care le mai purtau erau pușcașii montagnarzi care le primeau drept răsplată pentru acte de vitejie deosebite. Cu toate că ceea ce făcuse tânărul războinic nu constituia chiar un act de înfruntare a morții, mi-am scos eșarfa și i-am legat-o la gât. El a zâmbit larg, cu umerii trași înapoi și pieptul scos în afară. Ceilalți erau în stare să intre în pământ de rușine. Iată cum un băiat de doisprezece ani fusese răsplătit

pentru ceea ce ei nu fuseseră în stare să facă, pentru că fuseseră prea lași. Eșarfa a acționat ca un excelent stimulent moral pentru mercenari, care în mod normal primeau numai bani, nu și decorații sau alte forme de recunoaștere oficială.

M-am deplasat către una din țintele de carton, în vreme ce Nhual a ordonat oamenilor să se așeze și să ia o pauză de cinci minute pentru o țigară. Am scos alte două grenade cu gaz și le-am aruncat în mijlocul lor. Toți, până la unul, și-au scos de data asta măștile pregătindu-se să și le pună.

Simultan, din rândurile lor, s-au auzit mai multe strigăte de *„Dei ei johom!"* Unul din ei nu reușea să-și strângă cele șase curele ale măștii, fiind ajutat de vecinul său, care și-o fixase deja. În câteva secunde, își puseseră toți măștile pe figură, privind mândri unul la celălalt și la mine, învăluiți de norii de gaz toxic.

Mulțumit, i-am spus lui Nhual să-i adune în linie. După ce s-au aliniat, le-am ordonat, tot cu ajutorul lui Nhual, să deschidă focul asupra țintelor de carton. Căci, una era să porți o mască de gaze și alta era să tragi și să nimerești inamicul în timp ce aveai masca pe figură. Au tras și au ratat, au încărcat din nou și au tras; unii au ratat, alții au nimerit ținta; au reîncărcat, au tras și au nimerit. Am reluat exercițiul iarăși și iarăși.

În după-amiaza aceea am lucrat cu două plutoane și am terminat exercițiile cu puțin înainte de cină.

M-am dus la adăpostul echipei și am luat din frigider niște carne, iar de la bar două cutii de bere. Am plecat apoi la buncărul meu, dar Ning nu era acolo. Am găsit-o la mătușa și la unchiul ei. Aceștia o crescuseră, căci părinții îi fuseseră uciși de către Viet Minh.

Mai demult, îi plătisem unchiului lui Ning o dotă pentru logodnă, probabil cea mai mare dotă plătită vreodată în tribul acela. Porcii, puii, orezul, mărgelele, hainele și celelalte daruri au făcut din cei doi bătrâni un cuplu bogat. Eu eram eroul lor.

Conform tradiției jeh, un cuplu logodit locuia împreună vreme de un an, interval în care nu aveau voie să-și consume până la capăt relația. Totul trebuia să se mărginească la mângâieri, oricât de intime, dar nimic mai mult. Ning și cu mine trișam ori de câte ori aveam prilejul.

Am luat-o de mână și ne-am îndreptat spre dealul american, ce se înălța direct în fața noastră. Părinții ei adoptivi locuiau într-un buncăr lângă perimetrul plutonului de securitate, la

limita vestică extremă a perimetrului dealului american. Am traversat dealul şi am pornit către pista aflată dincolo de terenul de instrucţie şi cartierul general al taberei, dincolo de frizerie, de şcoala pe care eu am creat-o şi de magazie. Dincolo de acestea se afla dispensarul taberei şi platforma pentru elicoptere. Am ieşit pe poarta principală, salutând santinela din postul de gardă adăpostit cu saci de nisip.

Când am ajuns la râul Dak Poko, i-am dat lui Ning mâncarea pe care o adusesem într-un mic rucsac, împreună cu automatul CAR-15 şi *poncho*-ul militar împăturit. Am luat-o în braţe şi am traversat apa repede a râului prin vad. Am lăsat-o jos pe malul celălalt şi ne-am sărutat.

– De ce făcut asta? – a întrebat ea.

– Pentru că te iubesc şi aş vrea să te sărut tot timpul.

– Nu, nu. De ce purtat la mine peste râu?

Am izbucnit în râs.

– Iubito, la noi asta se cheamă să fii gentleman. Am avut grijă de tine să nu te uzi.

M-a privit uluită şi mi-a spus:

– Nu înţeles. Eu udat mereu. Mă usuc repede. Nu transpirat. Apa face bine şi spală picioarele – pe mine, picioarele mele.

– Ştiu, ştiu, i-am răspuns zâmbind.

– Când întors, eu port pe tine peste râu. Ţii ghetele uscate şi uniforma uscată, la fel-la fel.

Am râs cu poftă şi am pornit spre iarba înaltă. Soarele se apropiase de piscuri şi razele sale cădeau pieziş peste vale, străpungând ici-colo norii aflaţi la joasă înălţime. Am mers pe cărare şi ne-am oprit brusc în momentul în care o viperă de bambus, de culoare verde, s-a ivit pe neaşteptate în faţa noastră, pe cărare. Era şarpele mortal pe care americanii îl porecliseră „un pas şi jumătate"; otrava sa neurohemotoxică era atât de puternică încât, dacă erai muşcat, se presupunea că nu mai ai timp să mai faci decât un pas şi jumătate înainte s-o mierleşti. Soldaţii mai bătrâni îi sfătuiau pe ceilalţi ca, în cazul în care erau muşcaţi de o astfel de viperă, să-şi aprindă o ţigară şi să încerce s-o termine de fumat. Mai demult, în timpul unor misiuni, avusesem de a face cu câteva vipere, iar o dată era gata să fiu muşcat de mână de către un krait vărgat, pe care l-am omorât; de asemenea am fost atacat de o cobră scuipătoare. Întâlnisem deci destui şerpi veninoşi, dar acum Ning era cu

mine și nu vroiam să risc vreo nenorocire. Mi-am scos revolverul din toc și am tras. Capul șarpelui s-a făcut nevăzut.

Câteva minute mai târziu, ne aflam deja la picioarele dealului pe care se afla satul familiei lui Ning, Dak Tung. Am luat-o pe cărare și, după cinci minute, intram pe poartă. Sătenii ne-au întâmpinat cu bucurie. Ca întotdeauna, cei șase montagnarzi însărcinați de FULRO să-mi asigure garda de corp, ne urmau îndeaproape și cu toate că sătenii s-au ținut departe de cele șase santinele, până la urmă, câteva femei tinere le-au adus vase de apă.

Șeful satului ne-a ieșit în drum, zâmbind larg, și ne-am salutat după obiceiul jeh: trebuia să întinzi celuilalt mâna dreaptă, în timp ce cu stânga trebuia să te prinzi de încheietura mâinii drepte.

Știind că nu vorbea englezește, am zâmbit cu voioșie în timp ce-i spuneam:

-- Încântat să te revăd, 'te-n cur pe mă-ta de Viet-Cong labagiu.

Înțelegând ce spusesem, Ning a râs cu poftă, mai ales că știa că vorbele mele reflectau adevărul. Băsinosul ăsta bătrân făcea un joc dublu, căutând să se aibă bine atât cu noi cât și cu Viet-Cong-ii locali și cu NVA. Un adevărat diletant într-ale politicii, probabil că a luat lecții de la trupele LLDB.

Cu Ning pe post de translator, i-am spus că vroiam să închiriem un foc de gătit și un buncăr, căci intenționam să ne petrecem noaptea în sat. El ne-a oferit propriul buncăr, dar l-am refuzat. Imediat am primit cele cerute și Ning a pregătit mâncarea pe care o adusesem. Eu am intrat în buncăr și am așezat cele patru lumânări în colțurile încăperii. Am întins apoi pe podeaua de pământ bătătorit *poncho*-ul, și am turnat berea din cutii în două gamele. Înainte de asta însă, am scos mica floare pe care o purtasem cu grijă într-una din gamele și am pus-o în vaza improvizată dintr-un tub gol de cartuș de 0,50, în care am turnat puțină apă.

Ning a adus mâncarea în buncăr și a zâmbit când a văzut ce pregătiri făcusem. Și-a dat jos *atok*-ul, iar eu mi-am dezbrăcat hainele. N-am vorbit deloc. Ne uitam doar unul la celălalt și mâncam fără grabă, așezați turcește în buncărul luminat de cele patru lumânări. Ning știa că urma să plec în cea mai periculoasă misiune, iar eu știam că existau toate șansele ca Joe și cu mine

să nu ne mai întoarcem vii. Ca la un semnal, am lăsat amândoi mâncarea jos și ne-am topit unul în brațele celuilalt. Am culcat-o pe poncho și am început să o sărut pe trup încet și cu multă tandrețe. Peste două zile urma să plec, dar noaptea aceasta avea să fie liniștită și plină de răbdare. Dacă Charlie nu hotăra altfel, această noapte nu va fi una de război. Va fi o noapte de dragoste, tandră și răbdătoare – exact opusul războiului.

Cu toate că în zilele acelea eram stăpânit de un zel exagerat, înțelegeam și apreciam exact stupiditatea războiului. Eram fie caricatura unei entități puternice rezistând fizic unei brute, două entități excesiv de frustrate sau prea slabe ca să comunice efectiv, ori pur și simplu două entități care puneau prea puțin preț pe elementele constituente individuale ale țărilor lor, respectiv, ființele umane. Pentru mine, dragostea era evident preferabilă războiului. Acum, nu mă mai satur de dragoste și sper să nu mai aud niciodată de război.

Valea Plei Trap era una dintre cele mai puternice poziții ale NVA din întreg Vietnamul de Sud. Ea reprezenta punctul principal de infiltrare al Cărării Ho Si Min, pătrunzând pe teritoriul sud-vietnamez ceva mai la sud de punctul unde se întâlneau granițele Laosului, Cambodgiei și Vietnamului de Sud. Înainte de Ofensiva Tet din februarie 1968, NVA a construit un drum prin Valea Plei Trap, reușind să strecoare pe aici camioane și tancuri de fabricație sovietică, pentru a le folosi împotriva orașelor Kontum și Pleiku. Era situat la vest de una dintre „surorile" taberei Dak Pek: Polei Kleng. Cu toate că zilnic asupra lui se abăteau „bombardamentele-lințoliu" ale bombardierelor B-52, așa numitele „lumini de arc", NVA ara craterele bombelor de două sute cincizeci de kilograme și drumul era doar ceva mai accidentat ca înainte. De asemenea, din douăzeci în douăzeci de metri fuseseră amenajate buncăre fortificate cu bușteni sau cu beton, astfel încât soldații NVA aveau la dispoziție o mulțime de locuri în care puteau să se ascundă în cazul unui atac aerian. În plus, au fost construite numeroase poduri de lemn care treceau pe sub numeroasele cursuri de apă întâlnite în cale, la o adâncime de cincisprezece-treizeci de centimetri sub nivelul apei. Majoritatea pârâurilor din jungla muntoasă erau limpezi precum cristalul dar ploile dese le făceau să devină tulburi. Din acest motiv, se întâmpla ca

de multe ori avioanele să treacă pe deasupra lor și să nu le depisteze. Principalele cursuri de apă erau Nam Sathay, Ya Tri și Dak Hodrai, toate mergând de-a lungul văii, spre sud-vest. Valea avea o ramificație dinspre nord-vest și alta dinspre nord-est.

Dar lucrul cel mai important legat de Valea Plei Trap nu era magistrala folosită pentru infiltrarea trupelor, a tancurilor și a echipamentului. Nici numeroasele complexe de buncăre. Și nici faptul că era atât de bine apărată încât orice încercare de infiltrare din partea trupelor americane era întâmpinată cu atacuri chimice. Nici marile depozite secrete de muniții. Rapoartele de spionaj recente indicau existența în vale a unui lagăr de prizonieri de război, o construcție eficientă din bambus, în care prizonierii americani erau ținuți și interogați înainte de a fi transferați în închisorile mai mari din Laos sau Vietnamul de Nord.

Împreună cu o sută de pușcași jeh aprigi, Joe Dietrich și cu mine urma să ajungem la acea fortăreață inamică, până atunci încă necucerită, să luptăm împotriva tancurilor, gazelor toxice, soldaților NVA și fricii, să localizăm, iar apoi să salvăm prizonierii de război americani. Noi urma să ne aflăm în primele elicoptere care aveau să ia cu asalt capătul vestic al văii, exact pe granița laoțiană. În spatele nostru, alte companii CIDG provenind din mai multe tabere A, incluzând Polei Kleng, Duc Co, Plateau Gi și Plei Djerang, o companie din cadrul Forței Mike și unități ale Diviziei a 4-a Infanterie urmau să execute o operațiune de „explorare–curățire", deplasându-se câte trei unități în linie prin această vale mare. Trebuia să acționăm ca o forță de blocaj, împiedicând trecerea peste graniță a unităților NVA, obligate, conform previziunilor, să se retragă din fața unităților aliate. În plus, trebuia să asigurăm securitatea flancurilor, împiedicând alte unități NVA să intre în Vietnam din Cambodgia și să atace unitățile noastre aflate în mișcare. Urma să ajungem în vale printr-un asalt masiv cu elicoptere, urmând unei pregătiri temeinice de artilerie, precedată de un raid aerian cu avioane de vânătoare și bombardiere B-52. La bazele din Tuy Hoa și Cam Ranh Bay așteptau gata să intervină în ajutorul nostru escadrile de avioane de vânătoare. Totodată, escadrile de elicoptere Huey și Cobra urmau să ne asigure sprijin aerian local. În plus față de toate acestea, ni se puneau la

dispoziție și câteva avioane Spooky[1]. Se mai spera ca, la puțină vreme după ajungerea noastră în vale, să poată fi amplasate câteva baterii de obuziere de 105 și 155 de milimetri. După cucerirea obiectivului, urma să ni se asigure și sprijinul artileriei de 175 mm de la baza combinată amplasată în apropierea taberei A de la Polei Kleng.

Mai întâi, unitățile noastre urmau să fie transportate cu elicopterul la Polei Kleng, unde trebuia să ne stabilim baza în vecinătatea perimetrului taberei. Urma deci să campăm în mijlocul celorlalte unități menționate și să pornim de acolo în misiune după primirea ordinului de luptă. Numai americanii erau preveniți în privința acestei operațiuni.

Joe și cu mine ardeam de nerăbdare. Faptul că cei din LLDB nu știau unde vom merge și ce vom face putea fi tocmai șansa de care aveam nevoie ca să realizăm ceva măreț. Speram ca Valea Plei Trap să devină pentru noi „Valea Victoriei". Optimiști incorigibili, eu și Joe visam la acest lucru. Și totuși, în ciuda acestui idealism, eram stăpâniți de teama ascunsă că, dacă și această operațiune se desfășura după tipicul deja cunoscut al majorității acțiunilor din Vietnam, în loc de „Valea Victoriei", putea să devină „Valea Lacrimilor".

Am sărit pe spinarea calului meu alb-negru, Overo, vopsit în culorile războiului. Frâul era împletit din curelușe de piele nearsă, iar coada era legată într-un nod – semnul războiului. Pe fiecare din picioarele din față avea câte cinci dungi roșii iar pe gât și crupă – niște amprente de mână, tot roșii. Două pene de vultur fuseseră împletite în coama sa albă. Îmi vopsisem fața în culoarea roșie a războiului, înmuindu-mi degetele în vopsea și întinzând-o apoi pe piele, dinspre nas către urechi; păreau niște gheare de vultur. În plus, în jurul ochilor aveam o mască de vopsea neagră, ca de raton. Purtam un șort, mocasini cu talpă moale împodobiți cu spini de porc țepos, o platoșă și un pumnal, iar în părul negru și foarte lung îmi prinsesem o pană de vultur.

Am privit spre culmea dealului îndepărtat și am văzut un întreg regiment al cavaleriei americane condus de un ofițer cu

[1] Spooky (sau Puff - Dragonul vrăjit) era un avion cu elice C-47, modificat, echipat cu patru mitraliere Gatling comandate de computer, capabile să tragă opt mii de gloanțe de 7,62 mm într-un minut. (*n.a.*)

părul lung și blond, purtând niște pantaloni eleganți din piele de cerb. Călărea un magnific cal murg pintenog și cu stea în frunte.

Un țipăt m-a făcut să întorc capul și am zărit-o pe femeia mea ieșind din cortul din piele de bizon. Era minunat de frumoasă, soarele dimineții scăldându-i pielea arămie și părul negru strălucitor. A alergat spre mine, zâmbind și cu lacrimi în ochi, apoi mi-a sărit în brațe. Am strâns-o la piept și buzele noastre s-au întâlnit, părul ei lung revărsându-se peste umerii mei goi.

Am deschis în sfârșit ochii și am văzut-o pe Ning care mă săruta cu ochii închiși, în loc de bună-dimineața. Am îndepărtat-o de mine și răcoarea dimineții m-a umplut de fiori. Am râs gândindu-mă la filmele romantice pe care le văzusem, în care îndrăgostiții se trezesc și, înainte de toate, fac dragoste.

– De ce tu râzi? – m-a întrebat Ning.

– Hollywood, iubito. Trebuie să mă duc să fac pipi și să mă spăl pe dinți.

– Eu făcut la fel-la fel deja. Pus periuța tău și pasta de dinți afară de ușă. Și apă.

Am zâmbit și, aplecându-mă de la mijloc, am ieșit pe ușa buncărului. Am admirat strălucirea răsăritului de soare și aburul care se ridica deasupra văii. În oricare alt loc s-ar fi numit ceață de dimineață, dar aici era abur.

O oră mai târziu, eu și Nhual transportam câteva butoaie de două sute de litri goale de la depozitul de combustibil. Le-am încărcat pe platforma unui camion de trei sferturi de tonă și le-am dus pe terenul de antrenament. I-am găsit pe montagnarzi deja adunați acolo, fumând, glumind și râzând. Urmând instrucțiunile lui Nhual, au aranjat butoaiele în linie pe locul unde, de obicei, erau așezate țintele de carton.

Mi-am petrecut apoi întreaga zi învățându-i pe toți pușcașii care aveau să participe la operațiune cum să tragă cu arma ușoară antitanc M-72 LAW. Sunt sigur că după toate aceste antrenamente de folosire a măștilor de gaze și de trageri cu M-72 LAW, pușcașii erau convinși că vom merge să atacăm Hanoi-ul.

Arma antitanc ușoară consta dintr-un dispozitiv tubular ușor, de mici dimensiuni, care avea în el o rachetă. Tubul, de culoare măslinie, avea capace la ambele capete. Înainte de tragere, se scoteau siguranțele și se desfăceau capacele. Unul dintre ele rămânea atârnat de o sfoară. Celălalt se rabata și devenea un soi

de pat. După desfacerea capacelor, se trăgea afară tubul interior, cu diametru mai mic, până când se fixa ferm datorită unui mecanism de blocare. La partea superioară, mulțumită unui arc, se înălța o cătare din material plastic. Diviziunile roșii de pe plăcuța cătării marcau distanțele în metri până la țintă. În fața cătării era amplasat trăgaciul, un buton acoperit cu cauciuc, acționat prin apăsare.

La lansare, racheta din interiorul acestei bazooka cu folosință unică producea un recul foarte puternic, periculos prin el însuși. Pericolul era similar cu cel al unei bazooka propriu-zise și al armelor moderne fără recul de 90 și 120 mm.

Spre deosebire de bazooka folosită în timpul Războiului al Doilea Mondial și în Coreea, care avea un proiectil exploziv cu încărcătură preformată, M-72 LAW avea o rachetă incendiară. La lovirea țintei, racheta exploda, generând instantaneu o căldură intensă, capabilă să topească, de exemplu, blindajul unui tanc, pătrunzând în același timp prin gaura creată. Deși gaura nu avea un diametru prea mare, fragmentele de oțel topit provenite de la blindaj și de la rachetă ricoșau în incinta tancului. În mod invariabil, rezervele de muniție și de combustibil se aprindeau, provocând o explozie secundară. În plus, bucățile de metal fierbinte străpungeau trupurile oamenilor aflați în tancul, buncărul sau vehiculul lovit. Unda de șoc a exploziei produse de rachetă era de asemenea mortală.

După tragerea cu M-72 LAW, tubul gol se arunca.

În după-amiaza aceea am tras numeroase asemenea proiectile, apoi am distribuit fiecărui pușcaș câte două M-72 LAW, pe care să le poarte cu ei în misiune. Restul zilei ni l-am petrecut distribuind muniție și rații de hrană.

A doua zi m-am trezit înainte de revărsatul zorilor și, căscând, m-am dus împleticindu-mă la sala de baie. Am lăsat-o pe Ning dormind. În timpul nopții, din pricina stării nervoase cauzate de nerăbdare, m-am trezit de mai multe ori și am auzit-o suspinând încetișor, lacrimile prelingându-se tăcute pe pernă. Vroia să-mi ascundă cât de îngrijorată era din cauza apropiatei misiuni. Nu puteam să-i spun unde urma să plecăm, dar Ning a fost în stare să-și dea seama că aceasta era posibil să fie „mama tuturor bătăliilor". Comportamentul meu trăda o oarecare neliniște și, cu siguranță, ne-am pregătit pentru această operațiune așa cum nu o mai făcusem niciodată până atunci.

Am făcut duș și m-am bărbierit știind că vor trece săptămâni până la următoarea baie. M-am privit în oglindă: în ziua aceea ochii mei erau verzi, în timp ce în alte zile, erau de culoare căprui-deschis. Aveam fața foarte bronzată și slabă. Părul tuns scurt putea fi descris ca fiind castaniu, iar mustața și sprâncenele aveau o nuanță ceva mai închisă. Aveam un metru optzeci și șase înălțime și cântăream la acea dată șaptezeci de kilograme. Toate ascensiunile montane și antrenamentele de dinainte de Vietnam îmi transformaseră fibrele musculare în niște adevărate cabluri de oțel. Am închis ochii și m-am rugat pentru propria-mi siguranță și pentru victorie; am adăugat apoi câteva cuvinte pentru montagnarzii și pentru familia aflată în țară. Deschizând ochii, mi-am privit din nou imaginea in oglindă, simțind că devenisem un pic cam narcisist.

I-am zâmbit tipului din oglindă și i-am spus:

– Bendell, dacă vei fi prins de data asta, va trebui să-ți dai demisia din SF, indiferent cât de speriat ești.

Brusc, am simțit din nou nevoia de a mă ruga. Nu cred că au existat atei în rândurile forțelor americane care au luptat în Vietnam, exceptându-i, poate, pe unii dintre cei plecați în concediu.

Am închis din nou ochii și m-am lăsat în genunchi, cu obișnuita mea aplecare spre gesturile teatrale.

– Dumnezeul meu, știu că voi străbate valea umbrelor morții și știu, Doamne, că de data asta e foarte probabil ca micii labagii să-mi vină de hac. Iartă-mi limbajul, Doamne. Dacă-mi va fi dat să mor în această misiune, rogu-te să-mi dai voie să-i salvez mai întâi pe prizonierii de război de acolo și nu mă lăsa să mă comport ca un papă-lapte. În numele lui Hristos, îți mulțumesc și mă rog ție. Amin.

Acum nu mă mai rog în felul ăsta, dar îmi petrec mult timp rugându-mă. Poate că mulți nu vor fi acord cu folosirea unui astfel de limbaj față de Puterea Divină, dar oricine a făcut parte din Forțele Speciale va înțelege perfect. Era ca și cum ne-am fi aflat pe o altă planetă. Am căpătat obiceiuri nepământene și ne-am dezvoltat un mod de gândire diferit. Slavă Domnului, totuși, că spiritualitatea veșnic prezentă a luptătorului rămăsese neschimbată, făcându-și simțită prezența în momentele în care trebuia înfruntat inamicul. Sosise momentul când se numărau „loviturile". Sosise momentul să intrăm în valea umbrelor morții. Sosise momentul să intrăm în Valea Plei Trap.

Când am aşezat buchetul de flori împreună cu portmoneul şi inelul SF pe pernă, Ning a deschis încet ochii şi, brusc, s-a trezit, ridicându-se. Lacrimile au început să-i curgă pe obraji în timp ce se chinuia, curajoasă, să zâmbească.

– Războinicul meu pleacă la luptă, a spus ea încetişor.

– Iar iubitul tău se va întoarce acasă ca să te ţină în braţe şi să te sărute cât e noaptea de lungă, am răspuns eu, zâmbind.

Ea mi-a zâmbit.

– Tu faci asta cu mine, mi-a zis, ridicând florile de pe pernă, tu îmi dai dragoste *beaucoup*, dar părăseşti buncărul. Tu mergi la junglă şi tu tigru, nu Don al meu. Tu ucigaş.

M-am gândit la cuvintele ei şi am privit afară, pe uşa buncărului. Aveam pe mine costumul de camuflaj, cartuşiera şi ranița. Automatul CAR-15 se afla în mâna mea stângă. Mi-am aprins un Lucky Strike, am tras cu sete un fum şi m-am uitat din nou la iubita mea.

– Dragostea mea, ăsta-i motivul pentru care am venit aici.

Ea s-a ridica din pat şi s-a apropiat de mine, izbucnind brusc în lacrimi şi adăpostindu-se în braţele mele. Chiar şi atunci când plângea, avea ochii plini de bucurie şi voioşie. A vrut să spună ceva, dar i-am făcut semn să tacă şi i-am lipit degetul arătător de buze.

I-am sărutat pleoapele cu blândeţe şi i-am spus:

– Te iubesc de zece mii de ori.

Ea mi-a zâmbit larg şi mi-a răspuns:

– Te iubesc la fel-la fel. Ad...

I-am atins din nou buzele, întrerupându-i cuvintele, şi i-am spus:

– Să nu spui adio, iubito. Mă voi întoarce peste două săptămâni. Vom face dragoste *beaucoup*.

Ea şi-a luat *atok*-ul, vrând să şi-l îmbrace, dar eu am apucat-o cu blândeţe de braţ şi am clătinat din cap.

– Rămâi aici, te rog. Ai să auzi când vor pleca elicopterele.

Ea mi-a făcut cu ochiul, o chestie învăţată de la mine. Am zâmbit, i-am făcut şi eu cu ochiul, m-am întors repede şi m-am îndreptat spre trepte.

În momentele acelea nu eram deloc melodramatic. Trebuia să-l ajut pe Joe Dietrich să-i încărcăm pe oameni în elicoptere şi să plecăm de acolo rapid şi fără complicaţii inutile. Trebuia să mă concentrez asupra activităţii şi nu vroiam ca Ning să stea cu

ochii pe mine, riscând să-mi abată gândurile. Căci, fără doar și poate, reușea de minune să-mi atragă atenția.

O oră mai târziu, zece elicoptere Huey zburau în formație între Dak To și Ben Het. În fiecare aparat de zbor, șeful echipajului și mitraliorul cercetau cu atenție jungla, căutând semne ale focului inamic. Vederea aparatelor Huey zburând la numai câțiva metri de noi, în față, lateral și în spate, ne crea o senzație palpitantă. Pe sub noi, la câteva mii de metri mai jos, imaginile junglei ciuruite de bombe se derulau cu repeziciune. Când, în cele din urmă, am început să coborâm spre marele teren de aterizare de lângă Polei Kleng, i-am auzit pe pușcașii din elicopterul meu murmurând despre Valea Plei Trap. Cu toate că ne aflam atât de departe de Dak Pek, oamenii mei auziseră despre acea fortăreață și înțeleseseră că într-acolo ne îndreptam.

Acest lucru era de-a dreptul uluitor, dacă țineai cont de faptul că acești oameni simpli și primitivi puneau uneori americanilor întrebări de genul: „Câte zile îți trebuie ca să ajungi la satul tău?"

Aceasta era singura modalitate în care ei își puteau da seama cât de departe locuiam.

Joe a plecat spre tabăra A Polei Kleng, așa încât eu am preluat comanda și i-am pus pe oameni să amenajeze mai întâi perimetrul, să sape tranșeele și posturile suplimentare. După care și-au întins corturile, au săpat latrinele și, firește, au început să-și pregătească mâncarea. În noaptea aceea nu era nevoie să trimitem patrule sau să asigurăm ambuscade și posturi de ascultare; mă bucuram deci că toți oamenii aveau să se odihnească liniștiți. Divizia a 4-a Infanterie preluase asigurarea securității taberei, în zona de staționare.

Am turnat o cană de apă aburindă într-o pungă de plastic ce conținea carne condimentată deshidratată, rația LRRP care îmi plăcea cel mai mult. Am mâncat hrana delicioasă și, la sfârșit, în loc de bere, am băut o gamelă cu ceai fierbinte. Auzind niște focuri de armă, am întors capul și i-am zărit pe montagnarzi aruncând în aer cutii de conservă goale și trăgând în ele. Joe și cu mine ne luaserăm cu noi pistoalele și centurile de cowboy, așa că mi-am aprins o țigară și m-am dus spre locul unde erau adunați pușcașii. Nhual a aruncat în sus o cutie, iar eu mi-am scos la iuțeală revolverul Smith & Wesson, trăgând din șold. Am ratat ținta cu mare succes.

În spatele meu se afla tabăra A Polei Kleng și în partea cealaltă a văii, spre est, se înălțau niște munți acoperiți de junglă. În vecinătatea imediată a bazei de declanșare a operațiunii se afla o unitate de infanterie mecanizată aparținând Diviziei a 4-a. Nhual și câțiva montagnarzi au tras pe rând în cutiile de conserve. Terminându-mi țigara, i-am scuturat scrumul incandescent, îngropându-l cu piciorul în pământ. Am zdrobit tutunul rămas între degete și l-am risipit în vânt. Am făcut apoi hârtia rămasă ghemotoc și am aruncat-o cu un bobârnac în buruieni. Felul acesta de a-mi stinge țigara era un bun obicei căpătat încă de pe vremea antrenamentelor din țară, pe care l-am respectat cu sfințenie. Nu avea nici un rost să lași în urma ta semne care să dea de veste inamicului unde te afli ca și faptul că ești un fumător de țigări americane. Nhual a aruncat în sus o cutie, iar eu mi-am tras din nou pistolul din toc, trăgând două focuri și ratând la fel ca și prima oară.

Întrezărind o șansă de a mă face să-mi pierd prestigiul, un tânăr sergent LLDB de la Dak Pek s-a apropiat de mine, urmat îndeaproape de câțiva vietnamezi. Se zvonea că tresele acestui mormoloc fuseseră cumpărate de șarlatanul de taică-său și că, de la sosirea sa la Dak Pek, se număra printre cei mai zurbagii membri ai echipei LLDB. La șoldul drept, avea un Colt 0,45 automatic de fabricație militară.

Simțind că ceva plutea în aer, am scos repede din încărcător tuburile goale, mi-am reîncărcat revolverul și l-am vârât în tocul de la șold. Deși încercam să par relaxat, aveam de fapt toate simțurile încordate și pregătite pentru o situație neplăcută. Căci așa se întâmpla ori de câte ori acest nemernic de subofițer LLDB se afla în preajma americanilor. Nervii îmi erau puși la grea încercare de rânjetul obraznic de mare șmecher, de pe fața tânărului vietnamez.

Cowboy-ul american întruchipa pentru vietnamezi imaginea eroului neînfricat. Soldații vietnamezi încercau să-i imite pe cowboys, exersând ore în șir scoaterea rapidă a revolverului din tocul de la șold. Mucosul din fața mea se număra printre aceștia.

Vrând, în mod evident, să se grozăvească față de amicii săi care se holbau rânjind, sergentul se opri în poziția clasică a pistolarului, cu picioarele crăcănate, la șase metri în fața mea.

– Trung-uy, tu și eu tragem pistolul, la fel-la fel cowboy.

Chiar așa. Într-o fracțiune de secundă am realizat mai multe lucruri: unu – sergentul era încredințat că nu-l voi lua în serios

și că voi bate în retragere, pierzându-mi astfel prestigiul; doi – vietnamezul era înarmat cu un 0,45 automatic mare și greu de mânuit, în vreme ce au aveam un revolver 0,357 magnum; trei – crescusem având drept idoli eroi ca Lone Ranger, Roy Rogers și Range Rider, și asemenea multor copii americani, devenisem un maestru în mânuirea rapidă a pistolului încă din grădiniță.

Fără nici o ezitare – nu-mi puteam permite așa ceva – am privit țintă la vietnamez, mi-am scos un cigarillo și mi-am aprins-o fără grabă, străduindu-mă să-l imit cât mai bine pe eroul întruchipat de Clint Eastwood, „bărbatul fără nume".

Am rânjit, strângând în dinți micul Swisher Sweet, și i-am spus:

– Okay, Trung-si. Nhual va număra până la cinci, în vietnameză. Când ajunge la „Nam", scoatem pistoalele din toc și tragem, iar tu vei muri. Nhual, poți să încep să numeri.

Nhual rosti:

– *Mot! Hai!*

Cuprins de panică, tânărul sergent își ridică brațele, implorând:

– Nu, așteaptă! Oprește! Te-am glumit!

Îngustându-mi privirea, am rostit calm:

– Continuă să numeri, Nhual.

– *Ba! Bon!*

Nu-mi era deloc teamă. La fel ca în timpul luptei, cu gloanțele vâjâindu-mi deasupra capului, am fost cuprins de o stare de calm desăvârșit. Mă simțeam ca într-un balon vidat, la adăpost de teamă, neliniște sau îngrijorare. Imediat după încheierea acestui incident, dacă mai trăiam, aveam să mă simt nesigur și înspăimântat, dar în clipa aceea eram cât se poate de calm.

În panică, subofițerul LLDB a pus mâna pe pistol înainte ca Nhual să ajungă la cinci, iar eu am fandat înainte, scoțându-mi arma din toc în același timp. Așa cum se întâmplase de mii de ori până atunci, revolverul a ieșit afară fără nici o dificultate. Degetul mare a tras cocoșul înapoi și simultan cu mâna stângă mi-am apucat încheietura mâinii drepte, întărindu-mi priza armei. Am privit de-a lungul cătării și am gândit instinctiv: „Trage în centrul de greutate", cuvintele pe care le auzisem de atâtea ori în cadrul antrenamentelor. Mi-am încordat stomacul și diafragma în clipa în care am aterizat cu coatele pe pământ. Am luat linia de ochire centrată în mijlocul pieptului și, în clipa

aceea, am remarcat că individul încă nu reușise să-și scoată revolverul din toc.

Transpirând din abundență, subofițerul vietnamez a realizat subit consecințele imprudenței sale, lăsând pistolul să-i scape din mână de parc-ar fi fost un tăciune încins și holbându-se îngrozit la țeava pistolului meu. Șiroaie de sudoare îi curgeau pe față iar mărul lui Adam se mișca necontenit, când în sus, când în jos. Din galbenă, pielea i se făcu albă ca hârtia. Nu m-am mai putut abține. Am început să rânjesc, ținând pistolul îndreptat către pieptul nemernicului, în timp ce din rândurile montagnarzilor izbucneau hohote de râs. În cele din urmă, m-am ridicat în picioare și, cu arma îndreptată spre vietnamez, m-am apropiat agale de el. Îl vedeam că abia mai poate să respire în timp ce mă apropiam de el, până când am ajuns cu țeava la numai cincisprezece centimetri de buricul lui. Părea că încearcă să îngaime niște vorbe, dar nu reușea. De asemenea, arăta de parcă era gata-gata să izbucnească în plâns.

– Trung-si, am spus eu, cu dinții încleștați pe trabuc, dacă mai încerci vreodată să mă faci să-mi pierd prestigiul, te omor.

Cu o mișcare încărcată de ură, l-am izbit pe sergentul LLDB cu revolverul peste nas, cartilajul cedând cu un trosnet. Individul s-a împleticit în spate, peste amicii săi și toți patru au căzut grămadă la pământ în hohotele zgomotoase de râs ale războinicilor jeh. M-am întors și i-am zărit pe cei șase bodyguards, tăcuți ca niște umbre, cum și-au coborât puștile și am zâmbit la gândul că odrasla bogătașului nu ar fi scăpat cu viață chiar dacă aș fi fost doborât. În același timp le eram recunoscător celor șase bărbați neînfricați însărcinați să-mi asigure protecția pentru faptul că nu interveniseră, știind că trebuia să fac ceea ce făcusem pentru a-i pune la punct pe cei din LLDB.

Sergentul LLDB a fost ajutat să se ridice de camarazii săi și, văzând serioase probleme cu păstrarea echilibrului și cu sângele șiroindu-i din nas, s-a îndepărtat șchiopătând, împreună cu cei trei vietnamezi tare pleoștiți.

M-am dus și am băut niște apă din gamelă, nelăsând pe nimeni să bage de seamă că, la rândul meu, reușeam cu greu să mă țin pe picioarele tremurânde. Am înghițit apoi două pastile de sare, știind că pierdusem apă și sare din belșug din cauza tanspirației suplimentare pricinuite de teamă. I-am văzut pe războinicii jeh continuându-și cu voioșie exercițiile de tragere.

Am început să simt niște crampe înfiorătoare de diaree urmate de valuri de greață, iar picioarele îmi tremurau scăpate de sub control. Mi-am făcut socoteala că nimeni nu mă vede și am vomitat până când senzația de greață s-a domolit. Mă simțeam de parcă dintr-o dată mă îmbolnăvisem de o gripă oribilă, dar știam că era sistemul meu nervos care-mi amintea că încă o dată mă comportasem ca un ticălos.

Nhual s-a apropiat de mine și mi-a șoptit:

– Stai aici, singur, până când sentimentele de frică dispar, nu-i așa, Don?

. Nhual era unul din prietenii mei cei mai buni și, atunci când nimeni nu se afla în preajmă, mă chema pe numele mic. Niciodată însă nu-și permitea astfel de familiarisme în prezența altora.

I-am zâmbit chinuit și i-am spus:

– Ba Nua, ești un războinic de toată isprava.

Zâmbind la rându-i, mi-a răspuns:

– Noi bărbații suntem viteji, dar un bărbat deștept nu se poate să nu se teamă când înfruntă inamicul.

Am încuviințat din cap și i-am oferit să bea apă din gamela mea, după care am spus pe un ton calm!

– Ei bine, fratele meu, eu sunt pregătit să mor și să-mi zic că totul nu a fost decât o distracție și o joacă.

Nhual și cu mine ne-am alăturat din nou pușcașilor și am început să tragem în cutiile de conserve. Se apropia apusul soarelui și cei câțiva care nu apucaseră să mănânce s-au dus să-și pregătească cina.

Am auzit în spatele meu huruitul unui vehicul și m-am întors ca să văd un sublocotenent de la Divizia a 4-a gonind într-un jeep dinspre unitatea de infanterie mecanizată care-și avea bivuacul în apropierea noastră. În timp ce vehiculul se apropia, m-am dus și am mai băut câteva înghițituri de apă, aruncându-mi apoi bidonul de apă pe hamacul de campanie. Roșu la față de furie, ofițerul a sărit din jeep și am băgat de seamă că șoferul lui, un specialist 4, se străduia din răsputeri să-și mențină fața serioasă. Lucrul acesta mi s-a părut amuzant, așa că am zâmbit și eu.

Ofițerul de infanterie urlă:

– Încetați focul! Încetați focul!

Fără să-l ia în seamă, montagnarzii au continuat să tragă, astfel că le-am ordonat calm, fără să strig:

– Încetați focul.

Imediat, Nhual mi-a tradus cuvintele și în câteva secunde toți luptătorii Dega au încetat să mai tragă, așteptându-mi instrucțiunile. Ca de obicei, eram tare mândru de pușcașii noștri.

Așa cum am mai spus, când plecam în misiune, purtam costumele de camuflaj, fără insigne, însemne de grad sau alte semne distinctive. Joe și cu mine purtam pălării de cowboy în culori de camuflaj. Joe Howard purta o pălărie Stetson din fetru negru, adusă din Texas-ul său natal, iar cei mai mulți dintre băieți purtau niște pălării moi. Nu aveam la noi nici beretele, nici vestele antiglonț, dar purtam eșarfele negre.

– Cu ce-ți pot fi de folos, locotenente? am întrebat eu cu nevinovăție. Ești cumva de la unitatea de infanterie mecanizată?

– Da, sunt! – a zbierat el furios nevoie mare. Cine-i șeful aici?

– Păi, eu sunt, am replicat eu calm, realmente amuzat de acest individ cu caș la gură, căruia i se umflaseră venele la gât și pe frunte.

Nu e de mirare că se fac glume pe seama locotenenților, mi-am spus eu, bucuros că eram propus pentru promovare la gradul de căpitan în maximum o jumătate de an.

– Soldat, tu și oamenii tăi trageți în patrula mea LRRP de pe muntele ăla! – a zbierat el, arătând cu degetul. Ce mama dracului crezi că faci tu aici?

Am început să râd și i-am răspuns:

– Mai omorâm și noi timpul, ce să facem, și-apoi este absolut imposibil să tragem în patrula dumitale. Muntele ăla e la trei kilometri de aici și e acoperit de o junglă cu plafon triplu.

– Cine v-a dat permisiunea să trageți cu arma, soldat? – a răcnit și mai tare tânărul ofițer.

Am râs din nou și i-am explicat sec:

– Congresul, puță bleagă ce ești; dacă nu ai observat încă, îți spun eu că suntem în război.

Și mai furios, locotenentul continua să zbiere:

– Eu ieri a trebuit să cer o autorizație specială ca să împușc un câine turbat!

Roșu la față și gata-gata să explodeze, el a continuat:

– Nu ai voie să tragi cu pușca oricând ți se scoală!

Realmente amuzat de această remarcă, i-am spus:

– Nici nu-i de mirare că pierdem această curvăsăreală colectivă căreia-i mai zice și război.

– Cine ești tu băi, nepotu' lu' pește prăjit? s-a interesat el pe un ton autoritar. Cine-i comandantul tău?

– Eu sunt, locotenente, spuse cu cel puțin tot atâta autoritate Joe Dietrich, care tocmai se apropiase de noi, venind dinspre tabără.

Locotenentul își întoarse brusc capul și-l zări pe Joe.

– Sunt căpitanul Joe K. Dietrich, Detașamentul Operațional A-doi-patruzeci-și-doi, Compania B, Grupa a 5-a a Forțelor Speciale.

Total amuzat și știind că Joe era mai mult decât în stare să se descurce în situația dată, m-am mulțumit să privesc, zâmbind larg. Vădit stânjenit, sublocotenentul luă poziția de drepți și salută.

– Nu mă saluta într-o zonă de luptă, tâmpitule! – se răsti la el Joe. E ca și cum mi-ai atârna în spate o țintă de tir!

– Da, să trăiți, replică locotenentul, dar soldatul ăsta a fost foarte...

Joe îl întrerupse:

– Locotenente, soldatul ăsta este un locotenent-major care foarte curând va fi promovat la gradul de căpitan și ar putea să te mănânce cu fulgi cu tot la micul dejun.

Sublocotenentul dădu să spună ceva dar, negăsindu-și cuvintele, bâigui ceva neinteligibil, sări în jeep și își luă tălpășița. Pariez că șoferul lui se străduia din răsputeri să nu se scape pe el de atâta râs. Joe și cu mine l-am petrecut cu privirea, râzând de mama focului.

Ne-am îndreptat apoi spre focul aprins lângă cortul meu, unde Nhual ne aștepta cu două căni de ciocolată fierbinte.

– Așadar, care-s veștile, domnule căpitan? – am întrebat eu.

– O nouă întârziere, răspunse Joe, dezgustat. Nu există sprijin aerian. Escadrilele de vânătoare tactice – a douăsprezecea, din Can Ranh Bay și a douăzeci și una de lângă Tuy Hoa – sunt amândouă blocate la sol din pricina taifunurilor.

Să spun că eram furios ar fi prea puțin. Cadrele LLDB ce participau la operațiune fuseseră puse în temă în cursul acelei zile și știam că trebuia să ajungem în Valea Plei Trap o dată cu zorii, căci altfel NVA urmau să fie înștiințați de către agenții infiltrați și de către spioni în legătură cu ce se punea la cale.

Exista deci riscul ca prizonierii americani să fie mutați sau, și mai rău, omorâți pe loc. Am replicat supărat:

– Iar comandanții vietnamezi au nevoie de un răgaz ca să-i poată înștiința pe amicii lor din NVA, înainte ca noi să ajungem în Valea Plei Trap! Nu-mi vine să cred că am fost în stare să fac cerere de prelungire a termenului de ședere aici!

– Ei, haide, Don, recunoaște, mă tachină Joe. La urma urmei, te distrezi de minune aici, nu?

M-am „dezumflat", trăgând un vânt.

Așa cum procedau majoritatea membrilor SF în perioadele de maximă frustrare din timpul războiului din Vietnam, am încercat să iau lucrurile în glumă, dar de data asta parcă era prea mult.

Aveam o mulțime de prieteni printre cei capturați. Ca mine, erau mulți cei din trupele SF. De asemenea, aveam grijă de ceea ce ne aparținea și exista atunci, ca și acum, un anumit sentiment de neajutorare în ceea ce privește prizonierii de război. Să fii luat prizonier era un lucru obișnuit pentru un SF-ist și constituia un motiv permanent de teamă pentru orice om. În timpul războiului din Vietnam, nord-vietnamezii puneau în mod automat un premiu pe capul fiecărui militar SF capturat în viață. Atunci când hotărau să ne ucidă, țineau ca moartea să ne fie lentă și erau hotărâți să obțină prin tortură cât mai multe informații secrete de la noi, știind că ofițerii și subofițerii SF cunoșteau mult mai multe informații valoroase decât trupeții obișnuiți din unitățile convenționale. În același timp, noi reprezentam niște monede de schimb mai prețioase în vederea tratativelor de pace și planurilor lor mărețe de șantaj pentru perioada de după sfârșitul războiului, noi fiind luptătorii legendari ai acestui război, sanctificați în filme, presă și literatură.

Mi-am amintit de Joe cum povestea că se afla la Kontum într-o ședință cu locotenent-colonelul Marquis, comandantul echipei B, când au primit informația despre lagărul de prizonieri de război din Valea Plei Trap.

Atunci le-a venit ideea acestei operațiuni și Joe îmi spunea cum Marquin se plimba excitat încolo și-ncoace, frângându-și mâinile și zicând: „Abia aștept să văd titlurile în *New York Times:* „Unitatea B–24, Grupa a 5-a a Forțelor Speciale îi salvează pe prizonierii de război americani!"

Totuși, noi nu eram preocupați de titlurile din presă. Aveam posibilitatea să-i salvăm pe unii dintre camarazii noștri, în special pe unii dintre extrem de curajoșii piloți ai Forțelor Aeriene care ne salvaseră viața de atâtea și atâtea ori. Iar acum, cei din LLVC vor da de știre cu siguranță părții adverse, unii dintre ei intenționat, și astfel operațiunea noastră avea să fie compromisă.

Îmi doriserm ca Valea Plei Trap să devină pentru noi „Valea Victoriei". Îmi făceam griji că s-ar putea să se transforme într-o Vale a lacrimilor" dar acum mă temeam să nu devină „Valea Morții". NVA se afla acolo de multă vreme și avea o mulțime de posibilități să-și fortifice pozițiile. Aveau la dispoziție carburanți, elicoptere, avioane cu reacție MIG sovietice, armament antiaerian, rachete, mortiere, armament de artilerie, arme ușoare, fortificații, explozibile-capcană și trupe numeroase; și, mai important decât orice, erau avertizați și aveau posibilitatea să se pregătească să ne întâmpine. De acest lucru aveau să se îngrijească bunii noștri prieteni și aliați, membrii echipelor LLDB:

Simțeam atâta furie încât eram în stare să ucid pe cineva. Nu știu cum se făcea, dar devenise un lucru obișnuit pentru cei din SF. Cineva din Forțele Speciale prelua o companie de montagnarzi, de nungi chinezi, de mnongi laoțieni, în fine, ceva de genul ăsta, toți echipați cu armament din timpul celui de-AL Doilea Război Mondial. Reușeau apoi să învingă o unitate NVA puternic înarmată, să captureze un comandant de regiment, să cucerească cine știe ce cartier general, complex sanitar subteran sau depozite de muniții, ori să ia prizonieri un număr de soldați. Și, întrucât acționau sub controlul operațional al Diviziei 101 sau 173 Aeropurtată, a vreunei unități de marină sau a oricărei alte divizii de infanterie, imediat apărea câte un articol în presa din țară în care se spunea că aceștia înfăptuiseră acțiunea respectivă.

Se întâmpla câteodată ca un SF-ist să-și petreacă și șase luni ca să câștige încrederea și prietenia țăranilor vietnamezi din partea locului și era de ajuns să-și facă apariția o unitate convențională cu un comandant mai îngăduitor și-i vedeai pe trupeți cum încep să-i propună respectabilei fiice a șefului satului să „facă bum-bum" în schimbul a cinci dolari. Și toate acele luni petrecute cu înduplecarea băștinașilor se duceau pe apa sâmbetei.

O altă situație care apărea în mod frecvent era ceea ce i se întâmplase lui Joe Dietrich la Plei Me. Comandantul taberei avea pusă la punct o operațiune extinsă și profitabilă de bursă neagră și se plângea în permanență de americanii care încercau să se amestece în treburile lor, iar comandanții slabi de la cartierele generale ale echipelor B și C, care nu aveau tăria să meargă până-n pânzele albe pentru oamenii lor, îi schimbau din funcție numai pe baza cuvântului aliaților escroci.

La cartierele generale ale unității B–24 și echipei C din Pleiku erau indivizi cu funcții de birou care primeau decorații CIB[1] la treizeci de zile după ce ajungeau acolo, în vreme ce membrii echipelor A le primeau abia după nouă luni petrecute pe câmpul de luptă. Mulți militari din cadrul echipelor A și a Forțelor Mike aveau recomandări pentru decorații blocate de ștabimea din birourile echipelor B și C.

Așa cum spusese odată un colonel de infanterie la primirea Stelei de Argint pentru eroism deosebit: „Am primit această decorație pentru niște fapte pe care băieții din Forțele Speciale le fac zilnic în cadrul unei echipe A."

Era o activitate frustrantă și lipsită de satisfacții, semănând cu situația celui mai bun cascador din lume, căruia nimeni nu-i recunoaște meritele, nici măcar nemernicul de actor pe care l-a înlocuit în scenele „tari". Pentru toți, singura compensație părea să fie o naivitate copilărească și o atitudine optimistă că lucrurile se vor îmbunătăți, ceea ce nu se întâmpla niciodată. După Plei Trap avea să se întâmple o altă boacănă stupidă și totuși, din când în când, reușeam să facem ca ceva să se termine cu bine și asta ne dădea puterea să continuăm.

În plus, între luptătorii SF se statornicise un adevărat sentiment de mândrie profesională legat de ceea ce făceam; chiar dacă era vorba de un SF-ist pe care nu-l cunoșteai, puteai folosi ca parolă de recunoaștere o clipire din ochi sau un mic gest din cap. Era genul de atitudine prin care ne asiguram reciproc că eram cu toții în aceiași oală și că ne descurcam în anumite situații mai bine decât oricare alții. Forțele Aeriene puteau să le dea comandourilor lor berete albastre. Divizia 82 Aeropurtată putea să le dea berete roșii unora dintre soldații ei. Membrii unităților de cavalerie puteau purta berete negre.

---

[1] Combat Infantryman's Badge – distincție acordată celor ce petreceau 30 de zile consecutive sub foc inamic. *(n.a.)*

U.S. Navy putea împinge până la capăt maimuțăreala și invidia profesională și să le dea berete verzi unităților SEAL. Toți generalii și amiralii nu aveau decât să facă toate aceste lucruri, dar noi știam cine erau cu adevărat cei mai buni și cine erau cei ce îndeplineau misiunile importante „din spatele cortinei".

Joe începu să mănânce și-mi zâmbi, știind ce-mi trecea prin minte, căci la aceleași lucruri se gândise deja și el.

Mi-a vorbit încet, abia auzit:

– Ei știu că mâine noi vom rămâne aici, pe loc. Ce zici, vrei să pleci într-o misiune periculoasă împreună cu patru montagnarzi și încă un locotenent american? Ai toate șansele să dai ortul popii ori să fii capturat.

Am sărit ca ars, excitat deja de fluxul de adrenalină.

– Nu-i așa că ursul se cacă în pădure? am strigat eu. Nu-i așa că Howdy Doody are aschii în pută?

Joe rânji:

– Mi-am cam închipuit eu că ai să reacționezi în felul ăsta, așa că te-am înscris deja voluntar pentru această treabă.

Eram excitat și vocea îmi trăda emoția:

– Vă mulțumesc, dom' căpitan! În ce constă operațiunea?

– La vest de Polei Kleng se află un munte, care de regulă este împânzit de „Victor". Din greșeală, un aparat CH–54 Sky Crane a scăpat acolo un obuzier de 155 mm aparținând Diviziei a 4-a și există temerea că ar putea ajunge în mâinile inamicului. Vor să trimitem în zonă o mică patrulă de recunoaștere și să-l localizeze. Nimeni n-a reușit să-l repereze și zborurile de recunoaștere au fost întâmpinate cu foc de la sol. Un locotenent FO[1] de la Divizia a 4-a s-a înscris imediat voluntar iar eu te-am înscris pe tine și oricare patru montagnarzi vor fi dispuși să meargă.

La această remarcă, și eu și Joe am râs pentru că știam că toți pușcașii aveau să fie dornici să plece în misiune. La cea dată, vorbeam fluent limba jeh, iar Joe nu o cunoștea, așa că Nhual avea să rămână cu el. Știam că montagnarzii vor insista ca patru din bodyguarzii mei să mă însoțească, astfel încât să poată avea grijă de mine.

A doua zi în zori mă aflam în fața unei hărți de campanie în turnul TOC al taberei Polei Kleng. L-am cunoscut pe ofițerul

---

[1] Forward Observer – însoțește trupele de asalt și dirijează focul artileriei. *(n.a.)*

FO al Diviziei „Frunză de trifoi" care avea să mă însoțească și, întrucât îi eram superior în grad, am hotărât de comun acord ca eu să comand patrula. Aș fi făcut-o oricum: eram doar SF. Am fost instruiți de subofițerul responsabil cu operațiunile tactice și de sergentul de contrainformații. Eu am remarcat niște îngrămădiri de puncte albastre, fără nici o explicație în privința semnificației lor.

– Sergent, l-am întrebat pe cel de la contrainformații, ce e cu grupurile astea de puncte albastre?

– Domnule locotenent, aia e o turmă de douăzeci și patru de elefanți sălbatici care mișună prin zonă. Cam pe acolo au fost localizate, așa că, dacă îi întâlniți în cale, ocoliți-i cu mare grijă. Deocamdată n-au zobit în picioare pe nimeni și nimic, dar cine poate ști de ce sunt în stare niște elefanți sălbatici?

– Păi, Tarzan, am răspuns eu zâmbind.

Toți cei aflați în încăpere au izbucnit în râs.

Sergentul de contrainformații a spus:

– Da, să știți că Tarzan știe. Știți, el e un SF.

Altcineva a replicat:

– La fel ca și Batman și Robin.

– Iote că nu știam că se hrănesc cu pisicuțe[1].

– Ba da, bătrâne. Ce, n-ai auzit de Femeia-Pisică?

Am râs cu toții.

Cincisprezece minute mai târziu, când ceața abia începea să se ridice din văile munților acoperiți de junglă, decolam cu un elicopter Huey UH–1D. În permanență, elicopterele veneau și plecau din tabără, dar nu vroiam să atragem prea mult atenția asupra acestei operațiuni de infiltrare. În plus, eram doi locotenenți americani având asupra lor automate CAR–15 și patru montagnarzi cu trei carabine M–2 și un BAR[2]. Prin zonă bântuiau nord-vietnamezii și Viet-Cong-ii, așa încât eram niște ținte foarte valoroase, numai bune de capturat sau de anihilat. Se luase hotărârea ca elicopterul să coboare spre est, să facă un ocol înapoi spre vest și să coboare la marginea și în partea superioară a unei depresiuni abrupte din apropierea râului care curgea pe lângă tabără. Elicopterul trebuia să încetinească brusc și să staționeze un timp deasupra unei zone pline de mâl, apă și

---

[1] Joc de cuvinte intraductibil, bazat pe semnificația dublă a cuvântului *pussy*: 1 - pisică; 2 - organul genital feminin. *(n.tr.)*

[2] BAR = Browning Automatic Rifle - pușcă automată Browning *(n.tr.)*

iarba elefanților, până când reușeam să sărim de la circa trei metri înălțime. După aceea, elicopterul urma să-și vadă de drum, putând fi reperat doar în intervalul acela de câteva secunde de pe cele două creste muntoase care străjuiau depresiunea. Acesta era singurul risc ca operațiunea noastră de infiltrare să fie compromisă, cu excepția prietenilor de la LLVC, firește. În acele zile, cele mai rapide mijloace de comunicație erau televiziunea, telefaxul, telefonul și aliații vietnamezi.

După ce ne lăsa la sol, elicopterul urma să treacă pe deasupra uneia dintre creste și să pornească în direcție vestică față de tabără, la o altitudine suficientă ca să scape de tirul armelor ușoare. După un ocol, urma să se întoarcă și să aterizeze în tabără. Orice inamic ar fi privit de la distanță, și-ar fi închipuit că elicopterul nu făcuse, altceva decât să treacă în zbor peste respectiva creastă muntoasă, fără să se oprească.

Cu toate acestea, punerea în aplicare a planului a fost afectată de câteva probleme, care nu puteau fi prevăzute dinainte, dar care pentru noi au devenit destul de evidente. Noi ne vedeam de treaba noastră, însă pilotul elicopterului era agitat întrucât în zona aceea fuseseră doborâte numeroase aparate de zbor. Astfel, a trecut dincolo de punctul stabilit și, în loc să se oprească pe loc a continuat să se deplaseze înainte, cu viteză mică, e drept. În loc de trei metri, cum se plănuise inițial, fiecare dintre noi a sărit de la șase până la nouă metri și ne-am scufundat până la talie în mâlul negru. Colac peste pupăză, n-am aterizat pe iarba-elefanților. Nu știu ce era, dar la fel de bine puteau să fie niște sulițe de oțel, situate la cinci-șase centimetri una de alta. Mare minune că nici unul dintre noi nu a murit tras în țeapă.

Mai întâi de toate, nu ne puteam mișca și, vreme îndelungată, toți ne-am chinuit să ne eliberăm din cleiul acela vâscos. Apoi, plantele în mijlocul cărora picasem aveau cinci până la șase centimetri în diametru și erau viguroase ca trestia de bambus. Înalte de trei, până la patru metri și jumătate, se aflau la o distanță de cinci-șase centimetri una de alta. Hățișul era de neclintit și n-am putut să nu-mi închipui o turmă de elefanți străbătând această închisoare naturală și zdrobindu-ne ca pe niște boabe de struguri.

Comunicând prin șoapte, am reușit să ne localizăm unul pe altul și am încercat să clintim din loc bălăriile, dar nimeni nu a

fost în stare. Tulpinile erau prea groase și prea rezistente ca să poată fi tăiate cu o macetă sau cu un pumnal; și-apoi, erau atât de apropiate între ele încât, oricum, nu am fi reușit să mânuim uneltele respective.

Până la urmă, după ce mi-a ascultat instrucțiunile, montagnardul de lângă mine și-a scos de la umăr carabina și și-a descărcat-o. A strecurat țeava printre trestiile gigantice iar eu m-am agățat de ea. În timp ce eu trăgeam de țeavă, el se chinuia să se miște printre tulpinile puternice și, în cele din urmă, a reușit să ajungă la mine. Apoi, în același fel, l-am adus lângă noi pe al doilea montagnard. I-am spus primului să se urce pe umerii mei, ținându-se de trestii. Al doilea, folosindu-se de noi ca de o scară, s-a suit pe umerii celui dintâi și a ochit cea mai apropiată porțiune de teren uscat. A arătat-o cu mâna, iar eu am stabilit direcția cu ajutorul busolei. După asta, ne-am lăsat cu toată greutatea pe tulpini, care s-au îndoit în fața noastră. Utilizând această metodă, am reușit să ajungem cu toții la liman, dar a fost nevoie de câteva ore și de litri întregi de transpirație ca să parcurgem cei cincizeci de metri care ne despărțeau de uscat.

Am luat acolo o pauză de masă și de fumat, așezați în cerc, fiecare având fața îndreptată spre exterior. Ne aflam la poalele unei creste care urca spre muntele ocupat de inamic. După zece minute, ne-am ridicat în picioare obosiți și am pornit să urcăm spre zona în care se credea că picase piesa de artilerie. Ca de obicei în acel adevărat iad pe pământ, căldura și umiditatea erau insuportabile, vegetația din junglă crescând în toate direcțiile deodată, în afară de verticală, iar muntele era atât de abrupt și de neiertător încât dacă panta ar fi avut un grad în plus, ar fi trebuit să stăm atârnați de trunchiurile copacilor, cu picioarele bălăbănindu-ni-se în aer.

Înaintam cu greu, procentajul de frică era ridicat, iar terenul era o adevărată tortură. La fiecare cincizeci de minute, luam câte o pauză de zece minute, așezați într-un cerc strâns, cu spinările apropiate și armele îndreptate spre exterior, asemenea unor coarne de bou-moscat amenințat. După prima pauză, nu le-am dat voie să fumeze. Aproape de creasta muntelui am dat peste niște buncăre NVA care fuseseră folosite de curând. Peste tot se vedeau urme proaspete și semne ale trecerii inamicului.

I-am șoptit ofițerului FO:

– Ne-am căcat în pălărie, nenică. Dacă suntem atacaţi şi trebuie să spălăm putina de aici, mergi spre est până când ajungi la un râu. Traversează-l şi mergi spre nord. De fapt, e mai bine să mergi prin apă, aproape de mal: te deplasezi mai repede, căci n-ai să te poticneşti în hăţişul de la sol. Nu după mult timp, ai să vezi tabăra A şi unităţile aliate.

Deşi bulbucase ochii cât cepele, locotenentul nu era deloc un papă-lapte şi i-am şoptit:

– Eşti într-o ureche, nenică. Te-ai înscris voluntar pentru această misiune. De ce nu porţi beretă şi galoane de paraşutist?

– Am rău de înălţime. N-am vrut să zbor cu avioanele.

Am chicotit şi i-am spus:

– Ce paştele mă-sii, că doar nu trebuie să aterizezi în blestemăţiile alea. Când vezi că s-au înălţat prea mult, n-ai decât să sari şi în felul ăsta ajungi la sol înaintea ălorlalţi care-au rămas în avion.

A râs liniştit şi a clătinat din cap:

– Voi ăştia din SF sunteţi toţi nişte mistocari demenţi, este?

Am încuviinţat din cap şi i-am spus:

– Mda, cam aşa ceva.

Am făcut o pauză şi, luând o mină foarte serioasă, l-am privit fix în ochi şi am adăugat:

– Dar să ştii că suntem şi al dracului de buni. Orice s-ar întâmpla, ţine-te aproape de mine. Ieşim noi şi din asta.

A zâmbit larg şi, dând din cap aprobativ, mi-a spus:

– Te cred.

Mi-am vârât între buze un cigarillo Swisher Sweet, fără să-l aprind. În condiţiile date, nu-l puteam folosi decât pe post de tetină.

Am şoptit din nou:

– Haideţi. Merg eu în faţă. Trebuie să verificăm versantul celălalt al acestei creste.

Am pornit în fruntea formaţiei. Am auzit nişte voci venind spre noi şi ne-am aruncat la pământ. Solul junglei era acoperit cu frunze, plante târâtoare, ierburi şi orice altă blestemăţie verde de pe lumea asta, exceptând, poate, crocodilii şi dolarii falşi. În acea clipă, toate ne-au devenit prietene, ascunzându-ne temeinic de inamicul care se apropia. Era o unitate NVA mare, probabil o companie, şi au trecut peste, pe lângă şi printre noi, care stăteam ţinându-ne respiraţia.

Am aşteptat zece minute după ce au trecut, iar eu m-am ridicat dintre tufişuri şi am cercetat cu atenţie împrejurimile, de parcă ai putea să vezi la cine ştie ce distanţă în junglă. Mă rog, dacă te cheamă Johnny Weismuller sau Buster Crabbe, probabil că vezi.

Le-am făcut semn celorlalţi să se ridice. Intrasem în căcat până la gât şi ştiam asta. Nimerisem probabil în zona de staţionare a unui regiment şi mi-am făcut socoteala că eram înconjuraţi de sute de soldaţi nord-vietnamezi care, din fericire, nu ştiau că ne aflăm printre ei. Am început să mă întreb dacă fusesem sănătos la minte când cerusem prelungirea şederii pentru încă un termen şi transferul la MAC–V SOG. În momentul acela ştiam că dacă aş fi tras un vânt ar fi ieşit ca un fluierat ascuţit. După ce am verificat celălalt versant al muntelui, ne-am îndreptat spre Polei Kleng. În drum, am dat peste un alt perimetru de companie. Mi-am vârât degetele în cenuşa unui foc de gătit şi mi le-am tras repede înapoi. Era fierbinte şi pe alocuri udată cu apă. De unde am tras două concluzii: prima era evidentă; a doua, ne aflam pe un munte la poalele căruia curgeau nişte pâraie. Întrucât focul fusese stins cu apă, probabil că soldaţii NVA cărau apă în canistre. Puteam presupune, deci, că erau bine echipaţi.

S-au auzit alte voci şi am arătat cu mâna spre versantul opus faţă de Polei Kleng, gândindu-mă că inamicul considerase partea aceea a crestei mai puţin periculoasă şi ameninţătoare. Ne-am ascuns din nou în hăţişul de verdeaţă. Era o patrulă NVA şi ne-am ţinut cu toţii respiraţia până când s-au îndepărtat şi nu i-am mai putut auzi.

Ne-am continuat drumul spre tabără şi am ajuns la râu când încă nu apusese soarele. Trebuia să traversăm o zonă de câmp deschis dar erau prea mulţi soldaţi NVA prin preajmă ca să mă pot simţi în largul meu. Apa era noroioasă şi ploile căzute de curând îi ridicaseră nivelul până la buza malurilor. Am intrat în apa repede-curgătoare şi am traversat albia, mai înotând pe sub apă, mai sprijinindu-ne de fundul apei, nu de puţine ori apa trecându-se pe deasupra capului.

În cele din urmă, ne-am întors în tabără fără să vedem nici urmă de obuzier. Am mers mai întâi la turnul TOC şi am dat raportul, după care am revenit la bivuacul nostru.

L-am informat şi pe Joe despre desfăşurarea misiunii şi apoi m-am pregătit de culcare, întrebându-mă de câte ori va mai fi

amânat asaltul Văii Plei Trap. Au mai trecut astfel câteva zile, dar până la urmă s-a dat semnalul de plecare.

Valea era pregătită și Joe a plecat cu primul elicopter, urmând să fie primul american care ajungea în Valea Plei Trap fără să fie ucis sau capturat. Eu mă aflam în ultimul elicopter. Situația fiind foarte periculoasă, Joe a luat cu el un RTO și o stație Prick–25, repartizându-mi și mie un RTO și o stație radio. Ticălosul de la echipa LLDB care a mers cu noi, avea propria sa stație PRC–25.

Nhual l-a însoțit pe Joe, ca să-i traducă ordinele, și curajosul căpitan a început cu amenjarea unui perimetru de securitate în jurul zonei de aterizare. În acest timp, el și Nhual, însoțiți de trei montagnarzi, au coborât dealul unde era situată zona de aterizare pe drumul parțial ascuns în junglă. Joe vroia să verifice cum stăteau lucrurile. Chiar în momentul în care elicopterul meu ateriza, doi dintre oamenii săi au călcat pe niște dispozitive-capcană, iar un al treilea, dintre cei rămași să amenajeze perimetrul, a căzut într-o țeapă din lemn de *punji*. Abia ajunși în zona de asalt, a trebuit să chemăm elicopterul pentru ridicarea celor trei răniți. Dintre răniții care-l însoțeau pe Joe, unul călcase pe o „pocnitoare de degete"[1] iar celălalt a fost rănit în perineu și abdomen de o „Betty Săltăreața"[2]. În timp ce-o ajutam pe sanitară să le dea primul ajutor celor răniți, m-am gândit la minunații noștri prieteni LLDB și la gurile lor sparte.

Am amenajat de îndată un perimetru puternic, iar Joe a trimis patrule în toate direcțiile. Elicopterul a venit și a ridicat răniții. Toate acestea au fost făcute după ce Joe s-a întors din patrularea „magistralei", cum denumisem noi drumul construit de inamic prin junglă. Joe a găsit două mici depozite secrete de muniții precum și buncăre fortificate la fiecare douăzeci de pași.

Am petrecut mai multe zile amenajând perimetre de companie și trimițând patrule în aria noastră de operațiuni, dar prima noapte a însemnat o experiență pe care nu o voi putea

---

[1] Nord-vietnamezii sau Viet-Cong-ii fixau un glonț de 7,62 mm deasupra unui cui înfipt într-o scândură. Îngropat în pământ pe cărare, atunci când cineva călca pe el, glonțul era apăsat pe cui, care acționa precum cuiul percutor al unei arme. Astfel, glonțul exploda și penetra piciorul. *(n.a.)*

[2] Mină anti-infanterie care trimitea o bilă la înălțimea taliei, unde exploda. *(n.a.)*

uita. La puțin timp după căderea întunericului, m-am dus la culcare. În tot cazul, pe la miezul nopții un zgomot de motor mi-a ridicat pleoapele ca pe niște storuri. Mi-am încălțat bocancii și m-am echipat în liniște, chinuindu-mă să văd ceva în bezna din junglă. Auzeam mai multe motoare care se îndreptau spre mine. Am tremurat cuprins de un fior și m-am ridicat repede în picioare ca să-mi ușurez vezica. Am simțit că pușcașii procedau și ei la fel, știind însă că așteptau ordinele mele. Zgomotul lugubru al motoarelor în mijlocul acelei jungle dese, exact pe granița cambodgiană, era una dintre cele mai înspăimântătoare situații din câte se pot imagina.

Glasul lui Joe m-a făcut să tresar:

– Se apropie niște tancuri sovietice, Don.

– Fără mișto? – am spus eu, mirat și înspăimântat în același timp.

– Cred că sunt tancuri sovietice de luptă, T-Șapte'ș'doi.

– Da unde mama dracului știi chestiile astea? – am întrebat.

Joe a zâmbit în întuneric:

– Nu uita că, pe când aveam numai șapte ani, a trebuit să fug din calea unor tancuri care trăgeau în mine. E un sunet de care îți aduci aminte. În astfel de chestii, ajungi să te autoeduci.

– Și, de ce ziceai că ai fugit?

– De tancuri[1].

– Pentru puțin, căpitane, am replicat eu, râzând.

– Să te ia naiba, Bendell, a răspuns Joe, chicotind.

Încercând să glumesc din nou, dar devenind dintr-o dată prea serios, i-am spus:

– N-ar fi exclus ca Ho Si Min să-mi facă chestia asta în această noapte.

– Ei, oricum nu vedem nimic. Hai să stăm aici și să ciulim urechile.

Așa am petrecut prima noastră noapte în Plei Trap, care ar fi trebuit să poarte mai degrabă numele de Death Trap[2]. Am stat lungiți în vegetația de pe solul junglei, adăpostiți de pătura groasă a întunericului, penetrată doar de roiurile de țânțari. Am ascultat cum tancurile sovietice își ambreiau motoarele, retrăgându-se în ascunzătorile tainice din junglă, de-a lungul

---

[1] Joc de cuvinte bazat pe pronunția asemănătoare a cuvintelor *tanks* = tancuri și *thanks* = mulțumesc. *(n.tr.)*

[2] Capcana morții. *(n.tr.)*

„Magistralei Gălbejiților". Le-am auzit pornind și oprindu-se și ne-am întrebat dacă nu cumva șenilele acelea de oțel vor sfârși prin a ne zdrobi poncho-urile, fiindu-ne teamă să închidem ochii ca nu cumva să ne fure somnul, deși până la urmă, tocmai asta am făcut. N-am fost zdrobiți de șenile, dar în cele din urmă am adormit. A fost un somn chinuit, un somn populat de monștri de oțel și de chestii care fac „bum" în noapte.

A doua zi de dimineață, Joe s-a întors la postul lui situat în partea opusă a perimetrului, față de mine. Fiind un bun comandant și tactician, căuta să reducă la minimum timpul pe care-l petreceam împreună, ca să nu putem fi surprinși amândoi de un obuz de mortier, de o grenadă de mână sau de o rafală trasă de un țintaș ascuns în junglă.

Am simțit o durere îngrozitoare în șale. Am gemut și m-am rostogolit într-o parte. Era o senzație identică cu durerile care mă săgetau din când în când în coapsa stângă, unde fusesem înjunghiat mai demult, în cursul unei lupte. Venit în grabă lângă mine, Nhual mi-a tras în jos pantalonii, fără prea multă ceremonie. Mai mulți montagnarzi s-au strâns în jurul nostru, sporovăind neîncetat.

Nhual mi-a scos din teacă pumnalul meu jeh, ascuțit ca briciul și, ținându-i lama deasupra focului, mi-a spus:

– Trung-uy, un gândac a săpat o gaură în spinarea ta. Trebuie să-l scot cu cuțitul.

– Nu cumva faci mișto de mine, Ba Nua? – m-am răstit eu.

Nhual a zâmbit și mi-a spus:

– Oh, nu m-aș îndura să fac una ca asta: doar ești căcatul meu favorit[1].

– Am impresia că ai stat prea mult în preajma subofițerilor SF!

Mi-am adus aminte de toate filmele ieftine pe care le văzusem, sau cel puțin de filmele western ieftine. Mi l-am închipuit pe erou, străpuns de o săgeată a indienilor, strângând în dinți o bucățică de piele în timp ce amicul său îi scoate săgeata din trup cu un pumnal înroșit în foc. Neavând la îndemână nici o bucățică de piele, mi-am încleștat dinții, în timp ce Nhual îmi apropia de coccis vârful incandescent al pumnalului.

---

[1] Joc de cuvinte bazat pe semnificația dublă a verbului *to shit:* 1 = a defeca; 2 = (aprox.) a lua peste picior. *(n.tr.)*

În timpul marii bătălii de la Dak Seang, l-am văzut pe unul din bodyguarzii mei împuşcat în ochi cu un glonţ de AK–47 şi rănit în tibie de patru schije provenite de la o mină Claymore. Nu numai că a continuat să lupte şi să ajute la transportarea montagnarzilor răniţi la elicopterul medevac, dar a avut puterea să şi zâmbească în momemntul în care i-am oferit un cigarillo.

. Ştiam că, indiferent cât m-ar fi durut nu aveam voie să zic nici pâs, căci altfel montagnarzii şi-ar fi pierdut respectul faţă de mine. Mi-am aprins o ţigară şi am început să fumez, în timp ce Nhual extrăgea cu cuţitul insecta care se îngropase în spinarea mea. Durerea era îngrozitoare, dar aflându-mă sub privirile atâtor puşcaşi, am fumat şi am zâmbit la câţiva dintre ei, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Totuşi, în sinea mea, plângeam şi ţipam ca un bebeluş. *Macho*[1] până la capăt, după ce Nhual a terminat, m-am ridicat şi mi-am tras pantalonii, străduindu-mă să ignor durerea din şale.

– Nhual, s-a auzit glasul autoritar al lui Joe Dietrich, care tocmai se apropiase, spune-le oamenilor să stea nemişcaţi şi să nu scoată o vorbă! După aia, vino cu mine.

Joe mi-a făcut un semn din cap şi imediat l-am urmat, împreună cu Nhual, care-mi arunca priviri întrebătoare. Am privit de-a lungul văii şi am văzut peste tot cratere uriaşe săpate de bombele aruncate de bombardierele B–52. Joe ne-a dus la marginea vestică a centrului perimetrului nostru, aproape de hamacul lui, şi mi-a arătat un loc în pământ. Am înghiţit în sec, dar Nhual încă nu înţelegea despre ce era vorba.

Joe a spus pe un ton calm:

– Va trebui să ne mutăm de aici cu tot echipamentul, rapid şi în linişte.

– Am înţeles, sir, am răspuns eu pe un ton solemn. Credeţi că e o bombă de două sute cincizeci sau cinci sute de kile?

Joe a râs şi a replicat:

– Habar n-am, dar indiferent de care-ar fi, ne poate face chisăliţă. Nu ştiu la ce fel de vibraţii e sensibilă, aşa că fiţi cu băgare de seamă.

Am clătinat din cap neliniştit şi am plecat de acolo, urmat îndeaproape de Nhual. Pe drum, i-am explicat.

---

[1] Comportament masculin agresiv. *(n.tr.)*

– Groapa aia a fost săpată de o bombă de douăsute cincizeci sau cinci sute de kile, care nu a explodat.

Nhual a făcut niște ochi cât cepele, iar eu am continuat:

– Spune-le oamenilor să-și strângă lucrurile și să nu care cumva să alerge, să țopăie sau să arunce vreun obiect pe jos. Va trebui să mergi cu căpitanul Dietrich și să anunți compania că trebuie să părăsim dealul acesta. Spune-le să-l urmeze pe căpitan, în șir indian.

Fără să mai spună nici un cuvânt, Nhual a dispărut rapid printre pușcașii companiei. Curând, toți oamenii păraseau dealul, cărând echipamentul cu ei. Trecând prin dreptul gropii, l-am văzut pe Joe îngenuncheat lângă ea, așa că m-am apropiat de locul cu pricina. Fruntea i se umpluse de broboane de sudoare, dar s-a uitat la mine și mi-a făcut cu ochiul.

– O mică surpriză pentru Charlie.

Joe prinsese o grenadă de un băț, folosind niște bandă adezivă, înfigând apoi bățul în pământ, la marginea gropii. Mai înainte, scosese cuiul grenadei și a spart una din cele două gheare astfel încât cuiul să poată fi tras mai ușor. După aceea, a pus la loc cuiul spintecat și a înfipt bățul în pământ. Când am ajuns eu acolo, Joe legase de cui un fir-capcană. Am ținut de fir până când Joe l-a trecut peste cărare și l-a legat de un copac, cam la înălțimea taliei. În felul acesta era eliminat riscul ca firul să fie agățat din greșeală de vreun animal mic. În schimb, în cazul în care vreun NVA ar fi tras de fir, grenada ar fi căzut în crater și explozia ei ar fi detonat bomba.

Am pornit spre vest, pe Magistrala Gălbejiților, în căutarea unui loc de amplasare a perimetrului. Joe știa că patrulele trimise pe teren fără stații radio ne vor lua cu ușurință urma și vor veni după noi. În cele din urmă, am găsit un loc potrivit și am început amenajarea perimetrului.

A doua zi, am plecat în fruntea unei patrule formate din zece oameni, mergând spre vest pe Magistrala Gălbejiților. Celelalte unități „măturau" valea, apropiindu-se de poziția noastră. La vreo patru sute de metri de perimetrul nostru curgea râul din care ne aprovizionasem cu apă în ultimele două zile. Când am ajuns la râu, am studiat puntea construită inteligent din pari legați laolaltă, care trecea pe sub nivelul apei. Am fotografiat podul cu ajutorul aparatului miniatural Minolta, pe care-l

achiziționasem mai demult. Am fotografiat, de asemenea, și urmele adânci lăsate în solul moale de șenilele tancurilor sovietice. Oprindu-ne lângă cursul de apă, am trimis doi oameni în amonte și doi în aval.

Patrula din amonte a revenit după câteva minute, chemându-mă să merg cu ei. Observând privirile lor agitate, mi-am dat seama că se întâmplase ceva. Dincolo de cotitura râului, am găsit în apă cadavrul intrat în putrefacție al unui soldat NVA, cu picioarele legate de o tufă de pe mal. Mai sus de el, plutea leșul unui cerb, de asemenea legat de un tufiș. Tactica era evidentă. Dat fiind că noi ne aprovizionam cu apă dintr-un punct situat imediat după cotitură, nemernicii legaseră cele două cadavre acolo sperând să ne infecteze cu germenii și bacteriile purtate de apa râului. Am tăiat sforile și cadavrele au plutit în aval. I-am comunicate lui Joe descoperirea mea.

Ne-am continuat deplasarea de-a lungul drumului și am constatat uluit că nord-vietnamezii se cățăraseră în copacii uriași și le îndoiseră vârfurile spre interior, legându-le unele de altele și alcătuind astfel niște arce gigantice deasupra șoselei. Aceasta era în mod evident o încercare de a obtura vizibilitatea aviației americane care patrula pe deasupra zonei respective. Făcusem prostia să nu ne luăm cu noi măștile de gaze și, pe măsură ce ne apropiam tot mai mult de granița cambodgiană, eram din ce în ce mai îngrijorat din acest motiv.

Când am ajuns aproape de frontieră, omul din avangarda formației a dat peste câțiva soldați nord-vietnamezi. Aceștia s-au ascuns în buncărele de la marginea drumului. Dat fiind că eram o patrulă de recunoaștere alcătuită din numai zece oameni, am chemat un atac aerian asupra poziției inamicului. Nord-vietnamezii au părăsit buncărele și s-au retras spre Cambodgia. După aceea, am mers mai departe, ajungând într-o zonă care fusese defoliată în prealabil cu Agentul Orange. Avioanele de vânătoare i-au surprins pe nord-vietnamezi în teren deschis, oprind din mers un camion sovietic de două tone. Printr-o mișcare tactică de „foc – salt înainte", am traversat zona deschisă, împingându-i pe soldații NVA spre liziera vestică. În precipitarea lor grăbită, abandonaseră camionul care avea cauciucurile sparte de șrapnele. I-am raportat prin radio lui Joe, cerându-i permisiunea de a continua deplasarea spre vest. Joe mi-a dat semnalul de „foc verde".

În momentul acela ne aflam aproape pe graniță și, după câteva minute au apărut deasupra capului două elicopetere Huey Cobra. Joe le trimisese ca să vegheze asupra micii noastre patrule. Unul dintre piloți m-a chemat să mă avertizeze că trecusem aproape peste „linia punctată". I-am dat de știre că asta și intenționasem.

Prin intermediul stației Prick–25 mi-a răspuns:

– Nu putem trece peste linia punctată. Recepție.

Am replicat:

– Aici Bravo. N-ar trebui să asiguri sprijin aerian pentru Sierra Foxtrot (SF) dacă nu știi de glumă. Recepție.

Mi-a răspuns, confirmând faptul că își însușise remarca mea, și mi-am dat seama că râdea. Am intrat deci în Cambodgia, iar eu am continuat să fotografiez. Multe dintre buncărele și zonele de bivuac întâlnite în cale fuseseră părăsite cu doar câteva minute mai devreme, astfel că eram destul de neliniștit. Cu toate acestea, ne-am continuat deplasarea spre vest și am ajuns la un complex de adăposturi secret, pentru o unitate de mărimea unui regiment. Erau acolo construcții din bambus împletit, camuflate împotriva recunoașterii aeriene, și niște platforme din bambus, având în centru găuri de formă pătrată. Acestea erau latrinele, unde soldații stăteau ghemuiți pe vine, așa cum făceau, de altfel, toți vietnamezii. Erau chiar și niște platforme din trestie împletită, care păreau a fi un soi de cazărmi pentru unități de mărimea unui pluton. Am fotografiat toate aceste lucruri și i-am raportat lui Joe, care plecase și el cu o patrulă la est de perimetru.

Reușise să captureze un complex de buncăre și niște muniție din Cehoslovacia și Polonia.

Joe mi-a spus:

– Vezi că Charlie urmărește tot ce discutăm, așa că ar fi mai bine să te întorci. Știe exact unde te afli. Terminat.

Vorbisem în șoaptă, dar nu mai eram dispus să risc. Știam că ne aflam probabil în mijlocul unei ambuscade gigantice. Inamicul părăsise poziția în care ne aflam cu numai câteva minute mai devreme. Noi nu eram decât zece oameni cu carabine și o mitralieră, în afară de mine. Mi-am închipuit – mai exact, am știut – că nord-vietnamezii ne urmăreau și ori credeau

că suntem avangarda unei unități mai mari, așteptând să-și declanșeze ambuscada în momentul în care întreaga unitate ajungea în zona de atac, ori se temeau de elicopterele Cobra care staționau deasupra noastră.

Confruntarea cu un Huey Cobra semăna întrucâtva cu încercare de a săruta pe obraz un tigru bengalez: o experiență unică, desigur.

Ne-am înapoiat deci spre Vietnam și spre o stare de relativă siguranță; ha, ha, ha. Aveam o poftă nebună s-o rup la sănătoasa, însoțit de pușcașii care ar fi reușit să se țină după mine, dar știam că nu ar fi fost înțelept din partea mea, ca să mă exprim eufemistic. Când în sfârșit am trecut înapoi granița, am scos un suspin adânc de ușurare. Nu știu de ce. Pe pământ, firește, nu se vedea nici un fel de linie punctată, în schimb, exista una psihologică. Cu toate că fusesem urmat îndeaproape de piloții celor două aparate Cobra, nu puteam să uit faptul că mă aflam într-o incursiune neautorizată printr-o țară presupusă a fi neutră. Dacă eu și cei zece oameni ai mei am fi intrat într-un *caca* mare de tot, în mod oficial nimeni nu ar fi întreprins nimic, deși știam că cele două Cobra nu ar fi rămas pasive. De asemenea, Joe Dietrich ar fi reușit într-un fel sau altul să trimită pe cineva în ajutorul meu. Și dacă nu ar fi reușit ar fi fost în stare să vină cu toată trupa să mă scoată din belea, având grijă pe urmă să-mi tragă perdaful de rigoare. Un astfel de comandant era Joe.

Ne-am deplasat de-a lungul șoselei cu grijă, atenți la eventualele ambuscade care ar fi putut să ne aștepte pe drumul de întoarcere. Cobrele au plecat mai spre sud ca să sprijine o companie de la Plei Djerang, ce dăduse peste doi soldați NVA care au tras câteva focuri în ei și pe urmă au fugit. Alături de aceasta, se deplasau companii de la Polei Kleng și Plateau Gi, căutând lagărul de prizonieri de război și încercând să-i „împingă" pe nord-vietnamezi în direcția noastră. O altă companie de la Duc Co, întărită cu geniștii Diviziei a 4-a, ajunsese în zona noastră de aterizare la puțin timp după noi. Imediat au purces la distrugerea unor porțiuni importante din drum, la sud de aria noastră de operațiuni.

Treceam pe lângă coasta acoperită de junglă a unui deal, situat la stânga noastră, și nu mă simțeam deloc în apele mele.

Străbăteam o porțiune deschisă a drumului, fără copaci deasupra capului, în schimb coasta dealului, extrem de abruptă, era înțesată de copaci și vegetație, ceea ce ne făcea foarte vulnerabili față de atacurile venite de acolo.

Temerile mele s-au transformat aproape imediat în realitate. Am auzit un pocnet și un fâsâit, urmate la scurt timp de o succesiune identică de sunete. Gaze! Auzind niște zgomote pe coasta dealului, în apropierea mea, am scos de la centură două grenade cu mare putere explozivă și am tras cuiele.

Am strigat:

– Gaze! Nu respirați!

Întreaga patrulă se deplasa în ritm alert de-a lungul drumului și primul val de gaze i-a lovit înainte ca Nhual să apuce să-mi traducă cuvintele. Grenadele aruncate de mine au explodat și câțiva montagnarzi au deschis focul spre coasta dealului. La momentul acela, fiecare inhalase deja o porție zdravănă de CS și, cuprinși de panică, au rupt-o la fugă ca de frica morții.

Am trecut pârghia selectorului pe „automat" și am tras în pământul din fața fugarilor. Aceștia s-au oprit în loc, pe vârfurile picioarelor, de parcă s-ar fi izbit de un zid de cărămidă.

– *Dei chiu*! – am strigat eu. Nhual, spune-le să nu intre în panică! Nu fugiți! Vom cădea în ambuscadă!

– *Mi dei Chiu*! – țipă Nhual. *Yuan cong-san chop bal hay*!

Ochii mă ardeau și-mi lăcrimau în neștire, dar am continuat să strig:

– E gaz CS, Nhual! N-o să ne ucidă!

– *Hang ku wia*! – zbieră Nhual. *Dei chiu*, cowboy!

Cu ochii arzând și înlăcrimați, dar înfruntând cu semeție panica, pușcașii își țineau puștile în poziție de tragere, deplasându-se de-a lungul drumului în marș forțat. Abia mai putând respira, am pornit în urma lor și am solicitat un atac de artilerie. Nu după multă vreme, obuzierele de 175 de milimetri ale Diviziei a 4-a aproape că nivelaseră întreaga coastă.

Ne-am oprit la prima apă curgătoare întâlnită în cale și ne-am spălat ochii și pielea, încercând să scăpăm de usturime. După accidentul cu gaze toxice din timpul antrenamentului de la tabăra A.P.Hill din Virginia și după câteva accese de

pneumonie și pleurezie, mi-am făcut socoteala că plămânii mei aveau să-mi fie la fel de folositori ca niște bikini în Antarctica.

O oră mai târziu, am făcut o nouă haltă la camionul sovietic pe care-l capturaserăm mai devreme. Eram surprins de faptul că atacul aerian distrusese toate cauciucurile dar lăsase relativ intactă prelata verde care acoperea remorca. Tocmai vorbeam prin radio cu Joe în timp ce mă chinuiam să scot plăcuța metalică de identificare a fabricantului.

– Lackey Bravo, ai reușit să demontezi plăcuța de identificare a mașinii? Recepție.

– Lackey Alpha, aici Bravo, totul e în regulă, am răspuns eu privind la plăcuța metalică ștanțată, neagră-argintie, având dimensiunile de zece pe zece centimetri. Tot ce scrie aici e în franceză, da' zice că e fabricat în 1962, la Moscova. Mai zice că e un camion de două tone. Recepție.

– Bună treabă, Bravo, a replicat Joe. Șeful nostru din P-city vrea să rămâi acolo să păzești camionul. Va trimite un Chinook să-l care de acolo. Recepție.

Am răspuns:

– Alpha, aici Bravo. Ne aflăm într-un cuib de viespi și în mod sigur vom fi înțepați dacă mai frecăm mult pisoiul pe-aici. Pentru ce dracu-i trebuie? Recepție.

– Probabil că vrea să-l instaleze la Hôtel-Québec. Cu ăștia care au stele pe umeri nu te poți contrazice. Aranjază-ți un perimetru și fii cu băgare de seamă. Recepție.

În momentul acela, probabil că aș fi fost în stare să mă contrazic și cu președintele Johnson, dar Joe îmi dăduse un ordin direct, era ofițerul meu comandant și era un SF-ist. Nici nu se punea problema să mă contrazic cu Joe, așa că am procedat ca majoritatea SF-iștilor atunci când se simt frustrați: am rânjit.

– PeeWee Lackey Alpha, aici Bravo, wilco[1]. Apropo, Alpha dacă auzi niște explozii, să știi că trebuie să arunc în aer o punte subacvatică și două buncăre. Recepție.

Joe râse, știind despre ce era vorba, și replică:

– Roger[2], Bravo.

---

[1] Interjecție folosită în transmisiuni pentru confirmarea primirii mesajului și a faptului că ordinele vor fi aduse la îndeplinire. *(n. tr.)*

[2] (în transmisiuni) – „Mesajul dvs. a fost recepționat și înțeles". *(n. tr.)*

După care mi-a relatat despre patrula la care participase și despre muniția și buncărele pe care le capturase. Mi-am scos din raniță câteva pachete de explozibil plastic C-4, niște fitile și un detonator. Am luat de la unul din pușcași cele două arme M-72 LAW. Am desfăcut una din ele, sprijinind-o pe umăr, asigurându-mă în același timp că nu stătea nimeni în spatele meu.

– Ba Nua, generalul comandant al Diviziei a 4-a vrea ca noi să stăm să păzim această mostră de căcat comunist astfel ca el să-l poată expune pe gazonul din fața cartierului general din Pleiku.

Mi-am aprins o țigară și am adăugat:

– Nu ți se pare că e posibil ca niște soldați NVA să se fi ascuns în el?

Rânjind, Nhual a replicat:

– Tot ce-i posibil.

Am tras prima rachetă LAW și ușa a explodat, prefăcându-se în bucăți. Am început să râd în timp ce-mi pregăteam a doua LAW și am tras din nou:

– Înapoi! – am strigat, trăgând cuiele a două grenade de mână cu mare putere de explozie. Am impresia că în cabină s-a ascuns un gălbejit.

Am alergat până la camion, am aruncat grenadele pe fereastra cabinei și am rupt-o la sănătoasa. M-am aruncat la pământ, punându-mi mâinile deasupra capului, în momentul în care cabina a explodat o dată cu cele două mini-bombe. După care, am lipit de șasiu un pachet de C-4, pentru o ultimă explozie. Când marele elicopter Chinook a venit să-l ridice de acolo, camionul arăta ceva mai mult decât „obosit". Joe Dietrich era să se înece de râs când a văzut mormanul de fier vechi trecând pe deasupra lui. Mai tot timpul, cei din SF sunt călcați pe bătături de mulțimea de ștabi militari, dar mai de fiecare dată reușesc să găsească o modalitate de a egala scorul.

O oră sau două mai târziu ajungeam la perimetrul campaniei noastre și de data asta un elicopter Huey a zburat până la noi numai ca să ia rolfilmele pe care le umplusem de-a lungul Magistralei Gălbejiților. Ofițerul S-2 aflase despre chestiile pe care le fotografiasem și mi-a cerut să i le trimit Urmau să transmită filmele nedevelopate la eșaloanele superioare. A doua

zi de dimineață, S-2 l-a chemat pe Joe prin radio ca să-i spună că fotografiile mele fuseseră trimise la Paris.

În dimineața următoare m-am trezit auzind niște focuri de armă și am crezut că suntem atacați. L-am găsit pe Joe Dietrich ascuns după un copac și bându-și liniștit cafeaua. La intervale de câteva secunde, ieșea de după copac și trăgea câteva focuri de revolver spre coasta împădurită a dealului de vizavi de noi.

Montagnarzii din întreg perimetrul se ascundeau alarmați. În cele din urmă, am aflat că un țintaș aflat pe dealul cu pricina deschisese focul asupra perimetrului nostru. Țintașul inamic dovedindu-se a fi un cârpaci, Joe a început să tragă în el cu revolverul. Joe trăgea trei focuri, țintașul trăgea și el tot trei focuri. Trăgea Joe două focuri, țintașul – la fel. Ceea ce individul nu avea de unde să știe era faptul că Joe chema în felul acesta un atac de obuziere de 175 mm asupra dealului respectiv, deja luat în colimatorul marilor tunuri. Auzind de la artileriști că obuzele se aflau pe drum, Joe ieși de după copac, trase două focuri și așteptă. Țintașul trase și el două focuri și dealul explodă sub o ploaie de proiectile.

A doua zi ne îndreptam spre zona de aterizare, pentru a fi transportați de acolo. Joe a plecat înainte, eu rămânând cu o mică patrulă în ariergardă, ca să ne protejăm dosurile, extrem de vulnerabile, expuse cum erau spre Cambodgia. Patrula noastră a reperat niște nord-vietnamezi ascunși în buncărele de pe marginea șoselei. Joe a chemat un raid aerian, numai că buncărele erau situate între Joe, aflat în fruntea grosului unității, și noi. Doi montagnarzi au găsit o ascunzătoare de muniții în care se afla un mosor de lemn cu cablu detonator U.S.Army, un fir alb cu mare putere de explozie ce arată ca o frânghie de rufe din material plastic. Am introdus un băț prin orificiul mosorului și montagnarzii au dus mosorul și l-au rostogolit pe panta de la intrarea într-unul din buncărele fortificate. Am alergat după ei, am azvârlit două grenade pe gura buncărului și am luat-o la fugă de parcă mi-ar fi luat coada foc.

În prealabil, trimisesem restul patrulei să se adăpostească într-un crater de bombă larg de opt metri și adânc de patru metri și jumătate. Mi-am făcut socoteala că nord-vietnamezii îl urmăreau pe Joe, aflat la vedere tot timpul pe culmea defrișată a dealului unde se afla zona de aterizare, astfel că pe noi nu ne

văzuseră. Restul patrulei a alergat înainte și ne-a asigurat foc de acoperire. Urmau cei doi voluntari cu mosorul de cablu exploziv și, în fine, eu. Pe când treceam în goana mare pe lângă ușa unui buncăr, un nord-vietnamez surprins a scos capul afară.

Am strigat:

– Foc în gaură!

Deși nu mi-au înțeles cuvintele, montagnarzi știau ce are să se întâmple și s-au pus la adăpost. Ajunsesem la buza craterului în momentul când cablul exploziv a explodat și unda de șoc m-a izbit în spate. Am zburat într-un salt mortal peste marginea gropii și am căzut pe spate jos, jos de tot, pe fundul craterului.

Joe, care urmărise toată întâmplarea, a spus:

– Prepelicarule, aici Lackey Alpha, aveți acum marcaj pe țintă. În craterul acela sunt oamenii mei. Recepție.

– Roger, Lackey Alpha, spune-le oamenilor tăi să-și bage capul la cutie. Trimitem două păsări mari cu niște ouă grele. Recepție.

– Nu au stație radio la ei, dar cred că știu să se ferească. Terminat.

Zăceam și gemeam, lungit pe spate pe fundul craterului, dar am zâmbit când am auzit avioanele trecând în zbor și lansându-și bombele.

O oră mai târziu, treisprezece elicoptere UH-1D au aterizat și ne-am îmbarcat pentru întoarcerea acasă. Priveam în jos la Valea Plei Trap și mi-am adus aminte de misiunea de cercetare pe care Joe o efectuase înainte să ajungem în vale. Zburând pe deasupra arșiței noastre de operațiuni, de-a lungul frontierei, a numărat nu mai puțin de nouă amplasamente de arme automate, cele mai multe trăgând din plin. Într-una din pozițiile deasupra căreia Joe a zăbovit un timp, un pușcaș trăgea continuu în avion. Efectuând un ocol, curajosul pilot al aparatului L–19 a zburat direct pe deasupra poziției pușcașului trecând razant peste nivelul copacilor. Joe Dietrich a deschis ușa de pe partea sa și a aruncat o mână de cartușe deasupra pușcașului. Râzând, Joe și pilotul au părăsit valea, urmăriți de traiectoriile gloanțelor.

Cu toate acestea, pe când părăseam Valea Plei Trap, eu și Joe nu râdeam. Știam că sub noi se aflau numeroase tancuri

NVA de fabricaţie sovietică, bine ascunse sub vegetaţia abundentă. Ştiam că zeci şi zeci de ochi oblici, de culoarea migdalei, se holbau la elicopterele noastre – ochi şireţi, zâmbitori, ce realizau faptul că se descurcaseră de minune împotriva inamicului lor, un inamic nevoit să lupte mereu cu mâinile legate la spate. Amândoi ştiam că acolo jos aveam prieteni, camarazi din Armată, Forţele Aeriene sau Marina Militară, răniţi şi bolnavi, înfometaţi şi suferinzi, înspăimântaţi şi deprimaţi, închişi în cuşti din bambus sau din sârmă ghimpată. Ştiam că toţi aceşti oameni priveau spre cer la elicopterele noastre care părăseau valea, întrebându-se dacă patria lor îşi va mai aduce aminte de ei. Ştiam că-şi vedeau speranţele zburând o dată cu elicopterele.

M-am gândit la faptul că în curând îmi voi rade barba crescută de două săptămâni şi-mi voi spăla jegul depus în tot acest timp. M-am gândit cum mă voi întinde sub soarele fierbinte, lăsându-l să-mi vindece toate crestăturile de bambus şi toate tăieturile şi rănile purulente provocate de jungla jilavă şi jegoasă.

Am visat cu ochii deschişi cum voi face dragoste cu Ning, frumoasa mea Dega. Aş fi vrut să mă las cuprins de braţele ei şi să plâng în neştire, dar starea mea de spirit de *macho* din zilele acelea nu ar fi îngăduit una ca asta.

Am început să mă gândesc la ochii americanilor lipsiţi de speranţă, care ne priveau plecând, şi mi-am scos din minte această imagine. M-am gândit la următoarea operaţiune şi mi-am spus că va fi alt fel. Nici un comandant idiot nu o va mai compromite. Nici un nemernic de „aliat" nu ne va mai tăia craca de sub picioare. La următoarea operaţiune, nici un reporter nu ne va mai numi „personaje negative", iar cei de acasă ne vor iubi ca altădată. Ca în vremurile când eram nişte copii nevinovaţi şi nepăsători şi urmăream cu ochii mari, plini de încântare, isprăvile lui John Wayne în *Nisipurile din Iwo Jima*. Ca în vremurile când John Kennedy ne spunea: *„Nu întrebaţi ce poate face ţara pentru voi. Întrebaţi-vă ce puteţi face voi pentru ţară."*

Poate că următoarea misiune va fi diferită, mi-am spus. Poate că data viitoare ne vom atinge obiectivul.

La mii de metri sub mine și în urma mea, într-o cușcă strâmtă, un american, o Beretă Verde, se uită lung la elicopterele care pleacă. Saltă din umerii obosiți și lacrimile îi curg șiroaie pe obraji. Le șterge și zâmbește cu curaj. Poate că mâine vor veni să mă salveze, dar astăzi nu am decât să încerc să mai supraviețuiesc încă o zi. Până acum am rezistat și știu că patria mea nu mă va părăsi. Eu nu o voi părăsi niciodată.

Am privit înapoi și am văzut Valea Plei Trap dispărând în depărtare. Doamne, ce hain era curentul ce pătrundea pe ușa elicopterului! Îmi făcea ochii să lăcrimeze în neștire. Oricât încercam să-i șterg, nu se opreau din lăcrimare.

Valea Lacrimilor rămăsese, în sfârșit, în spatele meu... dar numai pentru două decenii. Asta nu înseamnă mult mai mult decât câteva luni petrecute în Orient. Mă rog la Dumnezeu să nu-mi dea voie să uit vreodată Valea Lacrimilor. Și tot ceea ce reprezintă ea.